

ZAKON O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST*

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet zakona i uvođenje porez na dodatu vrijednost

Član 1

(1) Ovim zakonom se uređuje sistem i uvodi obaveza plaćanja poreza na dodatu vrijednost u Crnoj Gori.

Pripadnost prihoda od poreza na dodatu vrijednost

Član 2

Prihodi od PDV pripadaju budžetu Crne Gore.

Načela sistema poreza na dodatu vrijednost

Član 3

(1) Načelo sistema poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV) sastoji se u primjeni na dobra i usluge opšteg poreza na potrošnju, koji je proporcionalan cijeni tih dobara i usluga, bez obzira na broj transakcija obavljenih u procesu proizvodnje i distribucije prije faze u kojoj se naplaćuje porez.

(2) Kod svake transakcije PDV, obračunat na cijenu dobara ili usluga po stopi koja se primjenjuje na ta dobra ili usluge, naplativ je nakon odbitka ulaznog iznosa PDV-a koji je sadržan u troškovima za primljene isporuke.

(3) Zajednički sistem PDV-a primjenjuje se do, zaključno sa fazom maloprodaje.

II. TERITORIJALNA PRIMJENA

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:

- 1) **teritorija Crne Gore** je teritorija pod suverenitetom Crne Gore;
- 2) **Unija, teritorija Unije, država članica i teritorija države članice je teritorija država članica i teritorija Evropske unije** koje je kao takvo određeno Ugovorom o osnivanju Evropske unije, osim teritorija iz člana 5 ovog zakona;
- 3) **treća teritorija**, je dio teritorije države članice koje je izuzev iz teritorija Unije u smislu tačke 2) ovog člana i označava teritorije navedene u članu 5 ovog zakona;
- 4) **treća zemlja** označava bilo koju državu ili teritoriju na koje se ne primjenjuje Ugovor.

Treće teritorije

Član 5

Treće teritorije iz člana 4 tačka 3 ovog zakona su:

- 1) Teritorije koje su dio carinske Unije:
 - a) Planina Athos,
 - b) Kanarska ostrva,
 - c) francuska teritorija navedena u članu 349. i članu 355. stavu 1. Ugovora o funkcionisanju Evropske unije,

- d) Alandska ostrva,
 - e) Kanalska ostrva,
 - f) Campione d'Italia,
 - g) italijanske vode Luganskog jezera.
- 2) Teritorije koja nijesu dio carinske Unije:
- a) ostrvo Heligoland,
 - b) teritorija Büsingena,
 - c) Ceutu,
 - d) Melillu,
 - e) Livigno.

Poseban tretman određenih teritorija za potrebe poreza na dodanu vrijednost

Član 6

(1) Transakcije u Kneževinu Monako i iz nje u smislu ovog zakona smatraju se transakcijama obavljenima u Republici Francuskoj i iz nje.

(2) Transakcije na ostrvu Man i sa njega u smislu ovog zakona smatraju se transakcijama obavljenima u Ujedinjenom Kraljevstvu Velike Britanije i Sjeverne Irske i iz nje.

(3) Transakcije u Suverenoj bazi Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Akrotirija i Dhekelija i iz njih smatraju u smislu ovog zakona se transakcijama obavljenima na Cipar i sa njega.

III. PREDMET OPOREZIVANJA

Predmet oporezivanja poreza na dodanu vrijednost

Član 7

(1) Predmet oporezivanja PDV je:

1) promet dobara koja poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu na teritoriji Crne Gore;

2) sticanje dobara, uz naknadu, unutar Unije koje na teritoriji Crne Gore vrši:

a) poreski obveznik koji obavlja svoju privrednu djelatnost ili pravno lice koje nije poreski obveznik, ako je prodavac poreski obveznik u drugoj državi članici koji, prema zakonu te države članice, nije oslobođen PDV-a kao mali poreski obveznik iz člana 145 ovog zakona i koji nije obuhvaćen članom 32 stav 3 ili 5 ovog zakona,

b) u slučaju sticanja novih prevoznih sredstava, poreski obveznik ili pravno lice koja nije poreski obveznik, čija ostala sticanja ne podliježu PDV-u u skladu s članom 10 stav 1 ovog zakona, ili bilo koja druga lica koja nijesu poreski obveznik;

c) u slučaju sticanja dobara koja podliježu akcizama, ako se akcize na sticanje unutar Unije, u skladu s zakonom koji uređuje akcize, naplaćuje na teritoriji Crne Gore, poreski obveznik ili pravno lice koja nije poreski obveznik i čija ostala sticanja nijesu predmet oporezivanja PDV-a, u skladu s članom 10 stav 1 ovog zakona.

3) promet usluga koji poreski obveznik u okviru obavljanja svoje djelatnosti vrši uz naknadu na teritoriji Crne Gore;

4) uvoz dobara.

(2) Zajednički sistem PDV-a primjenjuje se zaključno sa fazom maloprodaje.

Definicija i status novih prevoznih sredstava

Član 8

(1) U skladu sa članom 7 stav 1 tačka 2 podtačka b ovog zakona „prevoznim sredstvima“, smatraju se sljedeća prevozna sredstva namijenjena prevozu lica ili dobara:

1) motorna drumska vozila kapaciteta iznad 48 centimetara kubnih ili snage preko 7,2 kilovata;

2) plovila dužine veće od 7,5 metara, osim plovila koja se koriste u navigaciji na otvorenom moru i za prevoz putnika uz plaćanje i plovila koja se koriste u komercijalne ili industrijske ili ribolovne aktivnosti, ili za spašavanje ili pomoć na moru, ili za priobalni ribolov;

3) vazduhoplovi čija težina pri polijetanju prelazi 1.550 kilograma, sa izuzetkom vazduhoplova kojima se koriste vazdušni prevoznici koji posluju uz plaćanje uglavnom na međunarodnim linijama.

(2) Prevozna sredstva iz stava 1 ovog člana smatraju se novima, u slučaju:

a) motornih drumskih vozila, ako se isporuka obavi u roku od šest mjeseci od datuma prvog korišćenja, ili ako vozilo nije prošlo više od 6.000 kilometara;

b) plovila, ako se isporuka obavi u roku od tri mjeseca od datuma prvog korišćenja ili ako plovilo nije bilo u prometu duže od 100 sati;

c) vazduhoplova, ako se isporuka obavi u roku od tri mjeseca od datuma prvog korišćenja ili ako vazduhoplov nije letio duže od 40 sati.

(3) Organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu:Ministarstvo) propisuje sprovođenje ovog člana u vezi s prevoznim sredstvima.

Dobra koja podliježu akcizama

Član 9

Dobrima koji podliježu akcizama smatraju se alkohol i alkoholna pića, duvanske prerađevine i energenti prema propisima koji uređuju akcize, osim plina koji se isporučuje putem sistema za prirodni plin koji se nalazi na teritoriji Unije ili bilo koje mreže priključene na takav sistem.

Izuzeci od oporezivanja sticanja dobara unutar Unije

Član 10

(1) Izuzetno od člana 7 stav 1 tačka 2 podtačka a ovog zakona, sljedeće transakcije nijesu predmet oporezivanja PDV:

1) sticanje dobara unutar Unije od strane poreskog obveznika ili pravnog lica koja nijesu poreski obveznici, ako bi isporuka takvih dobara na teritoriji Crne Gore bila izuzeta u skladu s članom 79 i 80 ovog zakona;

2) sticanje dobara unutar Unije, osim dobara koja se navode u tački a) ovog stava i u članu 11 ovog zakona, te osim novih prevoznih sredstava ili dobara koja podliježu akcizama, od strane poreskog obveznika za potrebe njegovog poljoprivrednog, šumarskog ili ribarskog preduzeća koje podliježe programu paušalnog oporezivanja za poljoprivrednike, ili od strane poreskog obveznika koji isključivo obavlja isporuke dobara ili usluga za koje se ne može odbiti PDV, ili od strane pravnog lica koja nije poreski obveznik.

(2) Stav 1 tačka b ovog člana primjenjuje se samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) Ukupna vrijednost sticanja dobara unutar Unije tokom tekuće kalendarske godine ne prelazi prag od 10.000 eura;

2) Tokom prethodne kalendarske godine ukupna vrijednost dobara stečenih unutar Unije nije prešla prag utvrđen u tački a ovog stava.

(3) Prag sticanja iz stava 2 tačka a ovog člana sastoji se od ukupne vrijednosti sticanja dobara unutar Unije, navedenog u stavu 1 tačka b ovog člana, bez PDV-a koji treba platiti ili koji je plaćen u državi članici u kojoj je započela otprema ili prevoz tih dobara.

(4) Poreski obveznik koji ne želi da se na njega primjenjuje prag sticanja dužan je da o tome obavijestiti organ uprave nadležan za poslove poreza (u daljem tekstu: Poreska uprava), prije sticanja dobara za koje ne želi primjenjivati prag sticanja, čime se obvezuje na rok od dvije kalendarske godine počevši od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon mjeseca podnošenja zahtjeva, a izjava se istekom propisanog roka može opozvati u pisanom obliku.

Dodatni izuzeci od oporezivanja poreza na dodanu vrijednost

Član 11

Osim transakcija iz člana 10 ovog zakona, predmet oporezivanja PDV nijesu sljedeće transakcije:

1) sticanje unutar Unije upotrebljivanih dobara, umjetničkih djela, zbirki ili antikviteta, prema definiciji iz člana 159 stav 2 do 5 ovog zakona, ako je prodavac oporezivi preprodavac koji djeluje kao takav, a PDV na ta dobra obračunat je u državi članici u kojoj je započela njihova otprema;

ili prevoz, u skladu s programom oporezivanja profitne marže predviđenim u članu 160 do 162 ovog zakona;

2) sticanje unutar Unije upotrijebljenih prevoznih sredstava, ako je prodavac oporezivi preprodavac koji djeluje kao takav, a PDV na ta prevozna sredstva obračunat je u državi članici u kojoj je započela njihova otprema;

3) sticanje unutar Unije upotrijebljenih dobara, umjetničkih djela, kolekcionarskih predmeta ili antikviteta, prema definiciji iz člana 159 stav 2 do 5 ovog zakona, ako je prodavac organizator prodaje putem javnog nadmetanja, koji djeluje kao takav, a PDV na ta dobra obračunat je u državi članici u kojoj je započela njihova otprema ili prevoz, u skladu s posebnim rješenjima za prodaju putem javnog nadmetanja.

IV. PORESKI OBVEZNICI

Pojam poreskog obveznika i obavljanje djelatnosti

Član 12

(1) Poreski obveznik je svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo koju poslovnu djelatnost, bez obzira na namjenu ili ishod te djelatnosti.

(2) Pod djelatnošću, u skladu sa stavom 1 ovog člana, podrazumijeva se svaka proizvodna, trgovinska i uslužna djelatnost, uključujući rudarsku, poljoprivrednu i profesionalnu djelatnost, a korišćenje materijalne i nematerijalne imovine (imovinskih prava) u svrhu trajnog ostvarivanja prihoda smatra se poslovnom djelatnošću.

(3) Poreski obveznik je i lice koje povremeno obavlja djelatnost koja se odnosi na isporuku novoizgrađenih građevinskih objekata ili dijelova građevinskih objekata.

(4) Bliže kriterijume šta se smatra djelatnošću iz stava 3 ovog člana utvrdiće se propisom Ministarstva.

(5) Poreskim obveznikom smatra se i svako lice koja povremeno isporučuje nova prevozna sredstva, koja se otpreme ili prevoze do korisnika od strane prodavaca ili korisnika ili u ime prodavaca ili korisnika, u neko odredište izvan teritorije Crne Gore, ali unutar teritorije Unije.

Samostalnost u obavljanju djelatnosti

Član 13

Samostalno obavljanje djelatnosti iz člana 12 stav 1 ovog zakona isključuje iz PDV-a zaposlene i druga lica, ukoliko su oni vezani za poslodavca ugovorom o radu ili bilo kojim drugim zakonskim obavezama na osnovu kojih nastaje odnos između poslodavca i zaposlenog u pogledu uslova rada, naknada i odgovornosti poslodavca.

Status državnih organa i javnopravnih tijela kao poreskih obveznika

Član 14

(1) Državni organi i organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javnopravna tijela u okviru vršenja djelatnosti po osnovu javnih funkcija ne smatraju se poreskim obveznicima, ako se u vezi tih djelatnosti ili transakcija naplaćuju porezi, takse, doprinosi i druge dažbine.

(2) Državni organi i organizacije i organi jedinice lokalne samouprave i druga javno pravna tijela su poreski obveznici, ukoliko vrše promet dobara, odnosno usluga koji je prema ovom zakonu oporeziv kod drugih poreskih obveznika, odnosno ako bi njihovo tretiranje kao lica koja nijesu poreski obveznici dovelo do bitnog narušavanja tržišne konkurencije.

(3) Organi i organizacije i druga javnopravna tijela iz stava 2 ovog člana smatraju se poreskim obveznicima ako obavljaju djelatnosti, osim ako ih obavljaju u zanemarivoj mjeri.

(4) Bliže uslove, postupe i način sprovođenja odredaba st. 1, 2 i 3 u vezi državnih organa i organizacija i organa jedinice lokalne samouprave i drugih javno pravna tijela koja se u okviru vršenja djelatnosti po osnovu javnih funkcija ne smatraju se poreskim obveznicima, kada se u vezi tih djelatnosti ili transakcija naplaćuju porezi, takse, doprinosi i druge dažbine propisuje Ministarstvo.

V. OPOREZIVE TRANSAKCIJE

Promet dobara

Član 15

(1) „Isporuka dobara“ je prenos prava raspolaganja materijalnom imovinom u svojstvu vlasnika.

(2) Osim transakcije iz stava 1 ovog člana, isporukom dobara smatra se svaka od sljedećih transakcija:

1) prenos, po nalogu organa javne uprave ili u njegovo ime, ili na bazi zakona, vlasništva nad imovinom uz plaćanje naknade;

2) stvarna predaja dobara, prema ugovoru o najmu dobara na određeno vrijeme ili o prodaji dobara uz odloženo plaćanja, koji određuje da se u normalnom toku događaja vlasništvo stiće najkasnije nakon plaćanja zadnje rate;

3) prenos dobara na temelju ugovora prema kojem se plaća provizija za kupovinu ili prodaju;

4) prodaja novoizgrađenih objekata i prenos stvarnih prava i udjela na nepokretnostima koji imaocu (vlasniku) daju svojinsko pravo, odnosno pravo posjeda (državine) na nepokretnosti ili dijelu nepokretnosti;

5) isporuka građevinskog zemljišta od strane poreskog obveznika koji vrši isporuku novoizgrađenih objekata;

6) razmjena dobara;

7) isporuka prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje;

8) raspolaganje poslovnim sredstvima poreskog obveznika od strane drugog lica, uključujući likvidacionog i stečajnog upravnika i staraoca (tutora), kao i lica zaposlena kod poreskog obveznika, kada se može odbiti ulazni PDV u cjelosti ili djelimično na ta sredstva ili njihove sastavne dijelove;

9) upotreba dobara poreskog obveznika ili lica zaposlenih kod poreskog obveznika u neposlovne svrhe, kada se može odbiti ulazni PDV u cjelosti ili djelimično na ta dobra;

10) upotreba proizvoda koji su dio poslovne imovine za privatne potrebe tog poreskog obveznika ili njegovog osoblja ili njihovo besplatno raspolaganje tim proizvodima, ili, uopšteno, njihovo korištenje u druge svrhe osim njegovog poslovanja, kada se može odbiti ulazni PDV u cjelosti ili djelimično na te proizvode;

(3) Isporukom dobara iz stava 2 tačka 1 ovog člana smatra se:

1) sticanje svojinskog prava na dobra od strane ili za račun države ili lokalne samouprave, na osnovu zakona;

2) oduzimanje svojinskog prava na dobra od nekog lica na osnovu zakona.

(4) Građevinskim zemljištem iz stava 2 tačka 5 ovog zakona smatra se zemljište za koje je izdat izvršni akt kojim se odobrava gradnja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i uslovi izgradnje objekata.

(5) Prometom dobara, u smislu ovog člana, ne smatra se promet polovnih putničkih automobila, motocikala i plovnih objekata, za koje poreski obveznik pri nabavci nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV.

(6) U smislu ovog zakona pojedini pojmovi prometa imaju sljedeće značenje:

1) „prodaja dobara na daljinu unutar Unije“ znači isporuku dobara koja se otpreme ili prevoze dobavljač ili neko drugi za njegov račun, među ostalim kada dobavljač indirektno učestvuje u prevozu ili otpremi dobara, iz države članice koja nije ona u kojoj otpreme ili prevoze dobara kupcu završava, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) isporuka dobara obavlja se poreskom obvezniku ili pravnom licu koja nije poreski obveznik, a čije sticanje dobara unutar Unije ne podliježe plaćanju PDV u skladu sa članom 10 stavom 1 ovog zakona, ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik;

b) isporučena dobra nijesu ni novo prevozno sredstvo ni dobra koje isporučuje dobavljač ili neko drugi za njegov račun, nakon montaže ili instalacije, s probnim radom ili bez njega;

2) „prodaja na daljinu dobara uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja“ znači isporuku dobara koje otpremi ili prevozi dobavljač ili neko drugi za njegov račun, među ostalim kada dobavljač indirektno učestvuje u prevozu ili otpremi dobara, iz trećih teritorija ili treće zemlje kupcu u državi članici, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) isporuka dobara obavlja se poreskom obvezniku ili pravnom licu koja nije poreski obveznik, a čije sticanje dobara unutar Unije ne podliježe plaćanju PDV u skladu sa članom 10 stavom 1 ovog zakona, ili bilo kojem drugom licu koja nije poreski obveznik;

b) isporučena dobra nijesu ni novo prevozno sredstvo ni dobra koje isporučuje dobavljač ili neko drugi za njegov račun, nakon montaže ili instalacije, s probnim radom ili bez njega.

Elektronski interfejsi i status posrednika kao isporučioaca

Član 16

(1) Kad poreski obveznik, upotrebom elektronskog interfejsa kao što je mjesto trgovanja, platforma, portal ili slično sredstvo, omogućava prodaju na daljinu dobara uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja u pošiljkama čija stvarna vrijednost ne prelazi 150,00 eura, smatra se da je taj poreski obveznik sam primio i isporučio ta dobra.

(2) Kad poreski obveznik, upotrebom elektronskog interfejsa kao što je mjesto trgovanja, platforma, portal ili slično sredstvo, omogućuje isporuku dobara unutar Unije od strane poreskog obveznika koji nema sjedište unutar Unije poreskom obvezniku odnosno pravnom licu koje nije poreski obveznik, a čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV na bazi člana 10 stava 1 ovog zakona, ili bilo kojoj drugoj osobi koja nije poreski obveznik, smatra se da je poreski obveznik koji omogućava isporuku sam primio i isporučio ta dobra.

Materijalna imovina i posebni oblici dobara

Član 17

(1) Električna energija, plin, energija za grijanje ili hlađenje i slično smatraju se materijalnom imovinom u smislu člana 15 ovog zakona.

(2) Materijalnom imovinom smatra se sljedeće:

1) određeni udjeli u nekretninama;

2) prava in rem koja njihovom imaocu daju pravo korišćenja nekretnine;

3) akcije ili udjele jednake akcijama koji njihovom imaocu daju de jure ili de facto pravo vlasništva ili posjedovanja nekretnine ili njenog dijela.

Upotreba dobara u neposlovne svrhe

Član 18

(1) Ako poreski obveznik koristi dobra koja su dio njegovih poslovnih sredstava i upotrijebi ih za lične potrebe ili za potrebe svojih zaposlenih, otuđi ih bez naknade ili uz naknadu manju od one koja bi se ostvarila na tržištu, odnosno iskoristi u svrhe koje nijesu u funkciji obavljanja njegove

djelatnosti, takva upotreba, odnosno otuđenje, smatra se prometom dobra izvršenim uz naknadu ako se PDV na ta dobra ili njihove dijelove može u cijelosti ili djelomično odbiti.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ne smatra se prometom dobara izvršenim uz naknadu:

1) besplatno davanje poslovnih uzoraka u razumnim (realnim) količinama kupcima ili budućim kupcima, ako ih ne daju na prodaju, odnosno ukoliko su u takvom obliku da ih nije moguće prodavati;

2) davanje poklona manjih vrijednosti u okviru obavljanja djelatnosti poreskog obveznika, ako se daju povremeno i ne daju istim licima.

(3) Ministarstvo, svojim propisom, određuje šta se smatra poklonom manje vrijednosti iz stava 2 tačke 2 ovog člana.

Prenos dobra

Član 19

(1) Isporukom dobra uz naknadu smatra se prenos dobra od strane poreskog obveznika, koja su dio njegove poslovne imovine, u drugu državu članicu.

(2) Ne smatra se da je došlo do prenosa dobra u drugu državu članicu u skladu sa stavom 1 ovog člana ako poreski obveznik ili drugo lice u njegovo ime otpremi ili preveze dobra u drugu državu članicu za potrebe njegovog poslovanja, u svrhu sljedećih transakcija:

1) isporuke tih dobara od strane poreskog obveznika na teritoriji države članice u kojoj završava otprema ili prevoz, u skladu s uslovima propisanim u članu 32 stav 3 ovog zakona;

2) isporuke tih dobara u svrhu njihovog instaliranja ili sastavljanja od strane isporučioaca ili u njegovo ime, koju obavi poreski obveznik na teritoriji države članice u kojoj završava otprema ili prevoz tih dobara, u skladu s uslovima propisanim u članu 32 stav 5 ovog zakona;

3) isporuke tih dobra od strane poreskog obveznika na brodu, u vazduhoplov ili vozu tokom prevoza putnika, u skladu s uslovima propisanim u članu 35 ovog zakona;

4) isporuka gasa preko sistema za prirodni gas koji se nalazi na teritoriji Unije ili bilo koje mreže priključene na takav sistem, isporuka električne energije ili isporuka energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje, u skladu sa uslovima propisanim u članu 36 ovog zakona;

5) isporuke tih dobara od strane poreskog obveznika na teritoriji države članice, u skladu sa uslovima propisanim u članu 71, čl. 77 do 80 i članu 83 ovog zakona;

6) pružanja usluge koja se obavlja za poreskog obveznika, a sastoji se od određivanja vrijednosti ili radova na navedenim dobrima, stvarno izvršenima na teritoriji države članice u kojoj završava otprema ili prevoz tih dobara, pod uslovom da se ta dobra, nakon određivanja vrijednosti ili što se na njima izvrše radovi, vrate tom poreskom obvezniku u državi članici iz koje su oni prvobitno otpremljeni ili odvezeni;

7) privremenog korišćenja tih proizvoda unutar teritorije države članice u kojoj završava otprema ili prevoz dobara u svrhu pružanja usluga od strane poreskog obveznika koji je osnovan na teritoriji države članice u kojoj je započela otprema ili prevoz;

8) privremenog korišćenja navedenih dobara, u periodu koje ne premašuje dvadeset i četiri mjeseca, unutar teritorije druge države članice u kojoj bi uvoz istih dobara iz treće zemlje, sa ciljem njihovog privremenog korišćenja, bio obuhvaćen postupcima privremenog uvoza sa potpunim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine.

(3) Ako neki od navedenih uslova iz stava 2 ovog člana više nije ispunjen, smatra se da su dobra prenesena u drugu državu članicu, a u tom slučaju smatra se da je prenos izvršen u trenutku kada taj uslov prestane da bude ispunjen.

Upotreba dobra sopstvene proizvodnje, promjena namjene i zadržavanje dobra nakon prestanka obavljanja djelatnosti

Član 20

Prometom dobara obavljenim uz naknadu smatra se i:

1) uzimanje (korišćenje), od strane poreskog obveznika za potrebe njegovog preduzeća, dobara proizvedenih, izgrađenih, prerađenih, kupljenih ili uvezenih u okviru obavljanja poslovnih aktivnosti ako se PDV na takva dobra, da su bili nabavljeni od drugog poreskog obveznika, ne bi mogao u cjelosti odbiti;

2) korišćenje dobara od strane poreskog obveznika za potrebe neoporezivog dijela djelatnosti, ako je pravo na potpuni ili djelimični odbitak PDV na takva dobra nastalo nakon sticanja tih dobara ili njihovog korišćenja u skladu s tačkom 1 ovog člana;

3) osim u slučajevima iz člana 21 ovog zakona, zadržavanje dobara, od strane poreskog obveznika ili njegovog nasljednika, nakon što on prestane obavljati privrednu djelatnost koja podliježe oporezivanju, ako se PDV na takva dobra mogao u cijelosti ili djelomično odbiti nakon sticanja tih dobara ili njihovog korišćenja u skladu sa tačkom 1 ovog člana.

Promet imovine

Član 21

(1) Prometom dobara, u smislu člana 15 ovog zakona, ne smatra se prenos cjelokupne imovine ili dijela imovine sa ili bez naknade ili kao ulog u privredno društvo, ukoliko sticalac imovine koji je poreski obveznik ili je izvršenjem prenosa postao poreski obveznik nastavi da obavlja oporezivu djelatnost, u tom slučaju smatra se da sticalac imovine stupa na mjesto njenog prenosioca.

(2) Sticalac imovine iz stava 1 ovog člana dužan je da za stečene nepokretnosti izvrši ispravku ulaznog PDV, na način utvrđen članom 98 st. 3 i 4 ovog zakona.

Sticanje dobara unutar Unije

Član 22

(1) „Sticanje dobara unutar Unije“ je sticanje prava raspolaganja, pokretnom materijalnom imovinom u svojstvu vlasnika, koju prodavac ili sticalac dobara, ili drugo lice u njihovo ime otpremi ili preveze do sticaoca tih dobara u državu članicu koja nije država članica u kojoj je započela otprema ili prevoz tih dobara.

(2) Ako je uvoznik dobra pravno lice koje nije poreski obveznik i obavi sticanje dobara unutar Unije u drugoj državi članici, ima pravo na povraćaj PDV kojeg je platio u vezi s uvozom dobara u Crnu Goru, ako dokaže da je PDV bio obračunat na sticanje dobara unutar Unije u državi članici u kojoj je završila otprema ili prevoz tih dobara.

(3) Sticanjem dobara unutar Unije uz naknadu smatra se kada vojne snage države članice koja sudjeluje u odbrambenim naporima koji se preduzimaju radi sprovođenja aktivnosti Unije u okviru zajedničke sigurnosne i odbrambene politike, koriste za sopstvene potrebe ili za potrebe njihovog civilnog osoblja dobara koja nijesu kupili prema opštim pravilima oporezivanja u Crnoj Gori, ako pri uvozu tih dobara ne ispunjavaju uslove za oslobođenje iz člana 76 stav 1 tačka 13 ovog zakona.

(4) Sticanjem dobara unutar Unije uz naknadu smatra se kada vojne snage države članice Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) koriste za svoje potrebe ili potrebe pratećeg civilnog osoblja dobara koja nijesu nabavljena u skladu s opštim pravilima oporezivanja u Crnoj Gori, ako pri uvozu ta dobara ne ispunjavaju uslove za oslobođenje iz člana 76 stav 1 tačka 14 ovog zakona.

(5) Sticanjem dobara unutar Evropske unije uz naknadu smatra se korišćenje dobara koja je poreski obveznik za potrebe svog poslovanja ili drugo lice za njegov račun otpremi ili preveze u Crnu Goru iz druge države članice u kojoj su ta dobara proizvedena, izvađena, obrađena, kupljena ili stečena u smislu člana 7 stav 1 tačka 2 ovog zakona, ili u koju ih je poreski obveznik uveo za potrebe svog poslovanja.

(6) Poreski obveznik koji je platio PDV u vezi s uvozom dobara u Crnu Goru, ako dokaže da je PDV bio obračunat na sticanje dobara unutar Unije u državi članici u kojoj je završila otprema ili prevoz tih dobara može tražiti povrat PDV od Poreske uprave Crne Gore podnošenjem zahtjeva za povrat. Poreski obveznik dokazuje da je PDV obračunat potvrdom poreske uprave države članice u kojoj su dobara završila ili potvrdom banke da je PDV plaćen.

Promet usluga

Član 23

(1) Promet usluga predstavlja obavljanje svake radnje u okviru obavljanja djelatnosti, a koje ne predstavljaju promet dobra u smislu čl.15, 18, 19 i 20 ovog zakona.

(2) Prometom usluga smatra se i:

1) prenos, ustupanje i korišćenje autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih imovinskih prava (u daljem tekstu: imovinska prava);

2) promet usluga na osnovu propisa državnog organa, odnosno organa jedinice lokalne samouprave;

3) upotreba usluga poreskog obveznika u neposlovne svrhe;

4) suzdržavanje od neke radnje ili trpljenje neke radnje ili stanja;

5) razmjena usluga.

(3) Član 21 ovog zakona na sličan se način primjenjuje i na promet usluga.

Upotreba usluga u neposlovne svrhe

Član 24

(1) Upotrebom usluga poreskih obveznika u neposlovne svrhe, koje se smatraju prometom usluga uz naknadu, u smislu člana 23 stav 2 tačka 3 ovog zakona, smatra se:

1) upotreba dobra koji su dio poslovnih sredstava poreskog obveznika za obavljanje usluga za potrebe poreskog obveznika, njegovih zaposlenih ili u druge svrhe koje su izvan njegove djelatnosti, ako je postojalo pravo na potpuni ili djelomični odbitak PDV na takva poslovna sredstva.

2) promet usluga koje poreski obveznik izvrši bez naknade za svoje lične potrebe, za potrebe njegovih zaposlenih, odnosno za druge namjene koje nijesu u svrhu obavljanja njegove djelatnosti.

(2) Bliži način sprovođenja odredabe stava 1 ovog člana, naročito uslove i postupak utvrđivanja upotrebe dobara i usluga poreskog obveznika u neposlovne svrhe, kao i način obračuna i plaćanja PDV u tim slučajevima, propisuje Ministarstvo.

Promet usluga u svoje ime i za račun drugog lica

Član 25

Kada poreski obveznik, prilikom prometa usluga, radi u svoje ime, a za račun drugog lica, smatra se da te usluge prima i obavlja lično poreski obveznik.

Elektronski interfejsi i posredovanje u pružanju određenih usluga

Član 26

(1) Izuzetno od člana 25 ovog zakona, za poreskog obveznika koji upotrebom elektronskog interfejsa kao što je mjesto trgovanja, platforma, portal ili slično sredstvo omogućava isporuku, unutar Unije, uslugu kratkoročnog iznajmljivanja smještaja, odnosno usluga neprekidnog iznajmljivanja smještaja istoj osobi u trajanju od najviše 30 noćenja, ili uslugu drumskog prevoza putnika smatra se da je sam primio i isporučio te usluge osim ako je lice koja je pružila te usluge učinila sljedeće:

1) poreskom obvezniku koji omogućava isporuku dostavilo svoj identifikacioni broj za PDV izdat u državi članici u kojoj se obavlja promet usluge ili identifikacioni broj koji joj je dodijeljen u skladu sa članom 168 stav 3 ili članom 176 stav 2 ovog zakona;

2) poreskom obvezniku koji omogućava promet usluge prijavila da će ona naplatiti PDV koji je potrebno platiti za taj promet usluge.

(2) U skladu sa stavom 1 ovog člana usluge drumskog prevoza putnika koje se obavljaju unutar Unije znači dio usluge koji se obavlja između dvije tačke u Uniji.

(3) Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se na promete obavljene u okviru posebnog postupka propisanog članom 158 ovog zakona.

Uvoz dobra

Član 27

(1) Uvoz dobra je svako unošenje dobra u Uniju koja nijesu u slobodnom prometu na teritoriji Unije, u skladu s carinskim propisima Unije.

(2) Osim uvoza dobra iz stava 1 ovog člana, uvoz dobra je i unos dobra koji su u slobodnom prometu na teritoriji Unije, a potiču iz trećih teritorija koje su dio carinske teritorije Unije u skladu s carinskim propisima Unije.

Vrijednosni kuponi

Član 28

(1) »Vrijednosni kupon« u smislu ovog zakona je instrument za koji postoji obaveza da se prihvati kao naknada ili djelimična naknada za promet dobara ili usluga i kada su dobra ili usluge koji se isporučuju ili identitet njihovih potencijalnih isporučilaca naznačenih ili na samom instrumentu ili u povezanoj dokumentaciji, uključujući i uslove upotrebe takvog instrumenta.

(2) Vrste vrijednosnih kupona su:

1) jednonamjenski vrijednosni kupon je vrijednosni kupon za koji su mjesto prometa dobra ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi i PDV koji se mora platiti na ta dobra ili usluge poznati u vrijeme izdavanja vrijednosnog kupona,

2) višenamjenski vrijednosni kupon je vrijednosni kupon koji nije jednonamjenski vrijednosni kupon.

(3) Vrijednosni kuponi mogu biti u fizičkom ili elektronskom obliku.

(4) Vrijednosnim kuponima ne smatraju se instrumenti koji imaju pravo na popust pri kupovini dobra ili usluga, a koji ne uključuju pravo na primanje tih dobara ili usluga te putne karte, ulaznice, poštanske marke i slično.

Jednonamjenski vrijednosni kuponi i njihov PDV tretman

Član 29

(1) Svaki prenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona koji obavlja poreski obveznik koji djeluje u svoje ime smatra se prometom dobara ili usluga na koje se odnosi vrijednosni kupon, a stvarna predaja dobara ili stvarno pružanje usluga u zamjenu za jednonamjenski kupon koji je isporučilac prihvatio kao naknadu ili dio naknade ne smatraju se nezavisnom transakcijom.

(2) Ako je prenos jednonamjenskog vrijednosnog kupona obavio poreski obveznik koji djeluje u ime drugog poreskog obveznika, taj se prenos smatra prometom dobara ili usluga na koje se vrijednosni kupon odnosi koju je obavio drugi poreski obveznik u čije ime poreski obveznik djeluje.

(3) Kada isporučilac dobara ili usluga nije poreski obveznik koji je, djelujući u svoje ime, izdao jednonamjenski vrijednosni kupon, smatra se da je taj isporučilac obavio isporuku dobara ili usluga povezanih s tim vrijednosnim kuponom tom poreskom obvezniku.

Višenamjenski vrijednosni kuponi i njihov PDV tretman

Član 30

(1) Stvarna predaja dobara ili stvarno pružanje usluga u zamjenu za višenamjenski vrijednosni kupon koji je isporučilac prihvatio kao naknadu ili dio naknade podliježe PDV na bazi člana 7 ovog zakona, dok svaki prethodni prenos tog višenamjenskog vrijednosnog kupona ne podliježe PDV-u.

(2) Ako prenos višenamjenskog vrijednosnog kupona izvrši poreski obveznik koji nije poreski obveznik koji obavlja transakciju koja podliježe PDV-u u skladu sa stavom 1 ovog člana, svaki promet usluga koji se može utvrditi, poput distribucije ili promotivnih usluga, podliježe PDV-u.

VI. MJESTO OPOREZIVIH TRANSAKCIJA

Isporuka dobra bez prevoza

Član 31

Mjestom u kojem je izvršen promet dobra smatra se mjesto u kome se dobro nalazi u trenutku obavljenog prometa, ako se promet dobra izvrši bez otpreme, odnosno prevoza.

Isporuka dobra sa prevozom

Član 32

(1) Mjesto u kojem je izvršen promet dobra koje otpremi ili prevozi isporučilac, kupac ili treće lice, smatra se mjesto gdje se dobra nalaze na početku otpreme ili prevoza do kupca.

(2) Ako je mjesto iz kojeg se dobra otpremanja ili prevoze treće teritorije ili treće zemlje, tada se mjestom isporuke dobra koju obavi uvoznik, kao i mjestom bilo koje naknadne isporuke tih dobra, smatra država članica uvoza.

(3) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana:

1) Mjesto u kojem je izvršen promet dobra za isporuke dobra na daljinu unutar Unije smatra se mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku u kojem otprema ili prevoz dobara kupcu završava;

2) Mjesto u kojem je izvršen promet dobra za isporuke na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja u državu članicu, u kojoj ne završava otprema ili prevoz dobara, smatra se mjesto gdje se dobra nalaze u trenutku u kojem otprema ili prevoz dobara kupcu završava.

3) Smatra se da se mjesto u kojem je izvršen promet dobra za isporuke na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja nalazi u državi članici u kojoj otprema ili prevoz dobara kupcu završava, ako se PDV na tu robu mora prijaviti prema posebnom postupku iz člana 182 do 193 ovog zakona.

(4) Stav 3 ovog člana ne primjenjuje se na isporuku polovnih dobra, umjetničkih djela, zbirki ili antikviteta, iz člana 159 stava 1 tačke od 2 do 5 ovog zakona, kao ni na isporuku polovnih prevoznih sredstava, koja podliježu PDV-u u skladu s relevantnim posebnim postupcima.

(5) Mjesto u kojem je izvršen promet dobra, koje je otpremio ili prevezao isporučilac, kupac ili treća lica, a koja instalira ili sastavlja isporučilac ili neko drugo lice u ime ili za račun tog isporučioaca, sa ili bez probnog rada, je mjesto u kome je dobro instalirano, odnosno sastavljeno.

(6) Ministarstvo propisuje mjere za izbjegavanje dvostrukog oporezivanja ako se instaliranje ili sastavljanje obavlja u Crnoj Gori, a koja nije država članica isporučilaca dobra.

Pravila za određivanje isporuke u uzastopnim prometima

Član 33

(1) Kada se ista dobra isporučuju uzastopno i ta dobra se otpreme ili prevoze iz Crne Gore u drugu državu članicu ili obratno, direktno od prvog isporučioaca do zadnjeg kupca u lancu, otprema ili prevoz pripisuje se samo isporuci koja je obavljena posredniku.

(2) Odstupajući od stava 1 ovog člana, otprema ili prevoz pripisuje se samo isporuci dobara koju je obavio posrednik u slučaju u kojem je posrednik svog isporučioaca obavijestio o identifikacionom broju za PDV koji mu je izdala Crna Gora iz koje se dobra otpreme ili prevoze.

(3) „Posrednik“ u smislu ovog člana je isporučilac u lancu različit od prvog isporučioaca u lancu, koji sam otprema ili prevozi dobra ili to za njegov račun obavlja treće lice.

(4) Ovaj član ne primjenjuje se na član 16 ovog zakona.

Isporuka dobara putem posrednika

Član 34

Ako se smatra da je poreski obveznik primio i isporučio dobra u skladu sa članom 16 ovog zakona, otprema ili prevoz dobra pripisuje se isporuci koju je izvršio taj poreski obveznik.

Promet dobra na brodovima, u avionima i vozovima

Član 35

(1) Mjesto u kojem je izvršen promet dobra koji su isporučena na brodovima, u avionima ili vozovima tokom dionice prevoza putnika obavljenog u Uniji smatra se mjesto početka prevoza putnika.

(2) Dionicom prevoza putnika obavljenog u Uniji u smislu stava 1 ovog člana smatra se dio prevoza koji je obavljen između mjesta početka i mjesta završetka prevoza putnika bez zaustavljanja na teritoriji izvan Unije.

(3) Mjesto počeka prevoza putnika iz stava 2 ovog člana je mjesto početka prevoza putnika je prvo predviđeno mjesto ukrcavanja putnika unutar Unije, prema potrebi nakon zaustavljanja izvan Unije,

(4) Mjesto završetka prevoza putnika iz stava 2 ovog člana je mjesto završetka prevoza putnika je posljednje predviđeno mjesto iskrcavanja unutar Unije onih putnika koji su se ukrcali u Uniji, prema potrebi prije zaustavljanja izvan Unije.

(5) U slučaju povratnog putovanja, povratna dionica puta smatra se posebnom uslugom prevoza.

Mjesto prometa gasa preko sistema za prirodni gas, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje i hlađenje

Član 36

(1) U slučaju prometa gasa preko sistema za prirodni gas koji se nalazi na teritoriji Unije ili bilo koje mreže priključene na takav sistem, isporuke električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje preko mreže za grijanje ili hlađenje licu koje vrši veleprodaju, mjestom isporuke smatra se mjesto na kojem to lice koje vrši veleprodaju ima sjedište preduzeća ili ima stalno sjedište kojem se ta dobra isporučuju, ili, u slučaju nepostojanja takvog mjesta poslovanja ili stalnog sjedišta, mjesto gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.

(2) Lice koje vrši veleprodaju iz stava 1 ovog člana smatra se poreski obveznik kojem je osnovna djelatnost kupovina i prodaja gasa, električne energije, grijanja ili hlađenja i čija je vlastita potrošnja tih dobara zanemarljiva.

(3) U slučaju isporuke gasa preko sistema za prirodni gas koji se nalazi na teritoriji Unije ili bilo koje mreže priključene na takav sistem, isporuke električne energije ili isporuke energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje, ako takva isporuka nije obuhvaćena st. 1 i 2 ovog člana, mjestom isporuke smatra se mjesto gdje kupac stvarno koristi i troši ta dobra.

(4) Ako kupac iz stava 3 ovog člana stvarno ne potroši sav gas, električnu energiju ili energiju za grijanje ili hlađenje, ili dio njih, smatra se da su ta nepotrošena dobra iskorišćena i potrošena na mjestu gdje kupac ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu kojem se ta dobra isporučuju. Ako ne postoji takvo sjedište ili stalno sjedište smatra se da je kupac iskoristio i potrošio ta dobra na mjestu gdje je njegovo prebivalište ili uobičajeno boravište.

Posebna pravila o obračunu PDV-a pri sticanju dobara unutar Unije

Član 37

(1) Mjestom sticanja dobra unutar Unije smatra se mjesto gdje se završava otprema ili prevoz tih dobra sticaocu.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, mjestom sticanja dobra unutar Unije u smislu člana 7 stav 1 tačka 2 podtačka a ovog zakona smatra se teritorija države članice koja je sticaocu izdala PDV

identifikacioni broj pod kojim je sticalac stekao ta dobra, osim ako sticalac dokaže da je na stečena dobra PDV bio obračunat u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(3) Ako sticalac dokaže da je PDV na sticanje obračunat u državi članici u kojoj je otprema ili prevoz dobra završio, poreska osnovica se odgovarajuće umanjuje u državi članici koja je sticaocu izdala PDV identifikacioni broj pod kojim je stekao ta dobra.

(4) Stav 2 ovog člana ne primjenjuje se, te se smatra da je PDV obračunat na sticanje dobra unutar Unije u skladu sa stavom 1 ovog člana, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) da sticalac dobra dokaže da je navedeno sticanje obavio u svrhu neke naknadne isporuke na teritoriji države članice u skladu sa stavom 1 ovog člana za koju je primalac dobra obavezan platiti PDV u skladu s članom 116 ovog zakona;

b) lice koja stiče dobra ispunilo je obveze utvrđene u članu 140 stav 1 tačka 3 u vezi sa isporukom za koju je porez dužan platiti kupac u skladu s članom 116 ovog zakona.

Određivanje poreskog obveznika kod prometa usluga

Član 38

U vezi određivanja mjesta prometa usluga primjenjuje se sljedeće:

1) poreski obveznik koji obavlja i djelatnosti ili transakcije koje se ne smatraju oporezivim isporukama dobra ili pružanjem usluga u skladu s članom 7 stavom 1 ovog zakona smatra se poreskim obveznikom u odnosu na sve usluge koje su mu pružene;

2) pravno lice koja nije poreski obveznik, a registrovano je za potrebe PDV-a smatra se poreskim obveznikom.

Opšta pravila

Član 39

(1) Mjesto prometa usluga koje se pružaju poreskom obvezniku koji djeluje kao takav smatra se mjesto u kojem taj poreski obveznik ima sjedište.

(2) Ako se usluga pruža njegovoj stalnoj poslovnoj jedinici, koja se nalazi u mjestu različitom od sjedišta, mjestom prometa usluge se smatra mjesto te stalne poslovne jedinice.

(3) Ako poreski obveznik nema sjedište ni stalnu poslovnu jedinicu, mjestom prometa se smatra mjesto njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

(4) Mjesto prometa usluga koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik određuje se prema mjestu gdje poreski obveznik koji pruža usluge ima sjedište.

(5) Ako se usluga pruža iz stalne poslovne jedinice koja se ne nalazi u mjestu sjedišta poreskog obveznika, mjesto prometa je mjesto te stalne poslovne jedinice.

(6) Ako poreski obveznik nema ni sjedište ni stalnu poslovnu jedinicu, mjesto prometaje mjesto njegovog prebivališta ili uobičajenog boravišta.

Mjesto prometa usluga posredovanja koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik

Član 40

(1) Mjesto prometa usluga posredovanja u ime i za račun drugog lica koja se pružaju licu koje nije poreski obveznik, je mjesto u kojem je izvršena transakcija za koju se posreduje.

(2) Mjesto u kojem je izvršena usluga posredovanja, koja se licu koje nije poreski obveznik pruža upotrebom elektronskog interfejsa kao što je mjesto trgovanja, platforma, portal ili slično sredstvo, je mjesto u kojem se isporučuje osnovna transakcija.

Mjesto prometa usluga vezanih za nepokretnosti

Član 41

(1) Mjesto prometa usluga vezanih za nepokretnosti je mjesto u kome se nepokretnost nalazi, ako se usluga pruža neposredno u vezi sa nepokretnošću, uključujući i usluge posredovanja u prometu nepokretnosti, pružanje smještaja u hotelskom sektoru ili u sektorima sa sličnom

funkcijom, kao što su kampovi za odmor ili mjesta uređena za kampovanje, davanje prava na upotrebu nepokretne imovine, procjenjene vrijednosti nepokretnosti, pripremnih radova i koordinacije u građevinarstvu (usluge arhitekata i nadzora i sl.)

(2) Nepokretnostima iz stava 1 ovog člana smatraju se zemljište, objekti, posebni djelovi objekata nadzemni i podzemni objekti u skladu sa zakonom koji se uređuje državni premjer i katastar nepokretnosti.

Mjesto prometa usluga prevoza putnika

Član 42

Mjesto pružanja usluga prevoza putnika jeste mjesto gdje se prevoz obavlja, srazmjerno pređenim udaljenostima.

Mjesto prometa usluga prevoza dobra

Član 43

(1) Mjesto u kojem je izvršena usluga prevoza dobra, osim prevoza dobra unutar Unije, licima koja nijesu poreski obveznici, smatra se, mjesto gdje se prevoz obavlja, srazmjerno pređenim udaljenostima.

(2) Mjesto pružanja usluga prevoza dobra unutar Unije licima koje nijesu poreski obveznici smatra se mjesto početka prevoza.

(3) Prevoz dobra unutar Unije je prevoz dobra kod kojeg se mjesto početka prevoza i mjesto završetka prevoza nalaze na teritorijama dvije različite države članice.

(4) Mjesto početka prevoza označava mjesto na kojem stvarno započinje prevoz dobra, bez obzira na pređenu udaljenost do mjesta gdje se dobra nalaze, a mjesto završetka prevoza je mjesto na kojem prevoz dobra stvarno završava.

(5) PDV se ne obračunava licima koja nijesu poreski obveznici na dio prevoza dobra unutar Unije koji se obavlja na vodama koje ne pripadaju teritoriji Unije.

Mjesto prometa usluga koje se odnose na pristup kulturnim, umjetničkim, sportskim, naučnim, obrazovnim, zabavnim i drugim sličnim događajima

Član 44

(1) Mjesto prometa usluga koje se odnose na pristup kulturnim, umjetničkim, naučnim, obrazovnim, sportskim, zabavnim i drugim sličnim događajima (sajmovi, izložbe i slično) uključujući i pomoćne usluge u vezi sa prisustvovanjem na tim događajima pruženih poreskom obvezniku je mjesto u kojem su ove usluge stvarno izvršene.

(2) U slučaju da se usluge iz stava 1 ovog člana pružaju preko interneta ili na drugi način u virtuelnom obliku poreskom obvezniku, mjesto prometa usluga je mjesto u kojem to lice ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište.

(3) Mjesto prometa usluga i pomoćnih usluga u vezi s kulturnim, naučnim, obrazovnim, sportskim, umjetničkim i drugim sličnim događajima (sajmovi, izložbe i slično) uključujući pružanje usluga organizatora takvih događaja licu koje nije poreski obveznik, smatra se mjesto gdje se ti događaji stvarno održavaju.

(4) U slučaju da se usluge iz stava 3 ovog člana pružaju preko interneta ili na drugi način u virtuelnom obliku licu koje nije poreski obveznik, mjesto prometa usluga je mjesto u kojem to lice ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište.

Mjesto prometa usluga koje se odnose na pomoćne usluge prevoza, odnosno usluge pružanja stručnih mišljenja u vezi procjene vrijednosti pokretnih stvari i radova na pokretnoj imovini

Član 45

Mjesto prometa usluga pomoćnih usluga prevoza (utovar, istovar, pretovar, rukovanje i druge usluge koje su na uobičajen način povezane sa prevozom) kao i pružanje usluga stručnih

mišljenja u vezi procjene vrijednosti pokretnih stvari, odnosno radova na pokretnoj imovini koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem su ove usluge stvarno izvršene.

Mjesto prometa usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka

Član 46

(1) Mjesto prometa usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka je mjesto gdje su ove usluge stvarno izvršene, osim ako se te usluge pružaju na plovnim objektima, vazduhoplovima ili vozovima tokom dijela prevoza putnika koji se obavlja unutar Unije, u kom slučaju se mjestom pružanja ove usluge smatra mjesto početka prevoza putnika.

(2) U smislu stava 1 ovog člana dio prevoza putnika koji se obavlja unutar Unije označava dio prevoza između mjesta početka prevoza putnika i mjesta završetka prevoza putnika, koji je obavljen bez prekida putovanja izvan Unije.

(3) Mjesto početka prevoza putnika u smislu stava 2 ovog člana, označava prvo mjesto u Uniji gdje putnici mogu ući u prevozno sredstvo, čak i nakon zaustavljanja izvan Unije.

(4) Mjesto završetka prevoza putnika označava posljednje mjesto u Uniji na kojem se putnici koji su ušli u Uniju mogu iskrcati iz prevoznog sredstva, među ostalim prije zaustavljanja izvan Unije.

(5) U slučaju povratnog putovanja, povratno putovanje smatra se posebnim putovanjem.

Mjesto prometa usluga iznajmljivanja prevoznog sredstva

Član 47

(1) Mjesto prometa usluga kratkoročnog iznajmljivanja prevoznog sredstva je mjesto gdje se to prevozno sredstvo daje na raspolaganje.

(2) Kratkoročnim iznajmljivanjem prevoznog sredstva iz stava 1 ovog člana smatra se iznajmljivanje koje se vrši u periodu do 30 dana, odnosno u slučaju plovnih objekata do 90 dana.

(3) Mjesto prometa usluga iznajmljivanja prevoznog sredstva (osim kratkoročnog iznajmljivanja) licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem to lice ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučaju iznajmljivanja (osim kratkoročnog iznajmljivanja) plovnih objekata namijenjenih za rekreaciju licu koje nije poreski obveznik, mjesto prometa usluga je mjesto gdje se ovaj plovni objekat daje na raspolaganje, odnosno mjesto kojem pružalac usluga ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu, ako se promet usluga vrši iz stalne poslovne jedinice koja se ne nalazi u mjestu sjedišta pružaoca usluga, odnosno mjesto u kojem pružalac usluga ima prebivalište ili boravište.

Mjesto prometa telekomunikacionih usluga, usluga emitovanja i elektronskih usluga, licima koja nijesu poreski obveznici

Član 48

(1) Mjesto prometa telekomunikacionih usluga, usluga emitovanja i elektronskih usluga licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem primalac usluga koji nije poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili boravište.

(2) Ako poreski obveznik koji obavlja usluge i primalac usluga komuniciraju putem elektronske pošte, ne radi se o usluzi pruženoj elektronskim putem.

(3) Telekomunikacionim uslugama u smislu ovog zakona smatraju se usluge koje se odnose na prenos, emitovanje i primanje signala, teksta, slika i zvukova ili informacija bilo koje vrste putem žica, radija, optičkih ili drugih elektromagnetnih sistema, uključujući i s tim povezani prenos ili ustupanje prava na korišćenje kapaciteta za takav prenos, emitovanje ili primanje, uključujući i davanje pristupa globalnim informacionim mrežama.

(4) Elektronskim uslugama smatraju se usluge koje se odnose na isporuku web sajtova, hosting web sajtova, daljinsko održavanje programa i opreme, isporuka računarskih programa i njihovo ažuriranje, isporuka slika, tekstova i informacija te osiguravanje pristupa bazama podataka,

isporuka muzike, filmova i igara, uključujući igre na sreću i kockarske igre kao i emitovanje političkih, kulturnih, umjetničkih, sportskih, naučnih i zabavnih emisija i priredbi te pružanje usluga učenja na daljinu.

Mjesto prometa određenih usluga izvan Unije koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik

Član 49

Mjesto prometa određenih usluga koje se pružaju licu koje nije poreski obveznik je mjesto u kojem ova lica imaju sjedište, prebivalište ili boravište, i to za:

- 1) usluge prenosa, ustupanja i korišćenja autorskih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova i drugih prava intelektualne svojine;
- 2) usluge oglašavanja;
- 3) usluge koje pružaju savjetnici, inženjeri, advokati, revizori i slične usluge, kao i usluge prevodilaca za prevođenje, uključujući i prevođenje u pisanom obliku te obrade podataka i davanja informacija;
- 4) obavezu suzdržavanja od obavljanja odnosno korišćenja, u cijelosti ili djelomično, poslovne djelatnosti odnosno prava navedenog u ovom članu;
- 5) bankarskog i finansijskog poslovanja i poslovanja u oblasti osiguranja, uključujući reosiguranje, osim iznajmljivanja sefova;
- 6) ustupanje osoblja
- 7) iznajmljivanja pokretnih stvari, osim prevoznih sredstava, i
- 8) omogućavanja pristupa mreži prirodnog gasa, mreži za prenos električne energije i mreži za grijanje, odnosno hlađenje, transporta i distribucije putem tih mreža, kao i drugih usluga koje su neposredno povezane sa tim uslugama.

Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja

Član 50

(1) Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, mjestom prometa usluga iz člana 39, člana 44 stav 4, člana 47 stav 3 i 4, člana 48 stav 1 i člana 49 ovog zakona, može se smatrati mjesto u kojem se usluga stvarno koristi.

(2) Ministarstvo može propisati da je mjesto obavljanja usluga iz stava 1 ovog člana, koje se nalazi u Crnoj Gori, izvan Evropske unije ako se te usluge stvarno koriste izvan Evropske unije, odnosno da je mjesto obavljanja tih usluga, koje se nalazi izvan Evropske unije, u Crnoj Gori ako se te usluge stvarno koriste u Crnoj Gori.

Prag za poreske obveznike koji isporučuju određena dobra obuhvaćena članom 32 stav 3 tačka 1 i određene usluge obuhvaćene članom 48 ovog zakona

Član 51

(1) Član 32 stav 3 tačka 1 i član 48 ovog zakona ne primjenjuju se ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) isporučilac ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori;
- 2) usluge se pružaju licu koje nije poreski obveznik i koje ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u drugoj državi članici ili se dobra otpremaju iz Crne Gore u drugu državu članicu;
- 3) ukupna vrijednost, bez PDV-a, isporuka iz tačke b) ovog stava u tekućoj kalendarskoj godini nije premašila 10.000,00 eura te nije bila veća od navedenog iznosa tokom prethodne kalendarske godine.

(2) Ako se tokom kalendarske godine premaši prag iz stava 1 tačka c ovog člana, od tog se trenutka primjenjuju član 32 stav 3 tačka 1 i član 48 ovog zakona.

(3) Poreski obveznik koji obavlja isporuke koje ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog zakona može odabrati mjesto određivanja isporuke u skladu s članom 32 stav 3 tačka 1 i članom 48 ovog zakona, što ga obvezuje na period od dvije kalendarske godine.

(4) Smatra se da su poreski obveznici registrovani za korišćenje posebnog postupka iz člana 174 do 181 ovog zakona iskoristili pravo izbora iz stava 3 ovog člana.

(5) Poreski obveznik mora radi praćenja jesu li ispunjeni uslovi iz st. 1, 2 i 3 ovog člana voditi pregled telekomunikacionih usluga, TV-emitovanja i elektronski obavljenih usluga te isporuka dobra na daljinu licima koje nijesu poreski obveznici u Uniji o ukupnoj vrijednosti:

1) obavljenih isporuka dobra na daljinu poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, a čije sticanje dobra unutar Unije ne podliježe plaćanju PDV-a u skladu s članom 10 stav 1 i članom 11 ovog zakona, ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik;

2) telekomunikacionih usluga, usluga radijskog i televizijskog emitovanja i elektronski obavljenih usluga koje obavlja licima koja nijesu poreski obveznici i koja imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u drugoj državi članici.

(6) Pregled telekomunikacionih usluga, radijskog i tv emitovanja i elektronski obavljenih usluga te isporuka dobra na daljinu licima koja nijesu poreski obveznici u Uniji iz stava 7 ovog člana poreski obveznik podnosi Poreskom organu do kraja januara tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu, a u slučaju ako je poreski obveznik tokom tekuće godine obavio isporuke iz stava 2 ovog člana u vrijednosti većoj od 10.000,00 eura obavezan je podnijeti pregled telekomunikacionih usluga, radijskog i tv emitovanja i elektronski obavljenih usluga te isporuka dobra na daljinu licima koja nijesu poreski obveznici u Uniji najkasnije u roku od 8 dana od dana kada je obavio isporuku kojom je prešao prag od 10.000,00 eura.

(7) Pregled telekomunikacionih usluga, radijskog i tv emitovanja i elektronski obavljenih usluga te isporuka dobra na daljinu licima koja nijesu poreski obveznici u Uniji iz stava 5 ovog člana podnosi se na Obrascu e-trgovina.

(8) Oblik i sadržinu Obrasca e-trgovina iz stava 7 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Mjesto prometa kod uvoza dobra

Član 52

(1) Mjesto izvršenog prometa dobra prilikom uvoza dobra je država članica na čijoj se teritoriji dobra nalaze pri unosu u Evropska uniju.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako su pri unosu u Uniju dobra koja se ne nalaze u slobodnom prometu stavljena u jedan od postupaka iz člana 157 ovog zakona, postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja carine ili postupcima prevoza strane robe u skladu s carinskim propisima, mjesto uvoza takvih dobra je država članica na čijoj se teritoriji za ta dobra prestanu primjenjivati navedeni postupci.

(3) Ako se pri unosu u Uniju dobra koja se nalaze u slobodnom prometu stave u jedan od postupaka iz člana 89 stav 2 i 3 ovog zakona, mjesto uvoza dobra je država članica na čijoj se teritoriji za ta dobra prestanu primjenjivati ti postupci.

VII. OPOREZIVI DOGAĐAJ I NAPLATIVOST PDV-a

Oporezivi događaj i nastanak obaveze PDV-a

Član 53

(1) Oporezivi događaj je događaj koji ispunjava zakonske uslove potrebne za nastanak obaveze obračuna PDV-a.

(2) Obaveza obračuna PDV-a nastaje u trenutku kada Poreski organ na osnovu odredbi ovog zakona ima pravo potraživati PDV od obveznika plaćanja PDV-a, i ako je vrijeme plaćanja PDV-a odloženo.

Isporuka dobra ili pružanje usluga

Član 54

(1) Oporezivi događaj i obaveza obračuna PDV-a nastaju u trenutku isporuke dobra, odnosno u trenutku pružanja usluge.

(2) Prilikom prometa dobra, osim dobra iz člana 15 stav 2 tačka 2 ovog zakona, odnosno prilikom prometa usluga u slučaju kada se izdaju uzastopni računi i izvršavaju uzastopna plaćanja, smatra se da su dobra isporučena i usluge obavljene po isteku perioda na koje se takvi računi ili plaćanja naknade odnose, ali taj period ne može biti duži od jedne kalendarske godine.

(3) Kontinuirane isporuke dobra koje se obavljaju u periodu dužem od jednog kalendarskog mjeseca, koja se otpreme ili prevezu u državu članicu u kojoj nije započela otprema ili prevoz tih dobra i koja poreski obveznik radi obavljanja privredne djelatnosti isporučuje ili premješta uz primjenu oslobođenja od PDV-a u drugu državu članicu u skladu s odredbama člana 71 ovog zakona smatrat će se obavljenima istekom svakog kalendarskog mjeseca sve dok ne završi isporučivanje.

(4) Usluge za koje je primalac usluga obavezan platiti PDV prema članu 112 stav 1 tačka 3 ovog zakona, a koje se kontinuirano obavljaju u periodu dužem od godinu dana i za koje u tom periodu nijesu izdati računi ili nije obavljeno plaćanje smatraju se obavljenima nakon isteka svake kalendarske godine, sve dok se ne obustavi obavljanje tih usluga.

(5) Ako je plaćanje djelimično ili u cjelini izvršeno prije izdavanja računa ili prije obavljenog prometa dobra ili usluge, PDV se obračunava na primljeni iznos na dan prijema

(6) Obaveza obračuna PDV-a za isporuke dobra iz člana 16 stav 1 i člana 20 stava 1 tačka 3 ovog zakona te za usluge iz člana 25 ovog zakona nastaje kada je nastao oporezivi događaj.

(7) Kada se u skladu s odredbama člana 71 ovog zakona dobra otpreme ili prevoze u državu članicu u kojoj nije započela otprema ili prevoz tih dobra ili kada poreski obveznik te dobra premješta u drugu državu članicu radi obavljanja privredne djelatnosti, PDV se obračunava u trenutku izdavanja računa ili po isteku roka iz člana 122 stav 5 i 6 ovog zakona, ako račun do tada nije izdat.

(8) Odredbe stava 2 i 5 ovog člana ne primjenjuju se na isporuke i premještanje dobra iz stava 8 ovog člana.

(9) Odredbe stava 1 ovog zakona primjenjuju se i u slučajevima iz člana 124 st. 10 i 11 ovog zakona.

(10) Prilikom promjene poreske osnovice iz člana 58 ovog zakona, PDV se obračunava na dan kada se izda račun, odnosno drugi dokument o promjeni poreske osnovice.

Oporezivi događaj kod isporuka putem elektronskih platformi

Član 55

Izuzetno od člana 54 ovog zakona oporezivi događaj za isporuku dobra koju obavlja poreski obveznik za kojeg se smatra da je primio i isporučio dobra u skladu s članom 16 ovog zakona, kao i oporezivi događaj za isporuku dobra tom poreskom obvezniku, te obaveza obračuna PDV-a nastaju u trenutku prihvatanja plaćanja.

Sticanje dobra unutar Zajednice

Član 56

(1) Oporezivi događaj nastaje u trenutku sticanja dobra unutar Unije.

(2) Smatra se da je sticanje dobra u Crnoj Gori obavljeno kada se isporuka sličnih dobra smatra obavljenom u Crnoj Gori.

(3) Obaveza obračuna PDV-a kod sticanja dobra unutar Unije nastaje u trenutku izdavanja računa ili istekom roka iz člana 122 stav 5 ovog zakona, ako račun do tada nije izdat.

Uvoz dobra

Član 57

(1) Oporezivi događaj nastaje i PDV postaje naplativ kada se dobra uvezu.

(2) Ako se pri unosu dobra u Uniju primjenjuje jedan od postupaka iz člana 86 stav 1 i člana 89 stav 2 i 3 ovog zakona ili postupak privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od carine ili

postupak prevoza stranih dobra, u skladu s carinskim propisima, oporezivi događaj i obaveza obračuna PDV-a nastaje kada dobra prestanu biti predmetom tih postupaka.

(3) Ako uvezena dobra iz stava 2 ovog člana podliježu carini, poljoprivrednim dažbinama ili naknadama sa jednakim dejstvom, a koje su utvrđene u skladu sa zajedničkom politikom, oporezivi događaj nastaje i PDV postaje naplativ u trenutku kada nastane događaj koji opravdava naplatu tih dažbina i kada one postanu naplative.

(4) Ako uvezena dobra ne podliježu nikakvim dažbinama iz stava 3 ovog člana, u vezi nastanka poreskog događaja i trenutka naplativosti PDV-a, primjenjuju se odredbe o carinama koje su na snazi.

VIII. PORESKA OSNOVICA

Poreska osnovica kod prometa dobra i usluga

Član 58

(1) Osnovica PDV je sve što predstavlja plaćanje (u novcu, u stvarima ili uslugama), koje je poreski obveznik primio ili će primiti od kupca, naručioca ili trećeg lica za izvršeni promet dobra, odnosno usluga, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom takvog prometa, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) U poresku osnovicu moraju se uračunati:

1) akcize i drugi porezi, takse, carine i druge uvozne dažbine, osim PDV;

2) posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koje isporučilac zaračunava kupcu, odnosno naručiocu usluge;

(3) Ako za izvršen promet dobra, odnosno usluga plaćanje nije izvršeno u novcu ili nije u cjelini izvršeno u novcu, poreska osnovica je jednaka tržišnoj vrijednosti dobra, odnosno usluga u trenutku izvršenog prometa.

(4) Prilikom razmjene dobra, odnosno usluga, poresku osnovicu predstavlja vrijednost primljenog dobra, odnosno usluge.

(5) Prilikom prometa dobra, odnosno usluga, koji izvrši poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori, poreska osnovica je sve što predstavlja plaćanje koje je ili će primalac dobra, odnosno usluge izvršiti isporučiocu.

(6) U prometu dobra iz člana 18 i 20 ovog zakona, poreska osnovica je nabavna cijena odgovarajućeg dobra, odnosno usluge u koju nijesu uključeni PDV, odnosno cijena dobra u vrijeme i mjestu izvršenog prometa, a kod prometa usluga iz člana 24 ovog zakona iznos troškova za izvršene usluge.

(7) Kod premještanja dobra u drugu državu članicu u smislu člana 19 stava 1 i 3 ovog zakona poreska osnovica je nabavna cijena tih ili sličnih dobra, a ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku premještanja dobra.

(8) U slučaju isporuka dobra i pružanja usluga licima koja su u porodičnim i drugim bliskim ličnim vezama s poreskim obveznikom te u slučaju postojanja finansijskih i pravnih veza, uključujući odnose poslodavca i zaposlenih kao i članova njihovih porodica, veza na bazi članstva, upravljanja ili vlasništva, poreskom osnovicom smatra se tržišna vrijednost u smislu stava 9 ovog člana ako je:

1) naknada niža od tržišne vrijednosti, a primalac isporuke nema pravo na ulazni PDV u cijelosti u smislu ovog zakona,

2) naknada niža od tržišne vrijednosti, a isporučilac nema pravo na ulazni PDV u cijelosti u smislu ovog zakona i radi se o isporukama koje su oslobođene PDV u skladu s odredbama člana 67 i 68 ovog zakona,

3) naknada viša od tržišne vrijednosti, a isporučilac nema pravo na ulazni PDV u cijelosti u smislu ovog zakona.

(9) Tržišnom vrijednosti smatra se ukupni iznos kojeg bi kupac ili naručilac u trenutku isporuke proizvoda ili pružanja usluge u Crnoj Gori prema načelu nenarušavanja tržišne konkurencije morao platiti isporučiocu proizvoda ili pružaocu usluge u Crnoj Gori. Ako se ne može utvrditi usporediva isporuka proizvoda ili usluga, tada se tržišnom vrijednosti smatra:

1) kada je riječ o dobrima, iznos koji nije niži od nabavne cijene tih ili sličnih dobra ili ako je ta cijena nepoznata, ukupna visina utvrđenih troškova u trenutku isporuke,

2) kada je riječ o uslugama, iznos koji nije niži od ukupnih utvrđenih troškova pružanja usluga koje snosi poreski obveznik.

(10) U poresku osnovicu se ne uračunavaju:

1) sniženja cijena odnosno popusti zbog prijevremenog plaćanja i popusti do nabavne vrijednosti, odnosno cijene koštanja odobreni na računu u trenutku izvršenog prometa;

2) iznosi koje poreski obveznik primi od svog naručioca kao povračaj za troškove koje je platio u njegovo ime i za njegov račun i vodi ih u svom knjigovodstvu kao prolazne stavke, pri čemu poreski obveznik mora obezbijediti dokaze o stvarnom iznosu tih izdataka i ne smije odbiti obračunati PDV od tih transakcija.

(11) U slučaju opoziva ili različitih vrsta popusta poreski obveznik koji je izvršio isporuku može umanjiti poresku osnovicu pod uslovom da poreskog obveznika kojem je isporučeno dobro ili pružena usluga obavijesti o izvršenoj ispravci.

(12) Ispravka poreske osnovice može se vršiti samo u obračunskom periodu u kojem je došlo do promjene poreske osnovice.

(13) Ako se prenosi pravo koje se odnosi na posjedovanje založnice, tada je poreska osnovica cijena uvećana za razliku do tržišne vrijednosti.

(14) U poresku osnovicu se ne uključuju troškovi povratne ambalaže koji se kod isporučioaca vode evidencijski.

(15) Izuzetno od stava 1 ovog člana, poreska osnovica za isporuku dobra ili pružene usluge u vezi s višenamjenskim vrijednosnim kuponom jednaka je naknadi plaćenju za vrijednosni kupon ili, ako nema informacija o toj naknadi, novčanoj vrijednosti navedenoj na samom višenamjenskom vrijednosnom kuponu ili u povezanoj dokumentaciji, umanjena za iznos PDV-a koji se odnosi na isporučena dobra ili usluge.

(16) Poreski obveznik može, zbog nemogućnosti naplate, ispraviti (smanjiti) iznos PDV, ako na osnovu pravosnažne sudske odluke o završenom stečajnom postupku, obustavljanju izvršnog postupka ili o uspješno završenom postupku prinudnog poravnanja ne bude isplaćen, odnosno ne bude isplaćen u cjelini, pod uslovom da su ta potraživanja bila tužena, prije pokretanja stečajnog postupka odnosno postupka prinudnog poravnanja.

(17) Na isti način može postupiti poreski obveznik čiji je dužnik bio izbrisan iz sudskog registra, odnosno drugih odgovarajućih registara ili evidencija, pod uslovima iz stava 16 ovog člana.

(18) Poreski obveznik koji je ispravio poresku osnovicu u skladu sa st. 16 i 17 ovog člana obavezan je o obavljenoj ispravci obavijestiti poreski organ u roku za podnošenje prijave PDV za period oporezivanja u kojem je ispravka obavljena.

(19) Ako poreski obveznik naknadno primi uplatu ili djelimičnu uplatu za obavljene prometne dobra, odnosno usluga u vezi sa kojim je ostvario ispravku poreske osnovice, dužan je da od primljenog iznosa obračuna PDV.

(20) Ako se izmijeni iznos PDV obračunat prilikom uvoza dobra koji je poreski obveznik uračunao kao odbitak ulaznog PDV, odbitak ulaznog PDV se može ispraviti za nastalu razliku na osnovu rješenja carinskog organa.

(21) Kod mjesta prometa usluge iznajmljivanja plovila (sa ili bez smještaja) iz člana 50 ovog zakona poresku osnovicu čini srazmjerni dio vrijednosti ugovorene usluge najma plovila koji se stvarno koristi u Crnoj Gori (dani plovidbe u Crnoj Gori, što uključuje dan uplovljenja u Crnu Goru i dan isplovljenja iz Crne Gore, u odnosu na ukupno trajanje najma).

(22) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana o poreskoj osnovici, ispravku poreske osnovice i sadržaju obavještenja poreskom organu o obavljenom ispravku poreske osnovice.

Poreska osnovica kod prodaje imovine

Član 59

Ako se neko preduzeće ili pogon u potpunosti prenese, osnovica se mora utvrditi kao pojedinačna naknada za svaki preneseni predmet, s tim da zbir svih tih pojedinačnih naknada čini ukupnu naknadu za to preduzeće ili pogon umanjenu za vrednost nekretnina koje se oporezuju po posebnom zakonu. Preuzeti dugovi se ne odbijaju od osnovice, a ako obračunati PDV pri kupovini preduzeća ili pogona kupac u potpunosti može odbiti kao ulazni porez, tada se ne plaća porez na dodatu vrijednost, a taj se prenos smatra neoporezivim.

Poreska osnovica kod sticanje dobra unutar Unije

Član 60

(1) Poreska osnovica kod sticanja dobra unutar Unije mora se utvrditi na osnovu istih elemenata iz člana 58 ovog zakona koji se koriste za određivanje poreske osnovice za isporuke istih dobra u Crnoj Gori, a u slučaju sticanja dobra iz člana 22 st. 3, 4 i 5 ovog zakona, poreska osnovica je nabavna cijena tih ili sličnih dobra ili, ako je ta cijena nepoznata, visina troškova utvrđenih u trenutku isporuke.

(2) U poresku osnovicu u smislu stava 1 ovog člana, uključuju se i akcize koje je sticalac dobra koja podliježu akcizama unutar Evropske unije obavezan platiti ili je platio.

(3) Ako nakon sticanja dobra unutar Evropske unije sticalac dobra ostvari povrat akcize plaćene u državi članici u kojoj je započela otprema ili prevoz tih dobra, poreska osnovica kod sticanja dobra odgovarajuće će se umanjiti.

Poreska osnovica kod uvoza dobra

Član 61

(1) Poreska osnovica kod uvoza dobra je vrijednost dobra utvrđena u skladu sa carinskim propisima Unije.

(2) U poresku osnovicu iz stava 1 ovog člana moraju se uračunati:

1) akcize i drugi porezi, carine, takse i druge dažbine koje se plaćaju izvan države članice uvoznice i prilikom uvoza, osim PDV po ovom zakonu;

2) posredni troškovi, kao što su provizije, troškovi ambalažiranja, prevoza i osiguranja, koji nastanu prilikom uvoza dobra do prvog odredišta unutar teritorije države članice uvoznice, kao i oni koji nastanu pri prevozu do drugog mjesta odredišta unutar Unije, ako je to drugo mjesto poznato u vrijeme nastanka oporezivog događaja.

(3) Prvo odredište iz stava 2 tačka b) ovog člana je mjesto naznačeno u teretnom listu ili drugom dokumentu kojim se roba uvozi u državu članicu uvoza. Ako takvo mjesto ne postoji, mjesto prvog pretovaranja dobra u državi članici uvoza smatra se prvim mjestom odredišta.

(4) Prilikom uvoza dobra, iz poreske osnovice se isključuju, ako nijesu već isključeni, snižena cijena i popusti u skladu sa članom 58 stav 10 tačka 1 ovog zakona kao i popusti na cijenu i rabati odobreni korisniku i obračunati u vrijeme uvoza.

(5) Prilikom ponovnog uvoza dobra koji su bili privremeno izvezeni iz Unije radi oplemenjivanja, popravke, prerade i dorade, nakon što su oplemenjeni, popravljani, prerađeni ili obrađeni izvan Unije u ime izvoznika, poreska osnovica je vrijednost oplemenjivanja, popravke, prerade ili obrade pod uslovom da je primalac dobra lice koje je privremeno izvezlo dobra, a u ostalim slučajevima poreska osnovica utvrđuje se u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Preračunavanje vrijednosti strane valute u domaću valutu

Član 62

(1) Ako je vrijednost koja predstavlja osnovu za određivanje poreske osnovice prilikom uvoza dobra u drugoj valuti koja nije euro, za obračun te vrijednosti u domaću valutu koristi se kurs određen u skladu s propisima Unije za izračunavanje carinske vrijednosti dobra.

(2) Ako je vrijednost koja je osnova za određivanje poreske osnovice za transakciju koja nije uvozna transakcija izražena u drugoj valuti koja nije euro, za obračun te vrijednosti u domaću valutu koja je euro, kurs koji se primjenjuje jeste zadnji zabilježeni prodajni kurs u trenutku naplativosti poreza, na najreprezentativnijem deviznom tržištu Crne Gore, ili kurs utvrđen pozivanjem na to tržište, u skladu s postupcima koje propisuje Crna Gora.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, poreski obveznik može primijeniti kurs koji na dan nastanka obveze obračuna PDV-a objavi Evropska centralna banka, a konverzija drugih valuta koje nijesu domaća valuta vršiće će se primjenom kursa svake valute za domaću valutu.

IX. PORESKE STOPE

Primjena stopa PDV

Član 63

(1) PDV se obračunava po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka oporezivog događaja.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, PDV se obračunava po stopi koja je na snazi u trenutku nastanka obveze obračuna PDV-a:

- 1) u slučaju sticanja dobra unutar Unije;
- 2) u slučaju uvoza dobra iz člana 57 stava 3 i 4 ovog zakona.

(3) Na sticanje dobra unutar Unije obavljeno u Crnoj Gori primjenjuje se stopa PDV-a koja se za takve dobra primjenjuje u Crnoj Gori.

(4) Na uvoz dobra primjenjuje se stopa PDV-a koja se za takve dobra primjenjuje u Crnoj Gori. (5) Stopa PDV se mora pravilno primjenjivati u skladu sa stavom 1 do 4 ovog člana i čl. 64, 65 i 66 ovog zakona.

Opšta stopa

Član 64

PDV se obračunava i plaća po opštoj stopi od 21% od svakog prometa dobra, usluga i uvoza dobra, osim od prometa dobra, usluga i uvoza dobra za koje je propisano da se PDV plaća po sniženoj stopi, kao i od prometa dobra, usluga i uvoza dobra za koje je propisana nulta (0%) stopa PDV.

Snižene stope

Član 65

(1) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7% od prometa dobra, usluga i uvoza dobra, i to:

- 1) osnovnih dobra za ljudsku ishranu (pšenica, hljeb, brašno, mlijeko i mliječni proizvodi, hrana za odojčad, mast, ulje, meso, jaja i šećer);
- 2) lijekova, uključujući i lijekove za upotrebu u veterini;
- 3) ortotičkih i protetičkih sredstava, kao i medicinskih sredstava koja se hirurški ugrađuju u organizam;
- 4) udžbenika i nastavnih sredstava;
- 5) vode za piće, osim flaširane;
- 6) dnevne i periodične štampe, osim štampe koja u cjelini ili većim dijelom uključuje reklamne sadržaje;
- 7) usluga javnog prevoza putnika i njihovog ličnog prtljaga;
- 8) usluga javne higijene;
- 9) pogrebnih usluga i dobra povezanih sa tim uslugama;
- 10) hrane za životinje, sredstava za ishranu bilja, sredstava za zaštitu bilja, sjemenskog i sadnog materijala i živih životinja;

- 11) menstrualnih dobra;
 - 12) pelena za bebe;
- (2) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi od 15% od prometa dobra, usluga i uvoza dobra, i to:
- 1) knjiga, monografskih i serijskih publikacija; osim reklamnog i videosadržaja
 - 2) usluga smještaja u ugostiteljskim objektima za smještaj, a koji objekti su definisani zakonom kojim se uređuje turizam i ugostiteljstvo;
 - 3) usluga pripremanja i usluživanja hrane, pića i napitaka, osim flaširane gazirane i negazirane vode, alkoholnih pića, gaziranih i negaziranih pića sa dodatkom šećera i kafe u objektima za pružanje ugostiteljskih usluga;
 - 4) autorskih prava i usluga iz oblasti obrazovanja, književnosti i umjetnosti;
 - 5) autorskih prava iz oblasti nauke i umjetničkih predmeta, zbirki i antikviteta iz člana 159 ovog zakona;
 - 6) usluga koje se naplaćuju putem ulaznica za bioskopske i pozorišne predstave, koncerte, muzeje, sajmove, zabavne parkove, izložbe, zoološke vrtove i slične kulturne i sportske priredbe, osim onih za koje je propisano oslobođenje od plaćanja PDV;
 - 7) usluga upotrebe sportskih objekata u neprofitne svrhe;
 - 8) solarnih panela (ploča);
 - 9) frizerskih usluga.
- (3) Listu dobra, odnosno usluga iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Snižena stopa PDV-a na lijekove i medicinska sredstva

Član 66

PDV se plaća po stopi od 7% na lijekove i medicinska sredstva, određena listom lijekova, odnosno medicinskih sredstava na osnovu odluke koju donosi Vlada.

X. OSLOBOĐENJA OD PLAĆANJA PDV

Oslobođenje od javnog interesa

Član 67

- (1) Plaćanja PDV su oslobođeni:
- 1) javne poštanske usluge, osim prevoza putnika i telekomunikacionih usluga i isporuka pripadajućih dobra;
 - 2) bolnička i medicinska njega i s njima usko povezane djelatnosti koje obavljaju javnopravna tijela ili koje, u uslovima koji su u socijalnom smislu slični uslovima koji vrijede za javnopravna tijela, obavljaju bolnice, centri za liječenje ili medicinsku dijagnostiku i druge priznate ustanove slične vrste te isporuka ljudskih organa, krvi i mlijeka;
 - 3) pružanje medicinske njege u okviru obavljanja medicinskih i paramedicinskih profesija, prema propisima o zdravstvenom osiguranju Crne Gore;
 - 4) pružanje usluga zubnih tehničara u okviru njihovih stručnih sposobnosti i isporuku zubnih proteza od strane zubara i zubnih tehničara;
 - 5) pružanje usluga nezavisnih skupina lice, koje obavljaju djelatnosti oslobođene PDV ili u odnosu na koje oni nijesu poreski obveznici, njihovim članovima izravno za potrebe obavljanja tih djelatnosti, ako te skupine od svojih članova zahtijevaju samo tačnu nadoknadu njihovog dijela zajedničkih troškova, pod uslovom da takvo oslobođenje ne dovodi do narušavanja konkurencije;
 - 6) pružanje usluga i isporuku dobra usko povezanih sa socijalnom zaštitom i socijalnim osiguranjem, uključujući i one što ih pružaju domovi za starije osobe, od strane javnopravnih tijela i drugih organizacija koje Crna Gora priznaje kao organizacije socijalnog karaktera;
 - 7) pružanje usluga i isporuka dobra usko povezanih sa zaštitom djece i mladih, od strane javnopravnih tijela i drugih organizacija u skladu sa propisima koji regulišu oblast djelatnosti socijalnog karaktera;

8) obrazovanje djece i mladih, školsko ili univerzitetsko obrazovanje, stručno osposobljavanje i prekvalifikacija, koje obavljaju javnopravni organi kojima je to cilj, ili druge organizacije koje Crna Gora priznaje kao organizacije sa sličnim ciljevima;

9) usluge i isporuke dobra predškolskih, osnovnih, srednjih i visoko školskih ustanova, te ustanova učeničkog i studentskog standarda neposredno povezanih s isporukama iz tačke h) ovog člana;

10) nastavu koju privatno održavaju učitelji i koja obuhvata školsko i univerzitetsko obrazovanje;

11) stavljanje na raspolaganje osoblja od strane vjerskih ili filozofskih ustanova za potrebe djelatnosti iz tač. 2, 6, 7 i 8 ovog stava radi duhovnog staranja;

12) vjerske usluge koje vjerske zajednice pružaju radi zadovoljavanja potreba vjernika, u skladu sa propisima koji se odnose na te zajednice, a koje se obavljaju u okviru njihove neprofitne djelatnosti;

13) usluge i isporuke s njima usko povezanih dobra koje obavljaju nevladine organizacije koje imaju političke, sindikalne, patriotske, filozofske, filantropske ili građanske ciljeve osnovane u skladu sa propisom kojim se uređuje poslovanje tih organizacija njihovim članovima u njihovom zajedničkom interesu, u zamjenu za doprinos utvrđen u skladu s njihovim pravilima, ukoliko ne postoji vjerovatnoća da će to oslobođenje dovesti do narušavanja konkurencije;

14) usluge vezane za sport i sportsko vaspitanje koje obavljaju neprofitne organizacije (savezi, udruženja i dr.) licima koja se bave sportom ili fizičkim vaspitanjem;

15) usluge iz oblasti kulture, uključujući ulaznice za kulturne priredbe i promet dobra neposredno povezan sa tim uslugama, koje vrše neprofitne organizacije u skladu sa propisima koji regulišu oblast djelatnosti kulture;

16) pružanje usluga i isporuku dobra od strane organizacija čije su djelatnosti izuzete na osnovu tač. 2, 6, 7, 8, 12, 13, 14 i 15 ovog stava, u vezi s priredbama koje se organiziraju za prikupljanje sredstava isključivo u njihovu korist, pod uslovom da to izuzeće ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije;

17) pružanje usluga prevoza bolesnim ili ozlijeđenim licima u vozilima koja su posebno izrađena za tu svrhu, od strane propisno ovlašćenih tijela;

18) usluge javnog radiodifuznog servisa, osim usluga komercijalnog karaktera;

(2) Oslobođenje od plaćanja PDV ne primjenjuje se za isporuke dobra ili pružanje usluga iz tač. 2, 6, 7, 8, 12, 13, 14 i 15 ovog stava ako:

1) te isporuke dobra ili pružanje usluga nijesu neophodne za transakcije oslobođene PDV;

2) je njihova osnovna svrha ostvarenje dodatnih prihoda za navedeno tijelo, obavljanjem transakcija koje direktno konkurišu isporukama poreskih obveznika koji obračunavaju PDV.

(3) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi oslobođenjem od plaćanja PDV-a za djelatnosti od javnog interesa te u vezi lica na koje se oslobođenje primjenjuje.

Ostala oslobođenja

Član 68

(1) Plaćanja PDV je oslobođeno sljedeće:

1) usluge osiguranja i reosiguranja, uključujući s njima povezane usluge koje obavljaju posrednici i agenti u osiguranju;

2) bankarske i finansijske usluge, i to:

a) odobravanje i ugovaranje te upravljanje (rukovanje) kreditima, od strane kreditora;

b) ugovaranje ili bilo kakvo trgovanje kreditnim garancijama i drugim vrijednosnim papirima za novac, te upravljanje kreditnim garancijama od strane kreditora;

c) usluge uključujući i posredovanje u vezi sa upravljanjem (rukovanjem) depozitima, štednim ulozima, bankarskim računima, obavljanjem platnog prometa, naložima za isplatu (doznakama), unovčavanjem dospjelih (prispjelih) obaveza, čekova ili drugih instrumenata, osim naplate (utjerivanja) dugova;

d) promet, uključujući izdavanje novčanica (banknota) i kovanica, koje su zakonsko platežno sredstvo u nekoj državi, osim predmeta za zbirke (prim: numizmatičkih zbirki), predmetima za zbirke se po ovoj tački smatraju zlatne i srebrne kovanice (kovani novac) kao i kovanice od drugog materijala, novčanice (banknote), koje nijesu u opticaju kao zakonsko sredstvo plaćanja i kovanice numizmatičke vrijednosti;

e) promet, uključujući i posredovanje, ali ne i upravljanje i čuvanje, u vezi s akcijama, udjelima u trgovačkim društvima ili udruženjima, obveznicama i drugim hartijama od vrijednosti uključujući njihovo izdavanje, s izuzetkom dokumenata kojima se utvrđuje vlasništvo nad dobrima, te prava ili vrijednosnih papira navedenih u članu 17 stav 2 ovog zakona;

f) upravljanje posebnim investicionim fondovima, u skladu s njihovom definicijom u Crnoj Gori;

g) isporuka poštanskih markica po nominalnoj vrijednosti za poštanske usluge u Crnoj Gori, administrativne i sudske takse i poreske markice;

h) usluge igara na sreću.

3) Promet nepokretnosti, osim prvog prenosa prava svojine, odnosno prava raspolaganja na novoizgrađenom objektu i prometa građevinskog zemljišta na kojem se građevinski objekt nalazi od strane poreskog obveznika koji vrši promet novoizgrađenih objekata.

4) Promet zemljišta, osim građevinskog zemljišta.

5) Usluge davanja u zakup ili podzakup kuća za stanovanje, stanova, odnosno stambenih prostora za stalno stanovanje duže od 60 dana, kao i zakup poljoprivrednog zemljišta ili šuma, koji su upisani u zemljišne knjige.

(2) Oslobođenje od PDV-a iz ovog člana ne odnosi se na:

1) usluge pružanja smještaja, u hotelskom sektoru ili u sektorima sa sličnom djelatnošću, uključujući smještaj u kampovima za odmor ili na mjestima uređenima za kampovanje;

2) iznajmljivanje prostora i mjesta za parkiranje vozila;

3) iznajmljivanje trajno instalirane opreme i mašina;

4) iznajmljivanje sefova.

(3) Izuzetno od stava 2 tačka a ovog člana smatra se da neprekidno iznajmljivanje smještaja istoj osobi u trajanju od najviše 30 noćenja ima sličnu funkciju kao hotelski sektor podložno kriterijumima, uslovima i ograničenjima prema propisu iz djelatnosti turizma.

(4) Poreski obveznik ima pravo izbora za oporezivanje isporuka navedenih u stavu 1 tač. 3 i 4 ovog člana pod uslovom da je kupac poreski obveznik koji ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a u cijelosti po osnovi isporuke na koju se pravo izbora za oporezivanje želi primijeniti, a pravo izbora za oporezivanje i pravo na odbitak ulazni PDV-a može se primijeniti u trenutku isporuke.

Oslobođenje od PDV-a bez prava na odbitak

Član 69

(1) PDV-a su oslobođene isporuke dobra koji se koriste isključivo za djelatnosti oslobođene PDV-a na osnovu člana 67 stav 1 i člana 68 st. 1 do 5 ovog zakona ako za te dobra ne postoji pravo na odbitak PDV;

(2) PDV su oslobođene isporuke dobra ako za njihovo sticanje ili primjenu nije postojalo pravo na odbitak PDV u na temelju člana 97 ovog zakona.

Oslobođenje za isporuke putem elektronskih interfejsa

Član 70

(1) PDV je oslobođena isporuka dobra poreskom obvezniku za kojeg se smatra da je primio i isporučio robu tom poreskom obvezniku skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona.

(2) PDV je oslobođeno pružanje usluga poreskom obvezniku za kojeg se smatra da je primio i isporučio usluge u skladu s članom 26 ovog zakona.

Oslobođenja koja se odnose na isporuku dobra

Član 71

(1) PDV je oslobođena isporuka dobra koje prodavac ili lice koje u ime prodavca ili lice koje stiče dobra ili drugo lice za njihov račun otprema ili prevozi iz Crne Gore u drugu državu članicu, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) dobra se isporučuju drugom poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, a koja djeluje kao takva, u drugoj državi članici;

2) poreski obveznik ili pravno lice koje nije poreski obveznik kojem se obavlja isporuka identifikovani su za potrebe PDV u drugoj državi članici te su dobavljaču dali svoj identifikacioni broj za PDV;

3) tačka b ovog stava ne primjenjuje se na prenose prijavljene u okviru posebnog postupka iz čl. 194 do 201 ovog zakona.

(2) Oslobođenje iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako dobavljač nije ispunio obvezu iz čl. 140 i 141 ovog zakona koja se odnosi na dostavljanje podataka o transakcijama unutar Unije ili ako preneseni podaci ne sadrže tačne informacije o isporuci propisane članom 142 ovog zakona, osim ako dobavljač može uredno obrazložiti eventualne nedostatke na način prihvatljiv nadležnim tijelima.

(3) Osim isporuke dobra iz stava 1 ovog člana, oslobođene su sljedeće transakcije:

1) isporuke novih prevoznih sredstava koja prodavac, kupac ili drugo lice za njihov račun otpremi ili preveze iz Crne Gore u drugu državu članicu poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobra unutar Unije nijesu predmet oporezivanja PDV ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik;

2) isporuke dobra koji podliježu akcizama koje prodavac, kupac ili drugo lice za njihov račun otpremi ili preveze iz Crne Gore u drugu državu članicu poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobra unutar Unije, osim dobra koji podliježu akcizama, nijesu predmet oporezivanja PDV-om, ako su ta dobra otpreme ili prevezu u skladu s propisima koji uređuju akcize;

3) isporuku dobra, koja se sastoji od prenosa u drugu državu članicu, koja bi bila imala pravo na oslobođenje na osnovu stava 1 ovog člana i tač. a i b ovog stava da je bila izvršena u ime drugog poreskog obveznika.

Ograničenja primjene oslobođenja od PDV-a

Član 72

(1) Oslobođenje iz člana 71 stav 1 ovog zakona ne primjenjuje se na isporuku dobra koju obavljaju poreski obveznici koji su, u državi članici u kojoj se isporuka obavlja, obuhvaćeni oslobođenjem za male obveznike iz člana 145 ovog zakona.

(2) Oslobođenje se ne primjenjuje na isporuke dobra poreskim obveznicima ili pravnim licima koja nijesu poreski obveznici, čija sticanja dobra unutar Unije ne podliježu PDV u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona.

(3) Oslobođenje iz člana 71 stav 3 tačka 2 ne primjenjuje se na isporuku dobra koji podliježu akcizama koju obavljaju poreski obveznici koji su, u državi članici u kojoj se isporuka obavlja, obuhvaćeni izuzećem za mala obveznike utvrđenim u članu 145 ovog zakona.

(4) Izuzeće iz člana 71 stav 1 ovog zakona i stav 3 tač. 2 i 3 ovog člana ne vrijedi za isporuke dobra koje podliježu PDV u skladu s programom oporezivanja profitne marže, iz čl. 159 do 162 ovog zakona, ili prodajom na licitaciji.

Izuzeće iz člana 71 stav 1 ovog zakona i stava 2 tačka 3 ovog člana ne primjenjuje se na isporuku polovnih prevoznih sredstava, koje podliježu PDV u skladu sa prelaznim postupcima za upotrebljavanih prevozna sredstva.

Oslobođenja za sticanje dobra unutar Unije

Član 73

PDV-a je oslobođeno sticanje dobra unutar Unije:

- 1) ako bi isporuka tih dobra koju obavi poreski obveznik u Crnoj Gori bila u svakom slučaju oslobođena plaćanja PDV;
- 2) ako bi uvoz tih dobra prema članu 76 stav 1 tač. 1, 3, 4, 5 i tač. 9 do 16 ovog zakona bio u svakom slučaju oslobođen plaćanja PDV;
- 3) za koje bi sticalac u svakom slučaju prema čl. 104 i 105 ovog zakona, imao pravo na povraćaj cjelokupnog iznosa PDV-a koji je obavezan platiti u skladu sa članom 7 stav 2 tačka b ovog zakona.

Trostrani posao

Član 74

(1) Trostranim poslom u smislu ovog zakona smatra se transakcija koju tri poreska obveznika iz tri različite države članice ugovore za iste dobra koja su prevoze ili otpreme od prvog isporučilaca neposredno posljednjem kupcu te kada su ispunjeni uslovi za oslobođenje iz stava 2 ovog člana. Navedeno se primjenjuje i kada je posljednji kupac pravno lice koja nije poreski obveznik, a registrovan je za potrebe PDV-a.

(2) Sticanje dobra unutar Unije koje je u skladu sa članom 37 ovog zakona obavljeno u Crnoj Gori oslobođeno je PDV-a pod sljedećim uslovima:

- 1) stjecanje dobara obavljeno je od strane poreznog obveznika koji nije osnovan u dotičnoj državi članici ali je registriran za potrebe PDV-a u nekoj drugoj državi članici;
- 2) sticanje dobra obavljeno je u svrhu dalje isporuke dobra koju obavlja poreski obveznik (sticalac) iz tačke a ovog stava u Crnoj Gori;
- 3) stečena dobra direktno se otpreme ili prevoze iz druge države članice u kojoj poreski obveznik iz tačke a ovog stava nije registrovan za potrebe PDV-a primaocu dalje isporuke;
- 4) primalac dalje isporuke dobra je poreski obveznik ili pravno lice koje nije poreski obveznik, a registrovano je za potrebe PDV-a u Crnoj Gori;
- 5) primalac iz tačke d ovog stava u skladu sa članom 116 ovog zakona plaća PDV na isporuku koju je obavio poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori.

Oslobođenja za određene usluge prevoza

Član 75

(1) Plaćanja PDV-a oslobođen je unutar Unije prevoz dobra na ostrva i na ostrvo koja čine autonomne teritorije Azori i Madeira te prevoz dobra između tih ostrva.

(2) Plaćanja PDV-a oslobođena je usluga međunarodnog prevoza putnika, osim drumskog i željezničkog prevoza.

(3) Bliži način sprovođenja odredbe stava 2 ovog člana, u vezi sa primjenom oslobođenja za međunarodni prevoz putnika, propisuje Ministarstvo.

Oslobođenja kod uvoza dobra

Član 76

(1) Plaćanja PDV su oslobođene sledeće transakcije:

- 1) konačni uvoz dobra čiji je promet od strane poreznog obveznika u svim slučajevima oslobođen plaćanja PDV u Crnoj Gori;
- 2) dobra koja se u Crnu Goru unose u okviru tranzitnog carinskog postupka;
- 3) uvoz dobra iz treće teritorije koji je dio carinske teritorije Unije, na koji se može primijeniti oslobođenje iz tač. 20 do 41 ovog člana;
- 4) roba nekomercijalne prirode koju putnici unose sa sobom iz inostranstva u propisanoj vrsti, vrijednosti i količini;

5) roba sadržana u pošiljkama koje besplatno šalju fizička lica iz inostranstva fizičkim licima u Crnoj Gori, pod uslovom da te pošiljke nijesu komercijalne prirode i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti;

6) konačni uvoz dobra, u slobodnom prometu iz treće teritorije koje čini dio carinske teritorije Unije, za koja bi postojalo pravo na izuzeće prema tač. 4 i 5 ovog člana da su uvezena u smislu člana 27 stava 1 ovog zakona;

7) uvoz robe za koju se PDV treba prijaviti prema posebnom postupku iz čl. 182 do 193 ovog zakona i ako je, najkasnije pri podnošenju uvozne deklaracije, nadležnom carinskom organu u državi članici uvoza dostavljen, za primjenu posebne odredbe, pojedinačni identifikacioni broj za PDV dobavljača ili posrednika koji djeluje za njegov račun, koji se dodjeljuje na osnovu člana 187 ovog zakona;

8) uvoz dobara otpremljenih ili prevezenih iz treće teritorije ili treće zemlje u državu članicu koja nije država članica u kojoj završava otprema ili prevoz tih dobara, ako je isporuka takvih dobara od strane uvoznika koji je prema članu 112 stav 1 tačka 5 ovog zakona određen ili priznat kao lice koje je dužno platiti PDV, izuzeta na osnovu člana 71 ovog zakona;

9) ponovo uvezena dobra koje u nepromijenjenom stanju uvozi lice koje ih je izvezlo i ako je u skladu sa carinskim propisima oslobođeno plaćanja carine;

10) uvoz dobra od strane Evropske zajednice, Evropske zajednice za atomsku energiju, Evropske centralne banke ili Evropske investicione banke, ili od strane tijela koja su osnovale Zajednice, a na koja se primjenjuje Protokol od 8. aprila 1965. godinr o pogodnostima i imunitetima Evropskih zajednica, u granicama i pod uslovima tog Protokola i sporazuma o njegovoj primjeni ili sporazuma o njihovom sjedištu, ukoliko to ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije;

11) uvoz robe koji obavlja Evropska komisija odnosno agencija ili tijelo osnovani na osnovu prava Unije ako Evropska komisija odnosno ta agencija ili to tijelo uvoze tu robu pri izvršavanju svojih zadataka koje su im dodijeljene pravom Unije kako bi se odgovorilo na epidemiju bolesti COVID-19, osim ako se uvezena roba upotrebljava, odmah ili kasnije, u svrhu daljih isporuka uz naknadu od strane Evropske komisije odnosno te agencije ili tog tijela;

12) uvoz dobara u kontekstu diplomatskih i konzularnih odnosa, koji je oslobođen carine te uvoz dobara međunarodnih organizacija, osim organizacija iz tačke 10 ovog člana, i članovima tih organizacija, u okviru limita i pod uslovima propisanim međunarodnim konvencijama o osnivanju tih organizacija, a na osnovu mišljenja organa nadležnog za vanjske poslove;

13) uvoz robe koju nabavljaju oružane snage drugih država članica za potrebe tih snaga ili njihovog civilnog osoblja ili za snabdjevanje njihovih menzi ili kantina, kad takve snage sudjeluju u odbrambenim naporima koji se preduzimaju radi sprovođenja aktivnosti Unije u okviru zajedničke sigurnosne i odbrambene politike;

14) uvoz robe koju nabavljaju oružane snage država koje su članice Organizacije Sjevernoatlantskog saveza (NATO), za potrebe tih snaga ili pratećeg civilnog osoblja, kao i za snabdijevanje njihovih menzi ili kantina, ako te snage učestvuju u zajedničkim odbrambenim aktivnostima;

15) uvoz robe od strane oružanih snaga Ujedinjenog Kraljevstva stacioniranih na ostrvu Kipru, prema Ugovoru o osnivanju Republike Kipra od 16. avgusta 1960. godine za upotrebu tim snagama ili civilnom osoblju koje ih prati, ili za snabdijevanje njihovih menza ili kantina;

16) uvoz ulova u luke, od strane ribarskih preduzeća koja se bave morskim ribolovom, neprerađenog ili nakon što je prošao konzerviranje za prodaju, ali prije isporuke;

17) uvoz zlata od strane Centralne banke Crne Gore;

18) uvoz plina preko sistema za prirodni plin ili bilo koje mreže priključene na taj sistem, ili plina koji se puni iz nekog plovila za prevoz plina u sistem za prirodni plin ili u neku mrežu proizvodnih plinovoda, električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje;

19) usluge u vezi sa uvozom dobra, ako je njihova vrijednost uključena u poresku osnovicu, u skladu sa članom 61 ovog zakona;

20) predmeti koji čine ličnu imovinu, koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze fizička lica koja su prethodno u drugoj državi boravila neprekidno najmanje 12 mjeseci, pod uslovom da su u vlasništvu tih lica i da su korišćeni prije preseljenja najmanje šest mjeseci, a uvoz tih dobra se može obaviti u roku od 12 mjeseci od dana preseljenja, koji se zbog posebnih okolnosti može produžiti, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih dobra, komercijalnih prevoznih sredstava i dobra koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja;

21) predmeti domaćinstva i pokloni koje pri preseljenju u Crnu Goru uvozi lice povodom sklapanja braka koje je najmanje 12 mjeseci boravilo izvan Unije, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih dobra;

22) predmeti koji čine ličnu imovinu, koje su crnogorski i strani državljani stalno nastanjeni u Crnoj Gori naslijedili van Unije, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih dobra, komercijalnih prevoznih sredstava, dobra koji se koriste za obavljanje djelatnosti ili zanimanja, zaliha sirovina i gotovih dobra ili poludobra, stoke i zaliha poljoprivrednih dobra čije količine prevazilaze uobičajene porodične potrebe;

23) odjeća, školski materijali i predmeti domaćinstva koji služe za opremanje studentske sobe i pripadaju učenicima ili studentima koji dolaze na studije u Crnu Goru i namijenjeni su njihovoj ličnoj upotrebi tokom studiranja;

24) uvoz dobra poslovne imovine koju radi nastava obustavljene privredne djelatnosti i prenosa djelatnosti uvozi poreski obveznik u Crnu Goru. Oslobođenje se ne odnosi na prevozna sredstva, isporuke za ljudsku potrošnju ili prehranu životinja, gorivo, zalihe sirovina, gotove dobra ili poludobra te stoku u vlasništvu trgovaca,

25) poljoprivredna dobra, plodovi ratarstva, stočarstva, šumarstva, uzgoja ribe i pčelarstva dobijeni na imanjima koje poljoprivredni proizvođači iz Crne Gore posjeduju u pograničnom pojasu susjedne države i priplod i druga dobra koje dobiju od stoke koju imaju na tim posjedima zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja, kao i sjeme, gnojiva i dobra za obradu zemlje i plodova sa ovih imanja;

26) životinje za laboratoriju i biološke ili hemijske supstance za istraživanje;

27) terapijske supstance ljudskog porijekla i reagense za utvrđivanje krvnih grupa i vrsta tkiva koje se upotrebljavaju za nekomercijalne medicinske ili znanstvena svrhe;

28) pošiljke koje sadrže uzorke referentnih supstanci za kontrolu kvaliteta medicinskih dobra, odobrenih od strane Svjetske zdravstvene organizacije;

29) farmaceutska dobra koji se koriste na međunarodnim sportskim događajima;

30) dobra uvezena preko državnih organa ili registrovanih humanitarnih ili dobrotvornih organizacija, koji su namijenjeni za besplatnu podjelu licima u stanju socijalne potrebe, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih dobra, kafe, čaja i motornih vozila (sem vozila prve pomoći);

31) predmeti koji su posebno izrađeni za obrazovanje, zapošljavanje ili osposobljavanje slijepih odnosno drugih lica sa invaliditetom, ako su uvezeni od strane ustanova, odnosno organizacija čija je djelatnost pružanje pomoći ovim licima, ako su ovim organizacijama ti predmeti donirani, na osnovu mišljenja organa nadležnog za poslove socijalnog staranja;

32) dobra uvezena preko državnih organa ili registrovanih humanitarnih ili dobrotvornih organizacija koji su namijenjeni za besplatnu podjelu, odnosno besplatno stavljanje na raspolaganje žrtvama elementarnih nepogoda, osim materijala i opreme namijenjene ponovnoj gradnji teritorije koje je pogodila elementarna nepogoda;

33) odlikovanja i priznanja dobijenih u okviru međunarodnih događaja i pokloni primljeni u okviru međunarodnih odnosa, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih dobra, kao i dobra koje koriste šefovi država ili njihovi predstavnici tokom službenih posjeta;

34) predmeti koji se uvoze u svrhu promocije trgovine - uzorci robe zanemarljive vrijednosti, štampani i reklamni materijal;

35) dobra koja se koriste ili konzumiraju na sajmovima ili sličnim događajima, osim alkoholnih pića, duvana i duvanskih dobra, čvrstih, tečnih ili plinskih goriva;

36) roba koja se uvozi za potrebe ispitivanja, analize ili testiranja u svrhu utvrđivanja i provjere njenog sastava, kvaliteta ili tehničkih karakteristika, a za potrebe informisanja ili industrijskog ili trgovačkog istraživanja, osim dobra koja se koriste za ispitivanje, analiziranje ili testiranje, koji predstavljaju aktivnosti koje promoviraju prodaju;

37) žigovi, uzorci i dizajni, njihova prateća dokumentacija, kao i obrasci za priznavanje izuma, patenata, inovacija i slično, koji se dostavljaju nadležnim tijelima za zaštitu autorskog i prava industrijske svojine;

38) dokumenti namijenjeni informisanju turista, koji ne sadrže više od 25% komercijalnih oglasa, a koji se dijele besplatno i čija je namjena podsticanje posjete stranim zemljama;

39) razni dokumenti, isprave, obrasci, štampani materijali, brošure, zapisi i pismonosne pošiljke;

40) pomoćni materijali za slaganje i zaštitu robe tokom transporta;

41) stelja, stočna i druga hrana bilo koje vrste za potrebe transporta životinja;

42) goriva sadržana u standardnom rezervoaru putničkih automobila i motocikala i specijalnim kontejnerima, odnosno goriva sadržanog u prenosnom rezervoaru putničkih automobila i motocikala, najviše do deset litara po vozilu, kao i maziva neophodnih za funkcionisanje tih vozila;

43) materijali za izgradnju, održavanje ili ukrašavanje spomenika ili groblja žrtava rata;

44) kovčezi sa preminulim licima, urne sa pepelom preminulih lica, odnosno cvijeće, vijenci i drugi uobičajeni ukrasni pogrebni predmeti, pod uslovom da nemaju komercijalnu namjenu;

45) privremeni uvoz dobra pod uslovima propisanim carinskim propisima,

46) pružanje usluga koje se neposredno odnose na uvoz dobra za koje je odobren privremeni uvoz u Crnu Goru u skladu s carinskim propisima Unije i ako je primalac usluga naručilac iz inostranstva. Navedeno se ne primjenjuje na usluge u vezi s prevoznim sredstvima, paletama i kontejnerima,

47) prevozne i sve druge otpremljene usluge u vezi s dobrima u prevozu kroz carinsku teritoriju Evropske unije.

(2) Izuzeće predviđeno u stavu 1. tački 8 ovog člana primjenjuje se u slučaju kada nakon uvoza dobra slijedi isporuka dobra koja su izuzeta na osnovu člana 71 stava 1 i stav 3 tačka 3 ovog zakona, samo ako je uvoznik u vrijeme uvoza nadležnom tijelu države članice uvoza dostavio najmanje sljedeće podatke:

1) svoj identifikacioni broj za PDV izdat u Crnoj Gori ili identifikacioni broj za PDV svog poreskog zastupnika koji je dužan platiti PDV, a koji je izdat u Crnoj Gori;

2) identifikacioni broj za PDV sticalaca kojem se dobra isporučuju u skladu s članom 71 stav 1 ovog zakona, izdat u drugoj državi članici ili svoj vlastiti identifikacioni broj za PDV izdat u državi članici u kojoj završava otprema ili prevoz dobra, kada ta dobra podliježu premještanju u skladu sa članom 71 stav 3 tačka c ovog zakona;

3) dokaz da su uvezena dobra namijenjena za prevoz ili otpremu iz Crne Gore u neku drugu državu članicu.

(3) Bliži način ostvarivanja prava na oslobođenje od plaćanja PDV i listu dobra iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Oslobođenja kod izvoza dobra

Član 77

(1) Plaćanja PDV oslobođene su sljedeće transakcije:

1) isporuke dobra koje iz Crne Gore otpremi ili preveze isporučilac ili neko drugo lice za njegov račun izvan Unije;

2) isporuke dobra, osim isporuke goriva i dobra namijenjenih opremanju i snabdijevanju privatnih plovila, letilica ili drugih prevoznih sredstava za privatnu upotrebu koja iz Crne Gore otpremi ili preveze izvan Unije sam kupac koji nije osnovan u Crnoj Gori ili neko drugo lice za njegov račun;

3) isporuke dobra ovlašćnim tijelima koja ih izvoze iz Unije, u okviru njihovih humanitarnih, dobrotvornih ili obrazovnih djelatnosti koje obavljaju izvan Unije,

4) pružanje usluga, uključujući prevozne i pripadajuće pomoćne usluge, osim usluga koje su oslobođene PDV u skladu s čl. 67 i 68 ovog zakona, ako su one direktno povezane s izvozom ili uvozom dobra obuhvaćenih članom 61 i članom 87 stav 1 ovog zakona.

(2) Ako se isporuka dobra iz stava 1 tačka 2 ovog člana odnosi na dobra koje u ličnom prtljagu iznose putnici, oslobođenje se primjenjuje isključivo uz sljedeće uslove:

1) da putnik nema prebivalište ni uobičajeno boravište na teritoriji Unije;

2) da je ukupna vrijednost isporuke veća od 175,00 eura uključujući PDV;

3) da su dobra prevezena izvan Unije prije isteka roka od tri mjeseca nakon mjeseca u kojem je obavljena isporuka;

4) da postoji dokaz o izvozu, odnosno račun i obrazac koji je potvrdio carinski organ na čijoj teritoriji su dobra iznesena iz Unije.

(3) Prebivalištem ili uobičajenim boravištem u smislu stava 2 ovog člana smatra se mjesto upisano u pasoš, ličnu kartu ili drugi dokument koji Crna Gora priznaje kao identifikacionu ispravu.

(4) Za isporuke iz stava 2 ovog člana isporučilac dobra ostvaruje oslobođenje od PDV kada primi dokaz o izvozu, a već obavljeno oporezivanje izvezenih dobra poreski obveznik može ispraviti u periodu oporezivanja u kojem je primljen dokaz o izvozu.

(5) Oslobođenje od PDV iz stava 2 ovog člana ne primjenjuje se na naftne derivate.

(6) Oslobođenje od PDV iz stava 1 tačka 3 ovog člana ostvaruje se putem zahtjeva za povraćaj PDV.

Oslobođenja kod obavljanja usluga na pokretnoj imovini

Član 78

(1) Plaćanja PDV oslobođeno je obavljanje usluga na pokretnoj imovini stečenoj ili uvezenoj u Crnu Goru u svrhu obavljanja tih usluga, koju iz Unije otpremi ili preveze pružalac usluga ili korisnik koji nije osnovan u Crnoj Gori, odnosno treće lice za njihov račun.

(2) Za primjenu oslobođenja iz ovog člana potrebna je dokumentacija u skladu sa carinskim propisima.

Oslobođenja koja se odnose na međunarodni prevoz

Član 79

(1) Plaćanja PDV oslobođeno je sljedeće:

1) isporuku dobra za snabdijevanje gorivom i snadbjevanje plovila koja se koriste za plovidbu na otvorenom moru i prevoz putnika uz naknadu ili se koriste, za potrebe komercijalnih, industrijskih ili ribarskih djelatnosti, za spašavanje odnosno pomoć na moru, ili za ribolov uz obalu, s izuzetkom, što se tiče plovila za ribolov uz obalu, snadbjevanje plovila;

2) isporuku dobra za snabdijevanje gorivom i snadbjevanje ratnih brodova, koji su obuhvaćeni Kombinovanom nomenklaturom (KN) pod oznakom 8906 10 00, koji napuštaju njihovu teritoriju ploveći prema lukama ili sidrištima izvan Crne Gore;

3) isporuku, prepravku, popravku, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje plovila iz tačke a ovog stava, te isporuku, iznajmljivanje popravku i održavanje opreme, uključujući i opremu za ribolov, koja je ugrađena u njih ili se na njima koristi;

4) pružanje usluga, osim onih koje se spominju u tački c ovog stava, u cilju zadovoljavanja direktnih potreba u vezi s plovilima iz tačke a ovog člana ili sa njihovim teretom;

5) isporuku dobra za snabdijevanje gorivom i snadbjevanje vazduhoplova kojima se koriste vazdušni prevoznici uz plaćanje uglavnom na međunarodnim linijama;

6) isporuku, prepravku, popravku, održavanje, iznajmljivanje i unajmljivanje vazduhoplova iz tačke e ovog stava, te isporuku, iznajmljivanje popravku i održavanje opreme koja je ugrađena u njih ili se u njima koristi;

7) pružanje usluga, osim onih koje se spominju u tački f ovog stava, u cilju zadovoljavanja direktnih potreba u vezi sa vazduhoplovima iz tačke e ili s njihovim teretom.

(2) Poreski obveznik mora imati dokaze o pravu na oslobođenja navedena u stavu 1 ovog člana.

(3) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi oslobođenja od PDV u vezi sa međunarodnim prevozom.

Oslobođenja za određene isporuke koje su izjednačene s izvozom

Član 80

(1) Plaćanja PDV oslobođeno je sljedeće:

1) isporuke dobra ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma;

2) isporuke dobra i obavljanje usluga Evropskoj uniji, Evropskoj zajednici za atomsku energiju, Evropskoj centralnoj banci ili Evropskoj investicionoj banci ili organizacijama koje je osnovala Evropska unija na koje se primjenjuje Protokol o pogodnostima i imunitetima Evropske unije u okvirima i pod uslovima koji su utvrđeni tim Protokolom i Sporazumom između Crne Gore i Unije o sprovođenju Protokola od 8. aprila 1965. godine o pogodnostima i imunitetima Unije u Crnoj Gori ili sporazumima o sjedištu tih organizacija, ako to ne dovodi do narušavanja načela tržišne konkurencije;

3) isporuke dobra ili usluga Komisiji odnosno agenciji ili tijelu osnovanima na osnovu prava Unije ako Komisija odnosno ta agencija ili to tijelo kupuju tu robu pri izvršavanju svojih zadataka koje su im dodijeljene pravom Unije kako bi se odgovorilo na epidemiju bolesti COVID-19, osim ako se kupljena dobra ili usluge upotrebljavaju, odmah ili kasnije, u svrhu daljnjih isporuka uz naknadu od strane Komisije odnosno te agencije ili tog tijela;

4) isporuke dobra ili obavljanje usluga međunarodnim tijelima koja kao takve priznaje Crna Gora koja nijesu navedena u tački b ovog stava i članovima takvih tijela uz ograničenja i pod uslovima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju tih tijela ili sporazumima o njihovu sjedištu;

5) isporuke dobra ili obavljanje usluga na teritoriji Crne Gore za potrebe oružanih snaga drugih država članica ili njihova civilnog osoblja te za snadbjevanje njihovih menzi ili kantina, kada takve snage sudjeluju u odbrambenim naporima koji se preduzimaju radi sprovođenja aktivnosti Unije u okviru zajedničke sigurnosne i odbrambene politike;

6) isporuke dobra ili obavljanje usluga u drugu državu članicu namijenjenih oružanim snagama bilo koje države članice koja nije država članica odredišta, za potrebe tih snaga ili njihovog civilnog osoblja ili za snabdijevanje njihovih menzi ili kantina, kada takve snage sarađuju u odbrambenim naporima koji se preduzimaju radi sprovođenja aktivnosti Unije u okviru zajedničke sigurnosne i odbrambene politike;

7) isporuke dobra ili obavljanje usluga na teritoriji Crne Gore za potrebe oružanih snaga drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) ili civilnog osoblja koje ih prati te za snadbjevanje njihovih menzi i kantina, kada te snage sarađuju u zajedničkim odbrambenim aktivnostima;

8) isporuke dobra ili obavljanje usluga u drugu državu članicu, namijenjenih za potrebe oružanih snaga bilo koje države članice Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO), osim same države članice odredišta, za potrebe tih snaga ili civilnog osoblja koje ih prati ili za snadbjevanje njihovih menzi i kantina, kada te snage sarađuju u zajedničkim odbrambenim aktivnostima;

9) isporuku dobra i pružanje usluga oružanim snagama Ujedinjenog Kraljevstva stacioniranim na otoku Kipru, prema Ugovoru o osnivanju Republike Kipru od 16. avgusta 1960. godine, za upotrebu tim snagama ili civilnom osoblju koje ih prati, ili za snabdijevanje njihovih menza ili kantina.

(2) U slučaju prestanka primjene uslova za oslobođenje od PDV-a iz stava 1 tačka c) ovog člana, a po obavještenju Komisije ili agencije, odnosno tijela koje je primilo isporuku oslobođenu

PDV isporuka te robe ili tih usluga podliježe PDV-u pod uslovima koji se primjenjuju u tom trenutku u Crnoj Gori.

Elektronska potvrda za PDV oslobođenje

Član 81

(1) Uslovi za oslobođenje transakcije iz člana 80 stav 1 ovog zakona dokazuju se elektronskom potvrdom. Primalac kojem je obavljena isporuka dobra ili usluga oslobođena od plaćanja poreza (tijelo ili lice) koji ima pravo na oslobođenje, izdaje potvrdu te je zajedno s nadležnim tijelom Crne Gore kao domaćinom elektronski potpisuje.

(2) Elektronska potvrda sadrži najmanje sljedeće podatke:

1) identifikacione podatke tijela ili lica koji ima pravo na oslobođenje, uključujući identifikacioni broj koji je izdala Crna Gora kao domaćin, ako je dostupan;

2) identifikacione podatke nadležnog tijela koje potvrđuje oslobođenje;

c) izjavu tijela ili pojedinca koji ima pravo na oslobođenje o predviđenoj upotrebi pribavljenih dobra i usluga te o ispunjavanju uslova za oslobođenje koje je odredila Crna Gora;

3) opis, količinu i vrijednost, bez PDV i akciza, robe i usluga za koje se traži oslobođenje, uključujući identifikacioni broj vozila ili adresu i svrhu upotrebe nepokretne imovine, ako je potrebno;

4) ovjeru nadležnih tijela Crne Gore domaćina;

5) informacije o prodocu, uključujući ime i adresu, državu članicu sjedišta, ili prebivališta i PDV/akcizni broj ili referentni poreski broj.

(3) Elektronska potvrda upotrebljava se za oslobođenje od plaćanja PDV-a i akciza zajedno.

(4) Ako su roba ili usluge namijenjene službenoj upotrebi, države članice mogu, u skladu s uslovima koje propišu, osloboditi tijelo koje ima pravo na oslobođenje od zahtjeva da od države članice domaćina ishodi potpis potvrde. U slučaju zlouporabe takvo se oslobođenje može povući.

(5) Za transakciju izvršene do 30. juna 2032. godine upotrebljavaju se papirne potvrde navedene u Prilogu II. Sprovedbenoj uredbi Vijeća (EU) br. 282/2011.

Obaveza plaćanja PDV-a u slučaju neispunjenja uslova

Član 82

Izuzetno od člana 80 stav 3 ovog zakona, ako dobra i/ili usluge nijesu u skladu s uslovima za oslobođenje ili ako dobra i/ili usluge nijesu upotrijebljene na predviđeni način, tijelo ili lice koje koji ima pravo na oslobođenje i koje je izdalo i potpisalo potvrdu obvezno je platiti PDV u Crnoj Gori.

Oslobođenje za isporuku zlata Centralnoj banci

Član 83

Plaćanja PDV oslobođena je isporuka zlata Centralnoj banci Crne Gore.

Oslobođenja za pružanje usluga posrednika

Član 84

(1) Plaćanja PDV-a oslobođene su usluge posredovanja obavljene u ime i za račun drugog lica:

1) izvozne isporuke iz člana 77 ovog zakona;

2) postupke iz člana 78 ovog zakona;

3) isporuke iz člana 79 i 80 ovog zakona;

4) transakcije koje se obavljaju izvan Unije.

(2) Oslobođenje za usluge posredovanja ne primjenjuje se na putničke agencije koje u ime i za račun putnika obavljaju usluge u drugim državama članicama.

Oslobođenja za transakcije koje se odnose na međunarodnu trgovinu

Član 85

(1) Oslobođenje od plaćanja PDV iz čl. 86, 87 i 88 ovog zakona i stava 2 ovog člana ovog zakona primjenjuje se ako dobra i usluge nijesu namijenjeni za krajnju potrošnju i ako iznos PDV koji bi trebalo platiti nakon prestanka primjene postupaka iz tih članova odgovara iznosu PDV koji bi trebalo platiti da je na svaku od tih transakcija PDV obračunan u Crnoj Gori.

(2) Oslobođenje od plaćanja PDV-a iz čl. 86, 87 i 88 ovog zakona primjenjuje se na sticanje dobra unutar Unije u Crnoj Gori pod istim uslovima koji su propisani za isporuke dobra u Crnoj Gori.

Oslobođenje za dobra u carinskim postupcima i slobodnim zonama

Član 86

(1) Plaćanja PDV oslobođeno je sljedeće:

1) isporuke dobra namijenjenih podnošenju na uvid carinskom organu i kada je dozvoljeno njihovo privremeno čuvanje, u skladu sa carinskim propisima;

2) isporuke dobra koji se unose i smještaju u slobodnu zonu,

3) isporuke dobra koji se u skladu s carinskim propisima stavljaju u postupak carinskog skladištenja ili postupak unutrašnje proizvodnje.

(2) Plaćanja PDV oslobođena je isporuka dobra i obavljanje usluga na tim dobrima na mjestima navedenima u stav 1 ovog člana, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak iz stava 1 ovog člana.

(3) Plaćanja PDV-a oslobođen je i promet usluga povezanih sa isporukama iz stava 1 ovog člana.

Oslobođenje za dobra u poreskom skladištu

Član 87

(1) Plaćanja PDV oslobođen je uvoz dobra, kao i dobara koja podliježu akcizama prema propisima koji uređuju akcize te dobra koji podliježu posebnom porezu na kafu, ako se smještaju u poresko skladište u Crnoj Gori.

(2) Plaćanja PDV oslobođena je isporuka dobra, kao i isporuka dobra koja podliježu akcizama prema propisima koji uređuju akcize te dobra koji podliježu posebnom porezu na kafu, u poreska skladišta i unutar njih kao i usluge obavljene na tim dobrima, tako dugo dok se na njih primjenjuje postupak poreskog skladištenja.

(3) Poreskim skladištem, u smislu ovog zakona, za dobra koji podliježu akcizama prema propisima koji uređuju akcize te dobra koji podliježu posebnom porezu na kafu i bezalkoholna pića smatra se prostor koji je određen kao akcizno, odnosno poresko skladište u skladu s posebnim propisima.

(4) Bliži način sprovođenja odredaba st. 1, 2 i 3 ovog člana, u vezi sa poreskim skladištem i popisom dobara, propisuje Ministarstvo.

Oslobođenje za dobra namijenjena posebnoj upotrebi iz poreskog skladišta

Član 88

Plaćanja PDV oslobođen je uvoz i isporuka svih dobra koji se smještaju u poresko skladište:

1) ako su dobra namijenjena trgovinama oslobođenima PDV-a koje se nalaze u vazdušnoj ili pomorskoj luci, za isporuku dobra koji se iznose u ličnom prtljagu putnika koji putuju avionima ili morem na treće teritorije ili u treće zemlje, ako je takva isporuka oslobođena PDV na osnovu člana 77 stav 1 tačka 2 ovog zakona;

2) ako su dobra namijenjeni poreskim obveznicima za isporuku putnicima u avionima ili brodovima tokom leta ili plovidbe morem pod uslovom da se mjesto završetka prevoza nalazi izvan Unii;

3) ako su dobra namijenjena poreskim obveznicima za obavljanje isporuka koje su oslobođene PDV na osnovu člana 80 stav 1 tač. 1 do 6 ovog zakona.

Oslobođenje i postupci za dobra iz posebnih teritorija Unije

Član 89

(1) Na uvoz dobra iz člana 27 stav 2 ovog zakona s treće teritorije koje je u skladu s carinskim propisima dio carinske teritorije Unije, primjenjuju se odredbe st. 2 i 3 ovog člana, a na uvoz tih dobra primjenjuju se postupci u skladu s carinskim propisima o uvozu dobra na teritoriji Unije.

(2) Ako otprema ili prevoz dobara iz stava 1 ovog člana završava na mjestu koje se nalazi izvan države članice u trenutku njihovog unosa u Uniju, ta dobra će biti oslobođena od plaćanja PDV-a i prevoze se unutar Unije u skladu sa tranzitnim postupkom Unije, propisanim carinskim propisima, ako su bila prijavljena za taj postupak prilikom unosa u Uniju.

(3) Ako je za dobra iz stava 1 ovog člana u trenutku unosa u Uniju započet jedan od postupaka na osnovu kojih bi da su uvezena dobra u smislu člana 27 stav 1 ovog zakona bila obuhvaćena jednim od postupaka iz člana 86 stav 1 ovog zakona ili postupkom privremenog uvoza s potpunim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine oslobođenja od PDV-a iz člana 86 stav 1 ovog zakona i oslobođenja u postupku privremenog uvoza primjenjuju se i na ta dobra.

Postupci za izvoz i privremeni izvoz dobara

Član 90

(1) Na izvoz dobra koja su u slobodnom prometu i otpreme se ili prevoze iz Crne Gore na treće teritorije koje je dio carinske teritorije Unije primjenjuju se postupci u skladu s carinskim propisima o izvozu dobra s carinske teritorije Unije.

(2) Na dobra koji se privremeno izvoze radi ponovnog uvoza u Crnu Goru primjenjuju se iste odredbe koje bi se primjenjivale da su ta dobra privremeno izvezena sa carinske teritorije Unije.

Zabrana zloupotrebe PDV oslobođenja

Član 91

Poreski obveznik oslobođenja od PDV ne smije koristiti suprotno odredbama ovog zakona (odredbama člana 67 do 90 ovog zakona).

XI. ODBIJANJE ULAZNOG PDV

Nastanak prava na odbijanje ulaznog PDV

Član 92

(1) Pravo na odbitak nastaje kada porez koji se može odbiti postane naplativ.

(2) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV u skladu sa odredbama čl. 93 do 98 ovog zakona.

Uslovi za odbijanje ulaznog PDV

Član 93

(1) Poreski obveznik može, prilikom obračunavanja svoje poreske obaveze, odbiti PDV koji je dužan da plati ili je platio prilikom nabavke dobra, odnosno usluga (u daljem tekstu: ulazni PDV), ako je ta dobra, odnosno usluge upotrijebio (iskoristio) ili će ih iskoristiti u svrhe ostvarivanja prihoda pri obavljanju oporezive djelatnosti za koju se plaća PDV.

(2) Ulazni PDV je iznos PDV koji poreski obveznik treba platiti ili je plaćen u Crnoj Gori pri uvozu i iznos PDV koji je plaćen na osnovu člana 112 stav 1 tač. 2 i 3 i člana 112 stav 2 i 7 ovog zakona.

(3) Poreski obveznici, osim ulaznog PDV-a navedenog u st. 1 i 2 ovog člana, mogu odbiti i sljedeće:

1) PDV koji treba platiti u vezi s transakcijama koje se tretiraju kao isporuke dobra ili pružanje usluga u skladu sa članom 20 tačka 1 ovog zakona;

2) PDV koji treba platiti u vezi sa sticanjem dobra u skladu sa članom 7 stav 1 tačka 2 podtačka a ovog zakona;

3) PDV koji treba platiti u vezi sa transakcijama koje se tretiraju kao sticanje unutar Zajednice u skladu s članom 22 st. 3, 4 i 5 ovog zakona;

4) PDV plaćen u okviru trostranog posla u skladu s članom 74 ovog zakona.

(4) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV i od dobra i usluga koje je upotrijebio za obavljanje djelatnosti van Crne Gore, pod uslovom da bi pravo na odbitak ulaznog PDV bilo priznato da je djelatnost obavljena u Crnoj Gori.

(5) Poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV:

1) od dobra i usluga koje je iskoristio za promet dobra, odnosno usluga za koje je propisano oslobođenje plaćanja PDV iz člana 67 i 68 ovog zakona;

2) od dobra i usluga koje je iskoristio za obavljanje djelatnosti van Crne Gore, ukoliko mu pravo na odbitak ulaznog PDV ne bi bilo priznato da je tu djelatnost obavio u Crnoj Gori.

(6) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV koji se odnosi na promet dobra, odnosno usluga koji su oslobođeni plaćanja PDV:

1) na osnovu člana 70 stav 1, člana 71 stav 1, člana 75, člana 76 stav 1 tačka 19, čl. 77, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 86, člana 87 st. 1 i 2, čl. 88 i 93 ovog zakona;

2) na osnovu člana 68 stav 1 tačka 1 i 2 podtačka a) do f) ovog zakona ovog zakona, ako se vrše za naručioca usluge koji ima sjedište, izvan Unije ili ako su te usluge neposredno povezane sa dobrima namijenjenim izvozu.

(7) Ako se radi o nekretninama ili drugim privrednim dobrima koja su dio poslovne imovine poreskog obveznika i koja se koriste i za potrebe poslovanja poreskog obveznika i za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenih ili uopšteno u druge svrhe osim za potrebe obavljanja njegove djelatnosti, PDV se može odbiti samo u dijelu koji se koristi u poslovne svrhe poreskog obveznika.

Pravo na odbitak ulaznog PDV-a

Član 94

(1) Poreski obveznik može odbiti ulazni PDV za isporuku dobra ili usluga, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) odbitak ulaznog PDV nije isključen u skladu sa članom 93 st. 5 i 7, članom 97 i članom 98 stav 1 ovog zakona;

2) ima račun u vezi s isporukom dobra i usluga, izdat u skladu sa članom 122 do 128 ovog zakona, osim u slučaju iz tačke 3 ovog stava;

3) da za uvezene proizvode ima carinsku deklaraciju u kojoj je naveden kao primalac ili uvoznik dobra te u kojoj je iskazan iznos PDV koji treba platiti ili je omogućeno njegovo izračunavanje;

4) kada je obavezan platiti PDV na osnovu prenosa poreske obveze u skladu sa članom 112 stav 1 tač. 2, 3 i 4 i članom 112 st. 2 i 7 ovog zakona;

5) da iznos obaveze PDV, kao i sve podatke potrebne za obračun PDV-a na sticanje dobra unutar Unije iskaže u prijavi PDV-a iz člana 136 stav 1 ovog zakona i da ima račun;

6) kod plaćenog avansa ulazni PDV može odbiti ako je primljeni račun izdat u skladu sa članom 122 stav 1 ovog zakona.

(2) Poreski obveznik odbija ulazni PDV tako da od ukupnog iznosa PDV-a, koji je obavezan platiti za period oporezivanja, odbije ukupni iznos ulaznog PDVa za koji su u periodu oporezivanja ispunjeni uslovi za odbitak ulaznog PDV-a propisani ovim članom.

(3) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi uslova za odbitak ulaznog PDVa.

Odbitak PDV-a kod posredovanih usluga

Član 95

Ako se smatra da je poreski obveznik primio i isporučio usluge u skladu sa članom 26 ovog zakona, te isporuke ne utiču na pravo tog poreskog obveznika na odbitak, nezavisno od toga je li odbitak PDV-a moguć u pogledu tih isporuka.

Pravo na odbitak ulaznog PDVa kod isporuka novih prevoznih sredstava

Član 96

(1) Svako lice iz člana 12 stav 5 ovog zakona koje povremeno isporučuje nova prevozna sredstva pod uslovima iz člana 71 stav 1 i stav 3 tačka 1 ovog zakona ima pravo na odbitak PDV uključenog u nabavnu cijenu ili plaćenog pri uvozu ili sticanju tog novog prevoznog sredstva unutar Unije, a najviše do iznosa PDV koji bi se morao platiti da isporuka nije bila oslobođena plaćanja PDV.

(2) Pravo na odbitak ulaznog PDVa nastaje u trenutku isporuke novih prevoznih sredstava u drugu državu članicu.

(3) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi prava na odbitak ulaznog PDV kod isporuka novih prevoznih sredstava.

Ograničenje prava na odbitak ulaznog PDV

Član 97

(1) Poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od:

1) plovnih objekata namijenjenih za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za dalju prodaju, iznajmljivanje (renta-car), prevoz lica i dobra (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima;

2) izdataka za reprezentaciju;

3) kupovine novoizgrađenog stambenog objekta.

Izračunavanje odbitnog dijela ulaznog PDV-a

Član 98

(1) Ako poreski obveznik koristi dobra i usluge koje su mu obavljene, djelomično za isporuke dobra i usluga za koje ima pravo odbiti ulazni PDV u skladu s odredbama ovog zakona i za isporuke dobra i usluga za koje nema pravo odbiti ulazni PDV, tada može odbiti samo onaj dio ulaznog PDV koji se odnosi na transakcije za koje ima pravo odbiti ulazni PDV.

(2) Raspodjelu ulaznog PDV na dio koji se može odbiti i na dio koji se ne može odbiti poreski obveznik mora izvršiti prije podnošenja obračuna PDV.

(3) Ulazni PDV se utvrđuje za cjelokupni promet dobra, odnosno usluga, tako što se iskazuje:

1) u brojiocu: cjelokupan iznos godišnjeg prometa, bez PDV koji se odnosi na promet sa pravom odbitka ulaznog PDV, a

2) u imeniocu: iznos koji je uključen u brojiocu i cjelokupni iznos godišnjeg prometa na koji poreski obveznik nema pravo odbitka ulaznog PDV, uključujući subvencije i donacije, osim subvencija iz člana 58 stav 1 ovog zakona.

(4) U obračunu odbitnog dijela PDV se ne obračunava:

1) iznos koji se odnosi na opremu koju je poreski obveznik otuđio u okviru obavljanja svoje djelatnosti;

2) iznos prometa finansijskih usluga iz člana 68 stav 1 tačka 2 podtačka a do f ovog zakona, ako se obavljaju povremeno (periodično);

3) iznos prometa nepokretnosti, ako se promet obavlja povremeno (periodično).

(5) Odbitni dio PDV utvrđuje se kao procenat od godišnje (kalendarske) osnovice i zaokružuje kao cijeli broj naviše.

(6) Privremeni odbitni udio PDV za tekuću godinu utvrđuje se na osnovu podataka o prometu iz prethodne godine, a ako tih podataka nema ili ako su ti iznosi beznačajni, odbitni dio utvrđuje poreski obveznik na osnovu sopstvene procjene, uz pismenu saglasnost nadležnog poreskog organa.

(7) Poreski obveznik u posljednjem poreskom periodu, odnosno poreskom periodu u kalendarskoj godini vrši ispravku privremenog odbitnog dijela ulaznog PDV iz stava 6 ovog člana, primjenom procenta koji se primjenjuje na iznos ulaznog PDV za sve poreske periode u kalendarskoj godini.

(8) Ministarstvo bliže uređuje način utvrđivanja i ispravke odbitnog dijela ulaznog PDV.

(9) Izuzetno od stava 3 ovog člana, poreski obveznik može utvrditi odbitni dio PDV pojedinačno za svaku oblast svoje djelatnosti, ukoliko po tim oblastima odvojeno vodi knjigovodstvo i ako za to pribavi pismenu saglasnost nadležnog poreskog organa.

Ispravka odbitka ulaznog PDV

Član 99

(1) Odbitak ulaznog PDV koji je poreski obveznik izvršio u skladu sa ovim zakonom mora se ispraviti, u slučaju ako se:

1) naknadno utvrdi da je odbitak ulaznog PDV obračunat u višem ili nižem iznosu od iznosa na koji je poreski obveznik imao pravo;

2) po poreskom obračunu pokaže da je došlo do promjene činilaca bitnih za obračun odbitnog iznosa ulaznog PDV (promjena cijena, odnosno otkazivanja ugovorenih nabavki i sl.).

(2) Poreski obveznik mora u odgovarajućem iznosu ispraviti odbitak ulaznog PDV korišćenog za primljenu isporuku dobra ili usluge ako je isporučilac za tu isporuku naknadno ispravio poresku osnovicu i PDV u skladu sa članom 58 st. 11 i 16 ovog zakona, a poreski obveznik ispravak odbitka ulaznog PDV obavlja u periodu oporezivanja u kojem je od isporučioaca primio obavještenje o ispravci poreske osnovice iz člana 58 st. 11 i 16 ovog zakona.

(3) Ako poreski obveznik u slučaju iz člana 58 stav 16 ovog zakona ne ispravi odbitak ulaznog PDV na način propisan stavom 2 ovog člana, nadležni poreski organ zadužuje ga za odgovarajući iznos korišćenog odbitka ulaznog PDV koji je bio dužan ispraviti.

(4) Izuzetno od stava 1 tačka 2 ovog člana, ispravka ulaznog PDV-a neće biti izvršena u slučaju uništenja, gubitka ili krađe dobra za koje postoje valjani dokazi, kao i kod davanja poklona male vrijednosti i uzoraka iz člana 18 stav 2 ovog zakona.

(5) Bliži način sprovođenja odredaba st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, u vezi sa ispravkom odbitka ulaznog PDV, propisuje Ministarstvo.

Ispravka odbitka ulaznog PDV-a

Član 100

(1) Ako su u toku perioda od pet godina od kalendarske godine u kojoj je počela da se koristi oprema izmijenjeni uslovi koji su u toj godini bili opredjeljujući za odbitak ulaznog PDV, ispravka ulaznog PDV se vrši za period od izmjene okolnosti, a za nepokretnosti se, umjesto perioda od pet godina, uzima u obzir period od deset godina.

(2) Pod promjenom uslova mjerodavnih za oporezivanje smatra se:

1) prelazak poreskog obveznika sa redovnog oporezivanja na oporezivanje u skladu sa članom 145 ovog zakona;

2) prestanak obavljanja djelatnosti od strane poreskog obveznika;

3) promet opreme prije isteka roka iz stava 1 ovog člana, ukoliko taj promet nije predmet oporezivanja PDV;

3) promet nepokretnosti prije isteka roka iz stava 1 ovog člana, osim prometa novoizgrađenih objekata iz člana 15 stav 2 tačka 4 ovog zakona.

(4) Godišnji iznos ispravke ulaznog PDV-a iznosi 1/5, odnosno 1/10 iznosa PDV-a koji je bio obračunat za privredna dobra.

(5) Opremom iz stava 1 ovog člana smatra se oprema koja se, na osnovu propisa o računovodstvu, uključuje u opredmećena (materijalna) osnovna sredstva poreskog obveznika.

(6) Početkom korišćenja opreme, odnosno nepokretnosti iz stava 1 ovog člana smatra se poreski period u kojem je izvršen (odnosno nije izvršen) odbitak ulaznog PDV.

(7) Ispravka odbitka ulaznog PDV se može izvršiti ukoliko je razlika veća od 30 Eura.

(8) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi ispravka ulazni PDVa kod proizvodnih dobra.

Ispravak odbitka ulaznog PDV-a kod isporuke opreme

Član 101

(1) Oprema isporučena tokom perioda ispravke odbitka ulaznog PDV-a tretirat će se kao da je bila korišćena za privrednu djelatnost poreskog obveznika do isteka perioda ispravke.

(2) Privredna djelatnost smatra će se u cijelosti oporezivom sa PDV ako je isporuka opreme oporezivana. Privredna djelatnost smatrat će se u cijelosti oslobođenom PDV ako je isporuka opreme oslobođena.

(3) Ispravak odbitka iz stava 1 sprovodi se samo jednom za cijeli preostali period ispravka.

Odbitak ulaznog PDV kod otpočinjanja obavljanja oporezive djelatnosti

Član 102

Danom pravosnažnosti registracije, poreski obveznik koji otpočne sa obavljanjem djelatnosti stiče pravo na srazmjerni odbitak ulaznog PDV za dobra koje ima na zalihama prije pravosnažnosti registracije.

Povraćaj ulaznog PDV

Član 103

(1) Ako je iznos poreske obaveze (izlazni porez) u poreskom periodu manji od iznosa ulaznog PDV, koji poreski obveznik može odbiti u istom poreskom periodu, razlika mu se priznaje kao poreski kredit za naredni poreski period, odnosno na zahtjev vraća se u roku od 60 dana od dana podnošenja prijave za obračun PDV.

(2) Poreskom obvezniku koji pretežno izvozi dobra i poreskom obvezniku koji u više od tri uzastopna obračuna PDV iskazuje višak ulaznog PDV, razlika PDV vraća se u roku od 30 dana od dana podnošenja prijave za obračun PDV.

(3) Ukoliko je poreskom obvezniku istekao rok za plaćanje drugih poreza, razlika po osnovu PDV mu se umanjuje za iznos poreskog duga.

(4) Poreskom obvezniku koji je ostvario pravo na povraćaj ulaznog PDV, a istovremeno ima obaveze po osnovu carinskog duga (po osnovu PDV), na njegov zahtjev, može se odobriti preusmjeravanje tih sredstava za plaćanje PDV pri uvozu.

(5) Bliže uslove i način povraćaja ulaznog PDV iz ovog člana propisuje Ministarstvo.

Povraćaj PDV poreskim obveznicima koji nemaju sjedište u Uniji

Član 104

(1) Poreski obveznik koji u Uniji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu iz koje su obavljene isporuke, prebivalište ili uobičajeno boravište ima pravo na povraćaj ulaznog PDV, koji mu je zaračunat na osnovu obavljenog prometa dobra, odnosno usluga od strane poreskih obveznika u Crnoj Gori ili mu je zaračunat prilikom uvoza dobra u Crnu Goru, pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV, ako:

1) je dobro nabavljeno, odnosno uvezen, a usluge izvršene u svrhu obavljanja djelatnosti koju u inostranstvu obavlja, pod uslovima pod kojima bi za tu djelatnost, ukoliko bi se obavljala u Crnoj Gori, bilo priznato pravo na odbitak ulaznog PDV;

2) u periodu za koji mu je priznato pravo na povraćaj ulaznog PDV ne izvrši promet dobra, odnosno usluga koji se smatra prometom izvršenim u Crnoj Gori, osim:

a) prevoznih i s prevozom povezanih usluga oslobođenih plaćanja PDV u skladu sa članom 76 stav 1 tačka 19, čl. 77, 78 i 79, članom 80 stav 1, čl. 83 i 84 ovog zakona;

b) usluga i isporuka dobra iz člana 74 stav 2 tačka 5 na koje PDV mora biti plaćen od strane lica kojem je isporuka dobra i usluga izvršena.

(3) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana nema pravo na povraćaj PDV za:

a) iznose PDV koji su, prema odredbama ovog zakona netačno izračunati,

b) iznose PDV koji su izračunati za isporuke dobra koji su oslobođeni ili mogu biti oslobođeni plaćanja PDV u skladu sa članom 71 i članom 77 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(4) Poreski obveznik ima pravo na povraćaj ulaznog PDV u obračunskom periodu na osnovu zahtjeva koji podnosi nadležnom organu najkasnije do 30. juna kalendarske godine nakon završetka kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

(5) Period povraćaja ne smije biti duži od jedne kalendarske godine niti kraće od tri kalendarska mjeseca zaredom. Zahtjevi za povraćaj mogu se odnositi i na period kraći od tri mjeseca ako taj period obuhvata kraj kalendarske godine.

(6) Zahtjev za povraćaj ulaznog PDV koji se odnosi na period povraćaja kraće od jedne kalendarske godine, ali ne kraće od tri mjeseca, može se podnijeti ako iznos PDV za koji se traži povraćaj nije manji od 400,00 eura.

(7) Zahtjev za povraćaj ulaznog PDV koji se odnosi na period povraćaja od jedne kalendarske godine, može se podnijeti ako iznos PDV za koji se traži povraćaj nije manji od 50,00 eura.

(8) Poreska uprava, u roku od najviše osam mjeseci od primanja zahtjeva za povraćaj ulaznog PDV-a donosi rješenje da li je zahtjev odobren u cijelosti ili djelomično ili nije odobren.

(9) Ako je zahtjev za povraćaj odobren, nadležni poreski organ, izvršava povraćaj odobrenog iznosa najkasnije u roku od 10 radnih dana po isteku roka iz stava 8 ovog člana na račun podnosioca zahtjeva o njegovom trošku.

(10) Bliže uslove koje mora ispunjavati poreski obveznik radi priznavanja prava na povraćaj ulaznog PDV, postupak, oblik i sadržaj obrasca za povraćaj PDV-a i odredbe o zastupanju propisuje Ministarstvo.

Povraćaj PDV poreskim obveznicima iz druge države članice

Član 105

(1) Poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori, nego ima sjedište u drugoj državi članici, ima pravo na povraćaj obračunatog ulaznog PDV za dobra i usluge koje su mu isporučili ili obavili drugi poreski obveznici u Crnoj Gori ili za dobro uvezeno u Crnu Goru, pod uslovima iz stava 3 ovog člana.

(2) Za postupak povraćaja ulaznog PDV pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1) poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori je poreski obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori, nego u drugoj državi članici;

2) period povraćaja je period naveden u članu 107 stavu 8 ovog zakona koji je obuhvaćen zahtjevom za povraćaj;

3) zahtjev za povraćaj je zahtjev za povraćaj PDV-a obračunatog u Crnoj Gori poreskom obvezniku koji nema sjedište u Crnoj Gori za dobra ili usluge koje su mu isporučili ili obavili drugi poreski obveznici u Crnoj Gori ili za dobra koja su uvezena u Crnu Goru,

4) podnosilac zahtjeva je poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori i koji podnosi zahtjev za povraćaj.

(3) Ovaj postupak primjenjuje se na poreskog obveznika koji nema sjedište u Crnoj Gori i ispunjavaju sljedeće uslove:

1) tokom perioda povraćaja u Crnoj Gori nije imao sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje su se obavljale poslovne transakcije niti je imao prebivalište ili uobičajeno boravište ako takvo sjedište ili stalna poslovna jedinica nijesu postojali;

2) tokom perioda povraćaja nije isporučio dobra ili pružao usluge koje se smatraju isporučenima ili pruženim u Crnoj Gori, osim:

a) prevoznih i s prevozom povezanih usluga oslobođenih plaćanja PDV u skladu sa članom 76 stav 1 tačka 19, članom 77 stav 1, čl. 78 i 79, članom 80 stav 1 tač. 1 do 6, članom 84, članom 86 stav 2 ovog zakona;

b) usluga i isporuka dobra iz člana 74 stav 2 tačka 5 na koje PDV mora biti plaćen od strane lica kojem je isporuka dobra i usluga izvršena.

(4) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana nema pravo na povraćaj PDV za:

1) iznose PDV koji su, prema odredbama ovog zakona netačno obračunati,

2) iznose PDV koji su obračunati za isporuke dobra koji su oslobođeni ili mogu biti oslobođeni plaćanja PDV u skladu sa članom 71 i članom 77 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

Povraćaj PDV-a poreskim obveznicima bez sjedišta u Crnoj Gori

Član 106

(1) Poreskom obvezniku koji nema sjedište u Crnoj Gori, a obavlja transakcije na osnovu kojih ima pravo na odbitak ulaznog PDV u državi sjedišta, izvršiće se povraćaj PDV-a koji mu je obračunat za isporuke dobra ili pružene usluge u Crnoj Gori ili za uvoz dobra u Crnu Goru.

(2) Pravo na povraćaj ulaznog PDV iz stava 1 ovog člana utvrđuje se u skladu s ovim zakonom u vezi povraćaja ulaznog PDV.

(3) Poreskom obvezniku koji nema sjedište u Crnoj Gori, a u državi članici u kojoj ima sjedište istovremeno obavlja transakcije na osnovu kojih u toj državi članici ima pravo na odbitak ulaznog PDV i transakcije na osnovu kojih nema pravo na odbitak ulaznog PDV, može se vratiti PDV u skladu sa ovim članom i odredbama o odbitnom dijelu ulaznog PDV-a koje se primjenjuju u državi članici sjedišta poreskog obveznika.

Sadržaj i podnošenje zahtjeva za povraćaj PDV-a

Član 107

(1) Za ostvarenje povraćaja ulaznog PDV u Crnoj Gori poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori podnosi elektronski zahtjev za povraćaj putem elektronskog portala države članice u kojoj ima sjedište najkasnije do 30. septembra kalendarske godine koja slijedi nakon perioda za povraćaj.

(2) Zahtjev za povraćaj mora sadržati sljedeće podatke:

1) ime i prezime (naziv) i potpunu adresu podnosioca zahtjeva;

2) adresu za elektronsko komuniciranje;

3) opis poslovne djelatnosti zahtjeva za koju se nabavljaju dobra i usluge te šifru poslovne djelatnosti,

4) periodu povraćaja na koji se odnosi zahtjev za povraćaj,

5) izjavu podnosioca zahtjeva da tokom perioda povraćaja nije isporučio dobra ni usluge koje se smatraju isporučenima u Crnoj Gori, sa izuzetkom transakcija navedenih u članu 105 stav 3 tački 2 ovog zakona,

6) PDV broj ili poreski broj podnosioca zahtjeva;

7) podatke o njegovom bankovnom računu (uključujući IBAN i BIC).

(3) Osim podataka navedenih u stavu 2 ovog člana u zahtjevu za povraćaj za svaki račun ili uvozni dokument moraju se navesti sljedeći podaci:

1) ime i prezime (naziv) i potpuna adresa isporučiooca dobra ili usluga;

- 2) registracioni broj za PDV iz člana 118 stav 2 ovog zakona isporučilaca dobra ili usluga, osim u slučaju uvoza;
- 3) datum i broj računa ili uvoznog dokumenta;
- 4) poreska osnovica i iznos PDV u eurima;
- 5) iznos PDV koji se može odbiti u eurima obračunat u skladu sa članom 106 ovog zakona;
- 6) dio odbitka izražen u procentu odbitnog dijela ulaznog PDV izračunat u skladu sa propisima države sjedišta;
- 7) vrsta nabavljenih dobra ili usluga, opisanih prema brojčanim oznakama u skladu sa stavom 4 ovog člana.

(4) U zahtjevu za povraćaj, vrsta nabavljenih dobra i usluga opisuje se prema sljedećim brojčanim oznakama, a podnositelj zahtjeva koji koristi ovu brojčanu oznaku mora navesti vrstu isporučenih dobra i pruženih usluga :

- 1 - gorivo;
- 2 - iznajmljivanje prevoznih sredstava;
- 3 - troškovi za prevozna sredstva (osim dobra i usluga navedenih pod brojčanim oznakama 1 i 2);
- 4 - putarina i naknada za korišćenje puteva;
- 5 - putni troškovi, kao što su troškovi prevoza taksijem ili troškovi javnog prevoza;
- 6 – smještaj;
- 7 - hrana, piće i usluge restorana;
- 8 - ulaznice za sajmove i izložbe,
- 9 - troškovi za luksuzna dobra, razonodu i reprezentaciju,
- 10 - ostalo.

(5) Podnositelj zahtjeva podatke u zahtjevu za povraćaj, kao i bilo koje dodatne podatke obavezan je dostaviti na crnogorskom ili engleskom jeziku.

(6) Ako se nakon podnošenja zahtjeva za povraćaj dio PDV koji se odbija usklađuje prema odredbama o odbitnom dijelu ulaznog PDV koje se primjenjuju u državi članici sjedišta poreskog obveznika, podnositelj zahtjeva obavezan je ispraviti iznos za koji je podnesen zahtjev ili koji je već povraćen. Ispravaka će biti sprovedena u zahtjevu za povraćaj tokom kalendarske godine koja slijedi nakon navedenog perioda povraćaja ili ako podnositelj zahtjeva ne podnese zahtjev za povraćaj tokom te kalendarske godine davanjem posebne izjave putem elektronskog portala države članice u kojoj poreski obveznik ima sjedište. Pri povećanju ili smanjenju iznosa povraćaja u obzir se uzimaju sve ispravke u vezi sa prethodnim zahtjevom za povraćaj ili, ako je data posebna izjava, u obliku posebnog plaćanja ili nadoknade.

(7) Zahtjev za povraćaj odnosi se na:

1) nabavljena dobra ili usluge za koje je izdat račun tokom perioda za povraćaj, pod uslovom da je obaveza plaćanja PDV nastala prije ili u vrijeme izdavanja računa, ili za koje je obaveza plaćanja PDV-a nastala tokom perioda povraćaja, pod uslovom da je račun za tu isporuku izdat prije nastanka obveze plaćanja PDV;

2) uvoz dobra tokom perioda povraćaja;

3) osim transakcija navedenih u tač. a i b ovog stava, zahtjev za povraćaj može se odnositi na račune ili uvozne isprave koji nijesu obuhvaćene prethodnim zahtjevima za povraćaj, a odnose se na transakcije obavljene tokom kalendarske godine na koju se zahtjev odnosi.

(8) Period povraćaja ne smije biti duži od jedne kalendarske godine niti kraće od tri kalendarska mjeseca zaredom. Zahtjevi za povraćaj mogu se odnositi i na period kraći od tri mjeseca ako taj period obuhvata kraj kalendarske godine.

(9) Ako se zahtjev za povraćaj odnosi na period povraćaja kraći od jedne kalendarske godine, ali ne kraće od tri mjeseca, iznos PDV za koji se traži povraćaj ne smije biti manji od 400,00 eura.

(10) Ako se zahtjev za povraćaj odnosi na period povraćaja od jedne kalendarske godine ili na ostatak kalendarske godine, iznos PDV ne smije biti manji od 50,00 eura.

Rokovi i postupak odlučivanja o povraćaju PDV-a

Član 108

(1) Poreska uprava obavještava elektronskim putem podnosioca zahtjeva o datumu primanja zahtjeva za povraćaj.

(2) Poreska uprava u roku od četiri mjeseca od primanja zahtjeva za povraćaj donosi rješenje o tome da li je zahtjev podnosioca odobren ili odbijen. Ako se rješenje šalje elektronskim putem, smatra se da je rješenje uručeno u trenutku kad ga nadležni poreski organ pošalje podnosiocu zahtjeva elektronskim putem i kada je njegovo slanje zabilježeno na serveru za slanje takvih poruka. Na poreske obveznike koji nemaju sjedište u Crnoj Gori primjenjuju se pravni lijekovi koji se prema posebnim propisima primjenjuju na crnogorske obveznike.

(3) Ako nijesu proslijeđeni svi podaci potrebni za donošenje rješenja o potpunom ili djelomičnom povraćaju, nadležni poreski organ, unutar perioda iz stava 2 ovog člana, tražit će elektronskim putem dodatne podatke od podnosioca zahtjeva ili nadležnih tijela države članice u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište.

(4) Ako nadležni poreski organ traži dodatne podatke od lica koje nije podnosilac zahtjeva ili nadležno tijelo države članice u kojoj podnosilac zahtjeva ima sjedište, zahtjev se podnosi elektronskim putem samo ako su takva sredstva dostupna primaocu zahtjeva.

(5) Nadležni poreski organ zatražiće dalje dodatne podatke koji mogu uključivati dostavu originala ili kopije odgovarajućeg računa ili uvoznog dokumenta, ako postoji opravdana sumnja u ispravnost određenog zahtjeva za povraćaj. Traženi podaci moraju se dostaviti u roku od mjesec dana od dana kada je lice primilo zahtjev za dostavu podataka.

(6) Ako zahtjeva dodatne podatke, nadležni poreski organ donosi rješenje o tome je li zahtjev podnosioca odobren ili odbijen u roku od dva mjeseca od primanja traženih podataka ili, ako nije dobila odgovor na svoj zahtjev, u roku od dva mjeseca po isteku roka iz stava 5 ovog člana. Nadležni poreski organ u roku od šest mjeseci od dana primanja zahtjeva za povraćaj donosi rješenje o povraćaju ulaznog PDV.

(7) Ako su traženi dalji dodatni podaci, podnosioca zahtjeva u roku od najviše osam mjeseci od primanja zahtjeva za povraćaj, nadležni poreski organ donosi rješenje o tome da li je zahtjev odobren u cijelosti ili djelomično ili nije odobren.

Isplata povraćaja PDV-a

Član 109

(1) Ako je zahtjev za povraćaj odobren, nadležni poreski organ izvršava povraćaj odobrenog iznosa najkasnije u roku od 10 radnih dana nakon što istekne krajnji rok naveden u članu 108 stav 2 ovog zakona ili, ako su traženi dodatni podaci nakon što isteknu krajnji rokovi navedeni u članu 108 st. 6 i 7 ovog zakona.

(2) Povraćaj se isplaćuje u Crnoj Gori ili na zahtjev podnosioca u bilo kojoj drugoj državi članici, a ako je izvršen povraćaj PDV na bankovni račun u drugoj državi članici, od iznosa povraćaja koji se isplaćuje podnosioca zahtjeva odbija se iznos svih bankovnih troškova u vezi sa prenosom sredstava.

(3) Ako je izvršen povraćaj PDV, a naknadno se utvrdi da su podaci iz zahtjeva netačni ili je povraćaj ostvaren na prevaran ili bilo koji drugi nepravilan način, poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori obavezan je vratiti pogrešno isplaćeni iznos te platiti kazne i kamate u skladu s posebnim propisima.

(4) Ako je određena prekršajna kazna ili kamata koja nije plaćena, nadležni poreski organ može obustaviti sve dalje povraćaje poreskom obvezniku koji nema sjedište u Crnoj Gori do visine neplaćenog iznosa.

Kamata u slučaju kašnjenja povraćaja PDV-a

Član 110

(1) Podnosiocu zahtjeva isplaćuju se kamate na iznos povraćaja koji treba platiti ako se povraćaj ne isplati u roku iz člana 109 stava 1 ovog zakona, a navedeno se ne primjenjuje ako podnosilac zahtjeva ne dostavi dodatne ili dalje dodatne podatke u propisanom roku.

(2) Kamate se obračunavaju od dana nakon posljednjeg dana za isplatu povraćaja u skladu s članom 109 stav 1 ovog zakona do dana kada je povraćaj isplaćen.

(3) Kamatna stopa je ona kamatna stopa utvrđena prema posebnim propisima koja se primjenjuje za povraćaj PDV poreskim obveznicima koji imaju sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori.

Povraćaj PDV-a crnogorskim poreskim obveznicima u drugim državama članicama

Član 111

(1) Ako poreski obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Crnoj Gori podnosi zahtjev za povraćaj ulaznog PDV iz druge države članice, mora ga podnijeti putem elektronskog portala nadležni poreski organ Crne Gore najkasnije do 30. septembra kalendarske godine koja slijedi nakon perioda povrata iz člana 105 stav 2 tačka 2 ovog zakona. Zahtjev se smatra podnesenim samo ako je podnosilac popunio sve potrebne podatke za povraćaj PDV, a podnosiocu zahtjeva se bez odgađanja šalje elektronska potvrda o primanju zahtjeva.

(2) Poreska uprava drugoj državi članici od koje se traži povrat PDV-a ne prosljeđuje zahtjev ako tokom perioda povraćaja podnosilac zahtjeva iz stava 1 ovog člana:

1) obavlja isključivo isporuke dobra ili usluge koje su oslobođene PDV-a bez prava na odbitak ulaznog PDV-a;

2) primjenjuje oslobođenje za male poreske obveznike;

3) obuhvaćen programom oporezivanja paušalnih poljoprivrednika.

(3) Poreski obveznik ne može ponijeti zahtjev za povraćaj ulaznog PDV za period u kojem nije bio upisan u registrovan za plaćanje PDV.

(4) Nadležni poreski organ prosljeđuje poreskom obvezniku iz stava 1 ovog člana rješenje koje je dostavila država članica u vezi povraćaja ulaznog PDV elektronskim putem.

(5) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi povraćaja ulaznog PDV crnogorskim poreskim obveznicima u drugim državama članicama.

XII. OBVEZE PORESKIH OBVEZNIKA I ODREĐENIH LICA KOJA NIJESU PORESKI OBVEZNICI

Lica koja su u obavezi da plaćaju PDV poreskim organima

Član 112

(1) PDV su dužni plaćati:

1) svaki poreski obveznik koji pruža oporezive isporuke dobara i usluga, osim kada je PDV u skladu s ovim članom dužno plaćati drugo lice;

2) svako lice registrovano za potrebe PDV-a u Crnoj Gori kojem je obavljena isporuka gasa, električne energije, energije za grijanje ili hlađenje preko mreža iz člana 36 ovog zakona, ako isporuke obavlja poreski obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori;

3) svaki poreski obveznik ili pravno lice koje nije poreski obveznik, a registrovan je za potrebe PDV, kojem se pružaju usluge iz člana 39 st. 1, 2 i 3 ovog zakona ako te usluge pruža poreski obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori;

4) svako lice koje obavi oporezivo sticanje dobara unutar Unije i primalac dobara iz člana 74 stav 2 tačka 5 ovog zakona;

5) svako lice koje za svoj račun izvrši uvoz dobara, kao i lice za čiji račun se proizvod uvozi, odnosno carinski dužnik ili primalac dobara u skladu s carinskim propisima;

6) svako lice, koje na računu ili drugoj ispravi (dokumentu), koji služi kao račun, iskaže PDV koji po ovom zakonu nije smio prikazati;

7) sticalac novih prevoznih sredstava u slučaju iz člana 7 stav 2 tačka b ovog zakona.

(2) Ako oporezivu isporuku dobara ili usluga pruža poreski obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište i nije registrovan za potrebe PDV u Crnoj Gori, PDV plaća poreski obveznik, odnosno pravno lice koje nije poreski obveznik, ali je registrovan za potrebe PDV-a, kojem je pružena isporuka dobara ili usluga.

(3) Stav 2 ovog člana ne primjenjuje se na isporuku dobara koju obavlja oporezivi preprodavac definisn u članu 159 stav 1 ovog zakona ako dobra podliježu plaćanju PDV u skladu sa posebnim postupkom iz čl. 159 do 162 ovog zakona.

(4) PDV plaća poreski zastupnik kojeg imenuje poreski obveznik koji nema sjedište, poslovnu jedinicu, stalno, odnosno uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori, ako izvrši promet dobara, odnosno usluga u Crnoj Gori. Ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac dobara, odnosno usluga;

(5) Poreski zastupnik kojeg je dužno da imenuje lice koje nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, a koje obavlja međunarodni drumski prevoz putnika;

(6) Odredbe st. 4 i 5 ovog člana ne primjenjuju se na poreske obveznike u smislu člana 167 stav 1 ovog zakona koji su se odlučili za posebnu odredbu za usluge koje pružaju poreski obveznici koji nemaju sjedište u Zajednici.

(7) Poreski obveznik upisan u poreski registar za PDV u Crnoj Gori mora platiti PDV kad mu se obave sljedeće isporuke:

1) građevinske usluge kojim se smatraju usluge u vezi s izgradnjom, održavanjem, rekonstrukcijom ili uklanjanjem građevina, uključujući usluge popravke i čišćenja. Isto se odnosi i na ustupanje osoblja ako ustupano osoblje obavlja građevinske usluge;

2) isporuke korišćenog materijala i onoga koji se u istom stanju ne može ponovno upotrijebiti, otpada, industrijskog i neindustrijskog otpada, reciklažnog otpada, djelimično obrađenog otpada, te dobara i usluga;

3) isporuka nekretnina, prema članu 68 stav 1 tač. 3 i 4 ovog zakona, ako se isporučilac odlučio za oporezivanje u skladu sa članom 68 stav 4 ovog zakona;

4) isporuka nekretnina koje je prodao izvršni dužnik u postupku izvršenja;

5) prenos emisijskih jedinica gasova sa efektom staklene bašte, u skladu sa propisima kojima se uređuje sistem trgovanja emisijskim jedinicama gasova sa efektom staklene baste.

(8) Isporuke korišćenog materijala i onoga koji se u istom stanju ne može ponovno upotrijebiti, otpada, industrijskog i neindustrijskog otpada, reciklažnog otpada, djelimično obrađenog otpada, te dobara i usluga iz stave 7 tačka 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Odgovornost za plaćanje PDV-a pri uvozu i prometu od strane nerezidenata

Član 113

(1) Pri uvozu je PDV dužno platiti lice ili lica koja Crna Gora odredi ili prizna kao lica koje su odgovorna za plaćanje PDV.

(2) Odstupajući od stava 1 ovog člana, lice odgovorno za plaćanje PDV pri uvozu je dobavljač ili, ako je primjenjivo, pretpostavljeni dobavljač u skladu s članom 16 ovog zakona, koji na daljinu prodaje robu uvezenu iz trećih područja ili trećih zemalja, a takva bi prodaja ispunjavala uslove za posebni postupak prema čl. 181 do 192 ovog zakona.

(3) Ako dobavljač ili pretpostavljeni dobavljač iz stava 2 ovog člana nema poslovnu jedinicu u Uniji, nego u trećoj zemlji sa kojom ni Unija ni Crna Gora kao država uvoza nisu sklopile sporazum o uzajamnoj pomoći čije je područje primjene slično Direktivi Savjeta 2010/24/EU i Uredbi (EU) br. 904/2010, taj dobavljač ili pretpostavljeni dobavljač imenuje poreskog zastupnika u Crnoj Gori kao lice koje je odgovorno za plaćanje PDV pri uvozu.

(4) Ako je uvoz dobara oslobođen u skladu sa članom 76 stav 1 tačka 7 ovog zakona, ne primjenjuje se stav 9 ovog člana.

(5) Izuzetno od st. 2 i 3 ovog člana i ako lica koja su odgovorna za plaćanje PDV pri uvozu ne ispune svoje poreske obveze na temelju tih stavki, kupac u skladu s uslovima i postupcima koje trebaju utvrditi, plaća PDV pri uvozu koji te osobe duguju.

(6) PDV plaća poreski zastupnik kojeg imenuje poreski obveznik koji nema sjedište, poslovnu jedinicu, stalno, odnosno uobičajeno prebivalište u Crnoj Gori, ako izvrši promet dobara, odnosno usluga u Crnoj Gori, a ako poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori ne imenuje poreskog zastupnika, PDV plaća primalac dobara, odnosno usluga.

(7) Poreski zastupnik kojeg je dužno da imenuje lice koje nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, a koje obavlja međunarodni drumski prevoz putnika plaća PDV u Crnoj Gori;

(8) Kada oporezivu transakciju obavlja poreski obveznik koji nema poslovnu jedinicu u Crnoj Gori kada postoji obveza plaćanja PDV-a, a u državi članici u kojoj taj porezni obveznik ima poslovni nastan ne postoji pravni instrument koji se odnosi na uzajamnu pomoć čije je područje primjene slično području primjene predviđenom u Direktivi 2010/24/EU i Uredbi (EU) br. 904/2010, osoba koja je obvezna platiti PDV je porezni zastupnik kojeg je imenovao porezni obveznik koji nema poslovnu jedinicu u Crnoj Gori.

(9) Odstupajući od st. 6 i 8 ovog člana, ako poreski obveznik mora imenovati poreskog zastupnika u skladu sa stavom 3 ovog člana, taj poreski obveznik imenuje poreskog zastupnika kao osobu odgovornu za plaćanje PDV na prodaju na daljinu robe uvezene iz trećih područja ili trećih zemalja koja bi ispunjavala uvjete za postupak prema čl. 181 do 192 ovog zakona.

(10) Odredbe stava 6 i 7 ovog člana ne primjenjuju se na poreske obveznike u smislu člana 166 stav 1 ovog zakona koji su se odlučili za posebnu odredbu za usluge koje pružaju poreski obveznici koji nemaju sjedište u Zajednici.

Status poreskog obveznika bez sjedišta u Crnoj Gori

Član 114

(1) U smislu člana 112 ovog zakona, poreski obveznik koji u Crnoj Gori ima poslovnu jedinicu smatra se poreskim obveznikom koji nema sjedište u Crnoj Gori ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) poreski obveznik obavlja oporezivu isporuku dobara i usluga u Crnoj Gori;
- 2) poslovna jedinica koju ima poreski obveznik u Crnoj Gori ne učestvuje u toj isporuci dobara i obavljenih usluga.

Obaveza plaćanja PDV-a od strane primaoca dobara

Član 115

PDV je u obavezi plaćati lice kojem se dobra isporučuju, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) da je oporeziva transakcija isporuka dobara obavljena u skladu sa uslovima iz člana 74 ovog zakona;
- 2) da je lice kojem se dobra isporučuju drugi poreski obveznik ili pravno lice koja nije poreski obveznik, registrovano za potrebe PDV-a u državi članici u kojoj se isporuka obavlja;
- 3) da je račun koji je izdao poreski obveznik koji nije osnovan u državi članici lica kojem se dobra isporučuju sastavljen u skladu sa čl. 122 do 128 ovog zakona.

Plaćanje poreske obaveze

Član 116

(1) Poreska obaveza za poreski period dospijeva za plaćanje 15. dana u mjesecu po isteku poreskog perioda.

(2) U roku iz stava 1 ovog člana PDV moraju platiti i sva lica iz člana 112 stav 1 tač. 2, 3, 4 i 6, i člana 112 st. 2, 4, 5 i 7 ovog zakona.

(3) Smatra se da je PDV u smislu člana 112 stav 1 tač. 2, 3 i 4 i člana 112 st. 2 i 7 ovog zakona plaćen ako je u prijavi PDV iskazana obaveza na osnovu prenosa obveze plaćanja PDV.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, lice koje nije registrovano za PDV, a koja stiće novo prevozno sredstvo smislu člana 7 stav 2 tačka 2 podtačka b ovog zakona, plaća PDV na osnovu rješenja nadležnog poreskog organa.

(5) U slučaju sticanja novih prevoznih sredstava u skladu sa članom 7 stav 1 tačka 2 podtačka b ovog zakona, novo prevozno sredstvo može se registrovati kod nadležnog organa prema posebnim propisima, uz pružanje na uvid prijave za sticanje novih prevoznih sredstva koju je ovjerio nadležni poreski organ, a za registraciju novih prevoznih sredstava sticaoci koji nisu registrovani za potrebe PDV-a obavezni su priložiti potvrdu o plaćenom PDV-u, a potvrda se izdaje na zahtjev sticaoca.

(6) Poreski obveznik PDV plaća na propisni uplatni račun prema posebnim propisima.

(7) PDV pri uvozu dobara obračunava se i plaća kao da je to uvozna dažbina.

(8) Ministarstvo propisuje način sprovođenja ovog člana.

Registracija za PDV i PDV broj

Član 117

(1) Svako lice je dužno nadležnom poreskom organu prijaviti početak, promjenu ili prestanak svoje djelatnosti kao poreskog obveznika, odnosno dužno je izvršiti registraciju za PDV ako izvrši promet dobara i usluga veći od 30.000,00 eura.

(2) Ako se poreski obveznik ne prijavi u registar za PDV, i ako je promet dobara i usluga veći od iznosa iz stava 1 ovog zakona, poreski organ će izvršiti registraciju po službenoj dužnosti.

(3) Poreski obveznik koji obavlja transakcije unutar Unije obavezan je od nadležnog poreskog organa zatražiti izdavanje PDV broja na propisnom obrascu.

(4) Prijava za registraciju podnosi se elektronskim putem, a poreski organ donosi rješenje o upisu u registar za PDV.

(5) Obveza podnošenja zahtjeva za izdavanje PDV broja ne odnosi se na poreske obveznike iz člana 12 stav 5 ovog zakona, male poreske obveznike iz člana 145 ovog zakona te poreske obveznike koji obavljaju isključivo transakcije oslobođene plaćanja PDV bez prava na odbitak ulaznog poreza.

(6) Izuzetno od stava 1 ovog člana, svaki poreski obveznik ili pravno lice koja nije poreski obveznik, a koji stiće proizvode unutar Unije koja u skladu s članom 10 stav 1 tačka a i b ovog zakona nijesu predmet oporezivanja PDV obavezan je nadležnom poreskom organu prijaviti obavljanje takvih sticanja kada ona postanu predmet oporezivanja PDV i nadležnoj ispostavi nadležnog poreskog organa podnijeti zahtjev za izdavanje PDV broja.

(7) Izuzetno od stava 4 ovog člana, svaki poreski obveznik koji ima sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori i koji pruža usluge na teritoriji druge države članice za koje je primalac usluga u drugoj državi članici obavezan platiti PDV prema članu 196 Direktive Vijeća 2006/112/EZ i svaki poreski obaveznik primalac usluga iz člana 112 stav 1 tačka 3 ovog zakona obavezan je nadležnom poreskom organu podnijeti zahtjev za izdavanje PDV broja.

Registracija za PDV i PDV identifikacioni broj

Član 118

(1) Nadležni poreski organ će dodijeliti PDV registracioni broj:

1) svakom poreskom obvezniku, osim lica iz člana 12 stava 5 ovog zakona, koji na teritoriji odgovarajuće države članice obavlja isporuke dobara ili usluga za koje postoji pravo na odbitak ulaznog PDV, osim isporuka dobara ili pružanje usluga na koje PDV plaća sam korisnik ili lice kojem su dobra ili usluge namijenjene, u skladu sa članom 112 stav 1 tačka 2 i 3 i članom 116 ovog zakona i st. 2 i 3 ovog člana;

2) svakom poreskom obvezniku, ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, koji unutar Unije stiće proizvode koji podliježu PDV-u prema članu 2 stav 1 tačka 2 ovog zakona, te svakom

poreskom obvezniku, ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, koji koristi mogućnost iz člana 10 stav 4 ovog zakona da njihova sticanja unutar Unije podliježu PDV;

3) svakom poreskom obvezniku koji na njihovoj teritoriji stiče proizvode unutar Unije za potrebe transakcija koje se odnose na djelatnosti iz člana 12 stav 2 ovog zakona, i koje se obavljaju izvan te teritorije;

4) svakom poreskom obvezniku koji na njihovoj teritoriji prima usluge za koje je dužan platiti PDV u skladu sa članom 112 stav 1 tačka 3 ovog zakona;

5) svakom poreskom obvezniku koji je osnovan na njihovoj teritoriji, a koji pruža usluge na teritoriji druge države članice za koje je PDV dužan platiti samo primalac u skladu sa članom 112 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

(2) PDV registracioni broj je poreski identifikacioni broj (PIB) kojem se dodaje predznak „ME“.

(3) Poreski organ uspostavlja i vodi Registar obveznika za PDV.

(4) Postupak dodjele i ukidanja PDV broja, postupak prijave za registraciju za PDV i oblik i sadržinu prijave za registraciju za PDV propisuje Ministarstvo.

Prestanak registracije

Član 119

(1) Poreski obveznik koj u tekućoj godini, odnosno u posljednjoj kalendarskoj godini ne ostvari promet u visini 30.000,00 eura poreski organ može, na njegov zahtjev, izdati rješenje o prestanku registracije za PDV.

(2) Ako poreski obveznik prestane obavljati djelatnost, poreski organ odlučuje o prestanku registracije za PDV po službenoj dužnosti.

(3) Poreski obveznik je dužan, prije prestanka registracije, obračunati i platiti PDV na sve pribavljene proizvode do dana odjave i popisti zalihe dobara. Poreski obveznik je dužan na zalihe dobara namijenjene za ličnu upotrebu obračunati PDV.

(4) Poreski organ izdaje rješenje o prestanku registracije nakon podmirivanja poreskih obaveza iz stava 3 ovog člana.

Pojam računa

Član 120

U smislu ovog zakona „elektronski račun“ je račun koji sadrži podatke propisne odredbama ovog zakona i u odnosu na član 140 ovog zakona je izdat, poslat i zaprimljen u uređenom elektronskom formatu koji omogućava njegovu automatsku i elektronsku obradu.

Uslovi za valjanost elektronskih i papirnih računa

Član 121

(1) Elektronski računi i dokumenti ili poruke u papirnom obliku ili u elektronskim formatima koji nijesu elektronski računi moraju ispunjavati uslove propisne ovim poglavljem da bi bili prihvaćeni kao računi.

(2) Računi se izdaju u obliku elektronskih računa, a za transakcije koje ne podliježu obavezama izvještavanja propisnim članom 140 do 142 ovog zakona računi mogu biti izdati u papirnom obliku ili u elektronskim formatima koji nijesu elektronski računi.

(3) Elektronski računi moraju biti usklađeni s evropskom normom o elektronskom izdavanju računa i popisom njenih sintaksi na bazi Direktive 2014/55/EU Evropskog parlamenta i Vijeća o elektronskom izdavanju računa u javnoj nabavci.

(4) Poreski obveznik može primijeniti i druge norme za elektronske račune koji se odnose na isporuke dobara i usluga na njihovu teritoriju, osim isporuka iz člana 132 ovog zakona.

(5) Elektronski računi koji izdaje poreski obveznik mora:

1) sadržati informacije propisne ovim zakonom i

2) biti u skladu sa potrebnim tehničkim normama o elektronskom izdavanju računa iz stava 3 ovog člana.

Pravila izdavanje računa

Član 122

(1) Svaki poreski obveznik bilo da ga izdaje sam, njegov kupac ili treća strana u njegovo ime i za njegov račun, mora izdati račun za:

1) izvršeni promet dobara, odnosno usluga koje je obavio drugom poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik;

2) izvršeni promet dobara u smislu člana 32 stav 3 ovog zakona, osim ako se poreski obveznik koristi posebnim postupkom iz čl. 174 do 181 ovog zakona;

3) izvršeni promet dobara prema uslovima iz člana 71 ovog zakona;

4) svaku pretplatu (avans) koju primi prije izvršenog prometa dobara iz tač. 1 i 2 ovog člana;

5) svaku pretplatu (avans) koji primi od drugoga poreskog obveznika ili pravnog lica koje nije poreski obveznik prije izvršenog prometa usluga;

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana poreski obveznik ne mora izdati račun za pružanje usluga oslobođenih PDV u skladu sa članom 68 stav 1 tač. 1 i 2 podtač. a do f ovog zakona.

(3) U slučaju razmjene dobara, odnosno usluga svaki učesnik u razmjeni je dužan da izda račun.

(4) Poreski obveznik je dužan izdati račun i za svaku naknadnu promjenu poreske osnovice.

(5) Za isporuke dobara obavljene u skladu sa članom 71 stav 1 ovog zakona ili za isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća kupac u skladu sa članom 112 stav 1 tač. 2 i 3 i članom 115 ovog zakona i stavom 2 i 3 ovog člana, račun se izdaje najkasnije 10 dana od nastanka oporezivog događaja.

(6) U slučaju uplate avansa prije nego što se obave isporuke dobara ili usluga za koje PDV plaća kupac u skladu sa članom 112 stav 1 tač. 2 i 3 i članom 115 ovog zakona i st. 2 i 3 ovog člana, račun se izdaje najkasnije 10 dana od prijema avansa.

(7) Poreski obveznik može izdati zbirne račune koji sadrže pojedinosti o više zasebnih isporuka dobara ili usluga pod uslovom da obaveza obračuna PDV za isporuke navedene na zbirnom računu nastupi tokom istog kalendarskog mjeseca.

(8) Za isporuke dobara ili usluga iz st. 5 i 6 ovog člana zbirni računi izdaju se najkasnije 10 dana od isteka kalendarskog mjeseca na koji se taj zbirni račun odnosi.

(9) Račun može izdati i kupac za isporuku dobara i usluga koje mu je isporučio poreski obveznik (samoizdavanje, pod uslovom da postoji dogovor između te dvije strane i pod uslovom da je utvrđen postupak za prihvatanje svakog računa kod poreskog obveznika koji obavlja isporuku dobara, odnosno usluga.

(10) Svaka isprava ili obavještenje koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nesumnjivo odnosi na njega smatra se računom.

Pravila o izdavanju računa za unutrašnje i prekogranične isporuke

Član 123

(1) Za izdavanje računa primjenjuju se pravila na osnovu ovog zakona, ako se račun odnosi na promet dobara, odnosno usluga za koje se u skladu sa čl. 31 do 52 ovog zakona smatra da su obavljene u Crnoj Gori.

(2) Ako isporučilac dobara ili usluga, koji u Crnoj Gori nema sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu ili ako njegova stalna poslovna jedinica u Crnoj Gori ne učestvuje u isporuci u smislu člana 114 stav 1 tačke 2 ovog zakona, obavi promet dobara, odnosno usluga za koje se shodno članu 31 do 52 ovog zakona smatra da su obavljene u Crnoj Gori, licu koje je kao primalac obavezan shodno čl.112 do 115 ovog zakona platiti PDV, izuzetno od stava 1 ovog člana za izdavanje računa primjenjuju se pravila države članice u kojoj isporučilac ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu iz

koje se obavljaju isporuke ili u slučaju nepostojanja takvog sjedišta ili stalne poslovne jedinice države članice u kojoj ima prebivalište ili uobičajeno boravište.

(3) U slučaju da račun izdaje primalac isporuke (samoizdavanje računa) primjenjuje se stav 1 ovog člana.

(4) Ako isporučilac ima sjedište ili stalnu poslovnu jedinicu iz koje je obavljena isporuka, ili u slučaju nepostojanja takvog sjedišta ili stalne poslovne jedinice, ima prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori i obavlja promet dobara, odnosno usluga za koje se u skladu sa članom 31 do 52 ovog zakona smatra da nisu obavljene unutar Unije, izdavanje računa za te isporuke obavlja se u skladu s ovom zakonu.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, izdavanje računa podliježe pravilima koja se primjenjuju u državi članici u kojoj se poreski obveznik prijavio za korištenje jednog od posebnih postupaka iz čl. 166 do 201 ovog zakona.

(6) St. 1 do 4 ovog člana primjenjuju se u skladu sa člana 127 stav 3 i člana 129 st. 1 do 5 ovog zakona.

Sadržaj računa

Član 124

(1) Poreski obveznik koji isporučuje proizvode ili vrši usluge drugom poreskom obvezniku mora na računu navesti najmanje sljedeće podatke:

- 1) datum izdavanja i redni broj računa;
- 2) ime (naziv), adresu, broj za PDV iz člana 118 ovog zakona, poreskog obveznika koji je isporučio dobra ili pružio usluge;
- 3) ime (naziv), adresu, broj za PDV, iz člana 118 ovog zakona, poreskog obveznika kojem su isporučeni dobra ili usluge (kupca) za koje taj kupac mora platiti PDV ili pod kojim je primio isporuku dobara iz člana 71 ovog zakona, osim ako se koristi posebni postupak iz člana 194 do 201 ovog zakona;
- 4) količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara, odnosno opseg i vrstu pruženih usluga;
- 5) datum izvršenog prometa dobara, odnosno usluga ili datum prijema avans u računu za avans, ako se taj datum može odrediti i razlikuje se od datuma izdavanja računa;
- 6) jedinični iznos naknade o izvršenom prometu bez PDV za svaku poresku stopu;
- 7) popuste ili rabate ako nijesu uključeni u jediničnu cijenu;
- 8) stopu PDV;
- 9) iznos PDV po stopi PDV, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu ovog zakona taj podatak isključen;
- 10) ukupan iznos naknade o izvršenom prometu sa uključenim PDV;
- 11) broj bankarskog računa ili broj virtualnog računa isporučilaca ili bilo koja druga identifikaciona oznaka kojom se nedvosmisleno identifikuju računi isporučilaca, na koje primaoci računa mogu platiti taj račun;

(2) Ako se isporučuju dobra ili obavljaju usluge koje su oslobođene od plaćanja PDV ili se PDV obračunava po nultoj stopi, u računu treba navesti da PDV nije uračunat, s pozivom na član ovog zakona kojim je propisno oslobođenje, odnosno nulta stopa.

(3) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja iz člana 158 ovog zakona u računu mora navesti "poseban postupak oporezivanja – putničke agencije".

(4) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja marže iz člana 159 ovog zakona u računu mora navesti "posebni postupak oporezivanja marže – korišćena dobra", "poseban postupak oporezivanja marže – umjetnička djela", odnosno "poseban postupak oporezivanja marže – kolekcionarski ili antički predmeti".

(5) Kada kupac koji prima isporuku izdaje račun umjesto isporučilaca u računu mora navesti "samoizdavanje računa".

(6) U slučaju kada je primalac dobara ili usluga obavezan platiti PDV isporučilac u računu mora navesti "prenos poreske obaveze" ili engleski izraz "reverse charge".

(7) Računi za isporuke novih prevoznih sredstava unutar Unije u smislu člana 71 stav 1 tač. 1 i 2 ovog zakona moraju sadržati i podatke iz člana 8 ovog zakona.

(8) Ako poreski obveznik imenuje poreskog zastupnika iz člana 202 ovog zakona, u računu mora biti iskazano ime (naziv), adresa, broj za PDV poreskog zastupnika.

(9) U slučaju korektivnog računa iz člana 122 stav 10 ovog zakona, poreski obveznik u računu mora navesti redni broj računa koji se ispravlja.

(10) Ako poreski obveznik u računu za promet dobara, odnosno usluga iskaže PDV veći od onoga koji duguje prema zakonu, tada duguje veći iznos, osim kad ispravi račun izdat primaocu na način propisan za ispravku poreske osnovice u skladu sa članom 58 stav 11 ovog zakona.

(11) Ako neko na računu za promet dobara, odnosno usluga iskaže PDV, iako za to nije ovlašten ili izda račun iako dobra nijesu isporučeni ili usluge nijesu obavljene, duguje iskazani iznos PDV, osim kad ispravi račun izdat primaocu na način propisan za ispravku poreske osnovice u skladu sa članom 58 stav 11 ovog zakona.

Pojednostavljeni račun i pravila primjene

Član 125

(1) Poreski obveznik može izdati pojednostavljeni račun u slučaju kada iznos računa nije veći od 100,00 eura, kada je izdati račun isprava koja se smatra računom u skladu sa članom 122 stav 8 ovog zakona ili kada primjenjuje poseban postupak oporezivanja za male poreske obveznike iz člana 145 ovog zakona, a takav račun mora sadržati sljedeće podatke:

1) broj računa i datum izdavanja;

2) ime (naziv), adresu, broj za PDV poreskog obveznika koji je isporučio dobra, odnosno obavio usluge (prodavca) te naznaku mjesta gdje je isporuka dobara ili usluga obavljena (broj prodajnog mjesta, poslovnog prostora, prodavnice i slično);

3) ime (naziv), broj za PDV poreskog obveznika kome su isporučeni dobra ili pružene usluge (kupca);

4) količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu obavljenih usluga;

5) iznos naknade sa uključenim PDV-om po stopi PDV-a;

6) iznos obračunatog PDV-a po stopi PDV-a,

7) kada je izdata isprava ili obavještenje koja se smatra računom u skladu sa članom 122 stav 8 ovog zakona, uputstvo na prvobitni račun uz pojedinosti koje su izmijenjene.

(2) Poreski obveznik ne smije izdati pojednostavljeni račun za isporuke dobara ili usluga koje obavi u drugu državu članicu u kojoj treba platiti PDV, ili njegova stalna poslovna jedinica u toj državi članici ne učestvuje u isporuci u smislu člana 192a Direktive Vijeća 2006/112/EZ, a lice koje je je u obavezi platiti PDV je lice kojoj je dobro bilo isporučeno, odnosno usluga pružena.

(3) Poreski obveznik koji u drugoj državi članici u kojoj se PDV plaća nema sjedište ili njegova stalna poslova jedinica u toj državi članici ne učestvuje u isporuci u smislu člana 192a Direktive Vijeća 2006/112/EZ izvrši isporuku dobara ili usluga primaocu koji je obavezan platiti PDV, na računu umjesto svih podataka iz člana 122 stav 1 tač. 6 do 9 ovog zakona navodi poresku osnovicu tih dobara i usluga te količinu isporučenih dobara ili usluga i njihov naziv.

Pravila o valuti i potpisivanju računa

Član 126

(1) Iznosi na računima su u eurima i uz to mogu biti u bilo kojoj valuti pod uslovom da je iznos PDV-a koji treba platiti ili koji se usklađuje iskazan u eurima.

(2) Računi ne moraju biti potpisani.

Računi na papiru i elektronski računi

Član 127

(1) Izdavanje, poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, elektronskog računa koji je u skladu s evropskom normom o elektronskom izdavanju računa i popisom njenih sintaksi na temelju Direktive 2014/55/EU ne podliježe pristanku primaoca.

(2) Papirni račun se izdaje u dva primjerka, od kojih jedan zadržava kupac, a drugi zadržava isporučilac dobara, odnosno usluga.

(3) Detaljnije odredbe o izdavanju računa i elektronskih računa propisuje Ministarstvo.

Vjerodostojnost porijekla i potpunost sadržaja računa

Član 128

(1) Vjerodostojnost porijekla i potpunost sadržaja mora biti osigurana od trenutka izdavanja do kraja perioda za čuvanje računa nezavisno od toga da li je račun izdat na papiru ili u elektronskom obliku.

(2) Poreski obveznik dužan je utvrditi na koji će način osigurati vjerodostojnost porijekla i potpunost sadržaja. Navedeno se može ostvariti pomoću bilo koje metode poslovne kontrole koja omogućava povezivanje računa sa isporukama dobara i usluga.

(3) Vjerodostojnost porijekla se osigurava na način da se može nesumnjivo utvrditi identitet izdavaoca računa, a potpunost sadržaja podrazumijeva da sadržaj računa nije izmijenjen do kraja perioda za čuvanje računa.

(4) Osim vrste poslovne kontrole iz stava 2 ovog člana vjerodostojnost porijekla i potpunost sadržaja elektronskog računa odnosno dokumenata ili poruka u elektronskim formatima koji nijesu elektronski računi može se osigurati:

1) naprednim elektronskim potpisom u smislu člana 2 tačka 2 Direktive 1999/93/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. decembar 1999. o okviru Zajednice za elektronske potpise, na osnovu priznate potvrde i kreiranim sigurnim uređajem za izradu elektronskog potpisa, u smislu člana 2 tačka 6 i 10 Direktive 1999/93/EZ;

2) elektronskom razmjenom poslovnih dokumenata (Electronic Data Interchange - EDI), kako je utvrđeno članom 2 Dodatka 1 preporuke Komisije 1994/820/EZ od 19. oktobra 1994. godine koja se odnosi na pravne aspekte elektronske razmjene poslovnih dokumenata, pri čemu su dogovorom o razmjeni utvrđene procedure kojima se garantuje vjerodostojnost porijekla i potpunost podataka.

(5) Ako se istom primaocu pošalju ili stave na raspolaganje skupovi sa više elektronskih računa odnosno dokumenata ili poruka u elektronskim formatima koji nijesu elektronski računi, pojediniosti koje su zajedničke pojedinačnim računima mogu biti navedene smo jedanput ako su, za svaki račun, dostupne sve informacije.

Čuvanje dokumentacije

Član 129

(1) Poreski obveznik je dužan čuvati svu primljenu i izdatu dokumentaciju, a naročito: primljene i izdate račune; dokumenta o ispravkama računa; dokumenta o obavljenom uvozu i izvozu; finansijsku dokumentaciju; dokumenta na osnovu kojih je ostvario oslobođenje od PDV; obračune PDV i sve druge knjigovodstvene isprave koje se odnose na promet dobara i usluga, odnosno na uvoz dobara, a značajne su za obračunavanje i plaćanje PDV, najmanje 5 godina po isteku godine na koju se te isprave odnose.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, dokumentacija koja se odnosi na oporezivanje nepokretnosti čuva se najmanje 10 godina po isteku godine na koju se ta dokumentacija odnosi.

(3) Lica iz člana 144 stava 1 ovog zakona (mali poreski obveznici) dužna su, u periodu iz stava 1 ovog člana, čuvati sva dokumenta koja su im izdata u vezi s prometom dobara, odnosno usluga koji im je obavljen, kao i o uvozu dobara.

(4) Ako poreski obveznik koji ima sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Crne Gore odluči kopije računa koje je izdao i račune koje je primio

čuvati izvan teritorija Crne Gore, mora o tome obavijestiti nadležni poreski organ i njemu i drugim organima nadležnim za nadzor na njihov zahtjev bez odgađanja omogućiti uvid u iste.

(5) Računi se mogu čuvati u papirnom obliku ili pomoću elektronskih medija.

(6) Poreski obveznik koji izdate ili primljene račune čuva pomoću elektronskih medija kojima se garantuje online pristup podacima mora na zahtjev omogućiti organu koje obavlja nadzor pravo pristupa, preuzimanja i korištenja tih računa.

(7) Čuvanje računa putem elektronskih medija označava čuvanje podataka pomoću elektronske opreme za obradu (uključujući digitalno sumiranje) i čuvanje, uz korišćenje žica, radija, te optičkih i drugih elektromagnetnih medija.

Knjigovodstvo poreskog obveznika

Član 130

(1) Poreski obveznik je dužan da u svom knjigovodstvu obezbijedi sve podatke potrebne za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV, a naročito o:

1) ukupnoj vrijednosti obavljenog prometa dobara, odnosno usluga; vrijednosti prometa dobara, odnosno usluga po propisnim stopama (opštoj i sniženoj); vrijednosti obavljenog prometa za koji je propisna nulta stopa; vrijednost obavljenog prometa dobara, odnosno usluga za koje je propisno oslobođenje PDV;

2) ispunjenju uslova za poreska oslobođenja propisna članom 71 ovog zakona;

3) dobrama koje je otpremio ili prevezao ili koja su za njegov račun bila otpremljena ili prevezana van teritorija Crne Gore, ali unutar Unije radi obavljanja usluga procjene vrijednosti dobara ili rada na tim dobrama ili njihovog privremenog korištenja u smislu člana 19 stav 2 tač. 6, 7 i 8 ovog zakona.

4) dobrama koje mu je iz druge države članice dopremio poreski obveznik registrovan za PDV u toj drugoj državi članici ili drugo lice za njegov račun i koja su upotrijebljena za usluge koje se sastoje u procjeni tih dobara ili radovima na tim dobrama;

5) obračunatom PDV po izdatim računima za obavljeni promet dobara, odnosno usluga;

6) ukupnoj vrijednosti nabavljenih dobara, odnosno usluga, vrijednosti nabavljenih dobara, odnosno usluga sa obračunatim PDV po propisnim stopama, vrijednosti nabavljenih dobara, odnosno usluga sa obračunatim PDV po nultoj stopi, vrijednosti nabavljenih dobara, odnosno usluga oslobođenih od PDV;

7) obračunatom PDV na računima za primljene proizvode i usluge po propisnim stopama (ulazni PDV);

8) obavezi plaćanja i o plaćanju PDV;

9) potraživanjima po osnovu povraćaja ulaznog PDV i njegovoj isplati, odnosno prenosu za plaćanje u naredni poreski period.

(2) Podatke iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana, poreski obveznik je dužan prikazati za poreski period u kojem se plaća PDV.

(3) Poreski obveznik koji pravi zalihe dobara po prodajnim cijenama sa uračunatim porezom dužan je, pored podataka iz stava 1 ovog člana, prikazati i podatke o PDV.

(4) Poreski obveznik je dužan, radi obezbjeđivanja podataka o izdatim i primljenim računima, voditi knjigu izdatih i knjigu primljenih računa.

(5) Poreski obveznik koji uvozi proizvode dužan je da vodi posebnu evidenciju o ulaznom PDV plaćenom prilikom uvoza dobara.

(6) Sadržaj knjige primljenih i knjige izdatih računa propisuje Ministarstvo.

(7) Ako poreski obveznik, putem upotrebe elektronskog interfejsa, kao što je mjesto trgovine, platforma, portal ili slično sredstvo, licu koje nije poreski obveznik unutar Unije u skladu sa odredbama čl. 33 do 52 ovog zakona omogućava isporuku dobara, odnosno usluga, poreski obveznik koji omogućava isporuku dužan je voditi evidenciju o tim isporukama. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi se poreskim organima država članica u kojima su te isporuke oporezive omogućilo da provjere da li je PDV pravilno obračunat.

(8) Ako poreski obveznik upotrebom elektronskog interfejsa kao što je mjesto trgovine, platforma, portal ili slično sredstvo omogućava isporuku, unutar Unije, usluga kratkoročnog iznajmljivanja smještaja ili drumskog prevoza putnika, a ne smatra se da je taj poreski obveznik sam primio i isporučio te usluge na osnovu člana 26 ovog zakona, poreski obveznik koji omogućava isporuku dužan je voditi evidenciju o tim isporukama. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi se poreskim organima država članica u kojima su te isporuke oporezive omogućilo da provjere da li je PDV pravilno obračunat.

(9) Evidencija iz st. 7 i 8 ovog člana mora se državama članicama staviti na raspolaganje u elektronskom obliku te se mora čuvati deset godina od isteka godine u kojoj je transakcija obavljena.

(10) Ako poreski obveznik prenosi robu u drugu državu članicu u skladu s članom 19 stav 1 ovog zakona u ime drugog poreskog obveznika, poreski obveznik koji prenosi robu najkasnije pri prevozu ili otpremi robe obavještava drugog poreskog obveznika da se njegova roba prenosi ili će biti prenesena ako se prenos ne obavlja na izričit zahtjev tog drugog poreskog obveznika.

Opšte obveze pružaoca platnih usluga

Član 131

U vezi sa članom 132 do 134 ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

- 1) „pružalac platnih usluga” je pružalac platnih usluga bilo koje kategorija iz člana 1 stav 1 tačka a) do d) Direktive (EU) 2015/2366 Evropskog parlamenta i Vijeća ili fizičko ili pravno lice kojem je dopušteno oslobođenje u skladu sa članom 30 te direktive;
- 2) „platna usluga” je bilo koja poslovna aktivnost utvrđena u tač. 3 do 6 Priloga I Direktive (EU) 2015/2366;
- 3) „plaćanje” je, uzimajući u obzir isključenja iz člana 3 Direktive (EU) 2015/2366, „platna transakcija” iz člana 4 tačka 5 te direktive ili „novčana pošiljka” iz člana 4 tačka 22 te direktive;
- 4) „platilac” znači „platilac” iz člana 4 tačka 8 Direktive (EU) 2015/2366;
- 5) „primalac plaćanja” je „primalac plaćanja” iz člana 4 tačka 9 Direktive (EU) 2015/2366;
- 6) „matična država članica” je „matična država članica” iz člana 4 tačka 1 Direktive (EU) 2015/2366;
- 7) „država članica domaćin” je „država članica domaćin” iz člana 4. tačka 2 Direktive (EU) 2015/2366;
- 8) „račun za plaćanje” je „račun za plaćanje” iz člana 4. tački 12. Direktive (EU) 2015/2366;
- 9) „IBAN” je „IBAN” iz člana 2 tačka 15. Uredbe (EU) br. 260/2012 Evropskog parlamenta i Vijeća;
- 10) „BIC” je „BIC” iz člana 2 tačka 16 Uredbe (EU) br. 260/2012.

Obaveza vođenja evidencije platnih usluga

Član 132

(1) Pružalac platnih usluga mora voditi dovoljno detaljnu evidenciju primaoca plaćanja i plaćanja u vezi sa platnim uslugama koje obavlja za svako kalendarsko tromjesečje kako bi se nadležnim organima država članica omogućilo sprovođenje kontrola nad isporukama dobara i usluga koje se u skladu sa odredbama o mjestu oporezivanja iz čl. 33 do 52 ovog zakona smatraju izvršenima u državi članici kako bi se ostvario cilj suzbijanja prevara u vezi sa PDV.

(2) Obaveza iz stava 1 ovog člana odnosi se samo na platne usluge koje se obavljaju u vezi sa prekograničnim plaćanjima, a plaćanje se smatra prekograničnim kada se platilac nalazi u jednoj državi članici, a primalac plaćanja se nalazi u drugoj državi članici, na trećoj teritoriji ili u trećoj zemlji.

(3) Obaveza davaoca platnih usluga iz stava 1 ovog člana primjenjuje se ako davalac platnih usluga tokom kalendarskog tromjesečja istom primaocu plaćanja obavi platne usluge koje predstavljaju više od 25 prekograničnih plaćanja.

(4) Broj prekograničnih plaćanja iz stava 3 ovog člana izračunava se uzimajući u obzir platne usluge koje davalac platnih usluga obavi po državi članici i po identifikacionoj oznaci iz člana 133 stava 2 ovog zakona, a ako davalac platnih usluga ima informaciju da primalac plaćanja ima više identifikacionih oznaka, izračunavanje se sprovodi po primaocu plaćanja.

(5) Obveza iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na platne usluge koje obavljaju davaoci platnih usluga platioca u vezi sa bilo kojim plaćanjem pri kojem se barem jedan davalac platnih usluga primaoca plaćanja nalazi u državi članici, što pokazuje BIC davaoca platnih usluga ili bilo koja druga poslovna identifikaciona oznaka kojom se davalac platnih usluga i gdje se on nalazi nedvosmisleno identifikuju.

(6) Ako se primjenjuje obveza za davaoce platnih usluga iz stava 1 ovog člana:

1) evidenciju vodi davalac platnih usluga u elektronskom obliku tokom perioda od tri kalendarske godine od kraja kalendarske godine u kojoj je plaćanje izvršeno,

2) evidencija se u skladu s članom 24.b. Uredbe Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. oktobra 2010. o administrativnoj sradnji i suzbijanju prevare u teritoriji poreza na dodanu vrijednost (SL L 268, 12. 10. 2010.) stavlja na raspolaganje matičnoj državi članici davaoca platnih usluga ili državi članici domaćinu ako davalac platnih usluga obavlja platne usluge u državama članicama koje nijesu matična država članica.

Određivanje mjesta platioca i primaoca plaćanja

Član 133

(1) U svrhu primjene člana 132 stava 2 ovog zakona i izuzetno od odredbi o mjestu oporezivanja iz člana 31 do 52 ovog zakona, smatra se da se platilac nalazi u državi članici kojoj odgovara:

1) IBAN račun za plaćanje platioca ili bilo koja druga identifikaciona oznaka kojom se platilac nedvosmisleno identifikuje i kojom se daje informacija gdje se on nalazi, ili ako nedostaju takve identifikacione oznake,

2) BIC ili bilo koja druga poslovna identifikaciona oznaka kojom se davalac platnih usluga koji djeluje u ime platioca nedvosmisleno identifikuje i kojom se daje informacija gdje se on nalazi.

(2) U svrhu primjene člana 132 stava 2 ovog zakona smatra se da se primalac plaćanja nalazi u državi članici, na trećoj teritoriji u trećoj zemlji kojoj odgovara:

1) IBAN račun za plaćanje primaoca plaćanja ili bilo koja druga identifikaciona oznaka kojom se primalac plaćanja nedvosmisleno identifikuje i kojom se daje informacija gdje se on nalazi, ili ako nedostaju takve identifikacione oznake,

2) BIC ili bilo koja druga poslovna identifikaciona oznaka kojom se davalac platnih usluga koji djeluje u ime primalaca plaćanja nedvosmisleno identifikuje i kojom se daje informacija gdje se on nalazi.

Sadržaj evidencije platnih usluga

Član 134

(1) Evidencija koju u skladu sa članom 132 ovog zakona vodi davalac platnih usluga sadrži sljedeće informacije:

1) BIC ili bilo koju drugu poslovnu identifikacionu oznaku kojom se davalac platnih usluga nedvosmisleno identifikuje,

2) ime ili naziv primaoca plaćanja kako je navedeno u evidenciji davaoca platnih usluga,

3) ako je dostupan, bilo koji identifikacioni broj za PDV ili neki drugi nacionalni poreski broj primalac plaćanja,

4) IBAN ili, ako IBAN nije dostupan, bilo koju drugu identifikacionu oznaku kojom se primalac plaćanja nedvosmisleno identifikuje i kojom se daje informacija gdje se on nalazi,

5) BIC ili bilo koju drugu poslovnu identifikacionu oznaku kojom se davalac platnih usluga koji djeluje u ime primaoca plaćanja nedvosmisleno identifikuje i kojom se daje informacija gdje se on nalazi kada primalac plaćanja prima sredstva, a sam nema račun za plaćanje,

6) ako je dostupna, adresu primaoca plaćanja, kako je navedena u evidenciji davaoca platnih usluga,

7) detalje svih prekograničnih plaćanja kako je navedeno u članu 132 stav 1 ovog zakona,

8) detalje svih povraćaja plaćanja koji su utvrđeni kao povezani sa prekograničnim plaćanjima iz tačke g ovog stava.

(2) Informacije iz stava 1 tač. g i h ovog člana sadrže sljedeće pojedinosti:

1) datum i vrijeme plaćanja ili povraćaja plaćanja,

2) iznos i valutu plaćanja ili povraćaja plaćanja,

3) državu članicu porijekla plaćanja koje je primio primalac plaćanja ili koje je primljeno u njegovo ime, državu članicu koja je odredište isplate povraćaja, kako je primjenjivo, te informacije pomoću kojih je utvrđeno porijeklo ili odredište plaćanja ili povraćaja plaćanja u skladu sa članom 133 ovog zakona,

4) svaku referentnu oznaku kojom se plaćanje nedvosmisleno identifikuje,

5) ako postoji, informaciju o tome je li plaćanje inicirano u fizičkom poslovnom prostoru trgovca.

XIII. PORESKI PERIOD I PRIJAVE

Poreski period

Član 135

(1) Poreski period je vremenski period za koji poreski obveznik obračunava i plaća PDV.

(2) Poreski period je period od prvog do zadnjeg dana u mjesecu (kalendarski mjesec).

Prijava za obračun PDV

Član 136

(1) Poreski obveznik je, za poreski period, dužan utvrditi obavezu PDV i iskazati je u mjesečnoj prijavi za obračun PDV u kojoj se navode svi podaci potrebni za obračunavanje PDV odnosno ukupnu vrijednost oporezivih transakcija i iznos PDV i ulaznog PDV po stopama PDV-a te ukupnu vrijednost oslobođenih transakcija i transakcija koje ne podliježu PDV.

(2) Osim podataka iz stava 1 ovog člana, prijava za obračun PDV koja se odnosi na određeni poreski period mora sadržati i sljedeće:

1) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, isporuka dobara iz člana 71 ovog zakona za koje je u tom poreskom periodu nastala obaveza obračuna PDV,

2) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, sticanja dobara unutra Unije te sticanja iz člana 22 st. 3, 4 i 5 ovog zakona, obavljenih u Crnoj Gori za koje je u tom poreskom periodu nastala obaveza obračuna PDV-a,

3) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, isporuka dobara iz člana 32 st. 3 i 5 ovog zakona, obavljenih na teritoriji druge države članice za koje je u tom poreskom periodu nastala obaveza obračuna PDV-a, ako su proizvodi poslani ili otpremljeni iz Crne Gore,

4) ukupnu vrijednost, bez PDV-a, isporuka dobara iz člana 32 st. 3 i 5 ovog zakona, obavljenih u Crnoj Gori i za koje je u tom poreskom periodu nastala obaveza obračuna PDV-a, ako su proizvodi poslani ili otpremljeni iz druge države članice,

5) ukupnu vrijednost isporuka dobara, bez PDV-a, za koja je primalac isporuke iz člana 74 stav 2 tačka 4 ovog zakona obavezan platiti PDV prema članu 115 ovog zakona i za koje je u tom poreskom periodu nastala obaveza obračuna PDV-a,

6) ukupnu vrijednost pruženih usluga, bez PDV-a, iz člana 39 st. 1, 2 i 3 ovog zakona za koje je u tom poreskom periodu nastala obaveza obračuna PDV-a,

7) ukupnu vrijednost isporuka za koje je primalac obavezan platiti PDV u skladu sa članom 112 stav 1 tačka 2 i članom 112 stav 7 ovog zakona.

(3) Kod obračuna PDV-a uzimaju se u obzir i iznosi iskazani na računu iz člana 124 stav 10 i 11 ovog zakona.

(4) Od iznosa PDV-a koji se obračunava prema odredbama st. 1, 2 i 3 ovog člana, odbija se ulazni PDV u skladu sa članom 92 stav 2 ovog zakona.

Podnošenje prijave za obračun PD

Član 137

(1) Poreski obveznik prijavu iz člana 136 stav 1 ovog zakona podnosi elektronskim putem nadležnom poreskom organu do 15. dana narednog mjeseca po isteku poreskog perioda.

(2) Prijavu iz člana 136 stav 1 ovog zakona poreski obveznik podnosi bez obzira da li je za period za koji se podnosi prijava dužan da plaća PDV.

(3) Prijava iz člana 136 stav 1 ovog zakona sadrži sve podatke potrebne za obračun poreske obaveze.

(4) Oblik i sadržinu prijave iz člana 136 stav 1 ovog zakona propisuje Ministarstvo, na predlog nadležnog poreskog organa.

(5) Ako poreski obveznik u propisnom roku ne podnese prijavu za obračun PDV ili nema propisnu dokumentaciju i poreske evidencije, poreski organ može procijeniti poresku obavezu na osnovu obavljene kontrole, upoređivanjem sa poreskim obveznikom koji obavlja sličnu djelatnost ili na osnovu drugih podataka o poslovanju poreskog obveznika.

(6) Prijavu iz člana 136 stav 1 ovog zakona dužno je podnijeti i lice koje je u obavezi platiti PDV umjesto poreskog obveznika koji nema sjedište u Crnoj Gori, pravno lice koje nije poreski obveznik i obavezno je platiti PDV na sticanje dobara unutra Unije, lice koje je registrovano za PDV i stiče novo prevozno sredstvo te poreski obveznik ili pravno lice koje nije poreski obveznik, čija ostala sticanja nijesu predmet oporezivanja PDV-a, a koje unutra Unije stiče proizvode koji podliježu akcizama.

(7) Prijavu za obračun PDV iz člana 136 stav 1 ovog zakona mora podnijeti i mali poreski obveznik iz člana 145 stav 1 ovog zakona kada pruža usluge poreskim obveznicima iz drugih država članica ili iz trećih zemalja za koje je prema članu 39 st. 1, 2 i 3 ovog zakona mjesto pružanja usluge mjesto sjedišta primaoca usluge.

Podnošenje prijave za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika

Član 138

(1) Radi obavljanja djelatnosti međunarodnog drumskog prevoza putnika poreski obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, odnosno prebivalište ili boravište u Crnoj Gori, dužan je da nadležnom poreskom organu, preko internet stranice tog organa, podnese prijavu za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika.

(2) Nadležni poreski organ dužan je da u roku od 48 časova od časa prijema prijave iz stava 1 ovog člana, elektronskim putem, poreskom obvezniku iz stava 1 ovog člana izda potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika.

(3) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana dužan je da, prilikom obavljanja međunarodnog drumskog prevoza putnika, ima potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika i rješenje iz člana 117 ovog zakona.

(4) Obrazac prijave iz stava 1 ovog člana urediće se propisom Ministarstva finansija.

(5) Poreski obveznik iz stava 3 ovog člana dužan je da prijavu za obračun PDV-a za poreski period u kojem je pružio te usluge dostavi nadležnom poreskom organu u elektronskom ili pisnom obliku.

Podnošenje prijave za isporuku i sticanje novog prevoznog sredstva

Član 139

(1) Poreski obveznik koji obavlja isporuku novog prevoznog sredstva licu koje nije registrovano za PDV ili poreski obveznik iz člana 12 stav 5 ovog zakona, kod isporuke novog prevoznog sredstva u skladu sa članom 71 stav 3 tačka a ovog zakona, mora podnijeti prijavu za

isporuke novih prevoznih sredstava u roku od 10 dana od dana isporuke novog prevoznog sredstva u kojoj iskazuje vrijednost tih isporuka.

(2) Poreski obveznik koji stiće nova prevozna sredstva unutra Unije u skladu sa članom 7 stav 1 tačka 2 podtačka b ovog zakona, mora podnijeti prijavu za sticanje novih prevoznih sredstava u roku od 10 dana od dana sticanja novog prevoznog sredstva u kojoj iskazuje sve podatke potrebne za obračun i nadzor PDV-a, a navedenu prijavu ne podnosi poreski obveznik koji nova prevozna sredstva koristi za dalju prodaju.

(3) Prijave iz st. 1 i 2 ovog člana podnose se nadležnom poreskom organu.

(4) Ministarstvo propisuje sprovođenje ovog člana u vezi podnošenja prijave za isporuke i sticanje novih prevoznih sredstava te oblik i sadržaj obrazaca prijave iz ovog člana.

Obveze u pogledu digitalnog izvještavanja o prekograničnim isporukama dobara i usluga unutra Unije između poreskih obveznika

Član 140

(1) Svaki poreski obveznik koji je registrovan za PDV mora podnijeti podatke iz člana 142 ovog zakona o sljedećem:

1) isporukama i prenosima dobara obavljenim u skladu sa članom 71 stav 1 i članom 71 stav 3 tačka c ovog zakona,

2) sticanjima dobara unutra Unije obavljenim u skladu sa članom 22 st. 1 i 2 ovog zakona i transakcijama koje se smatraju takvim na osnovu člana 22 stav 3, 4 i 5 ovog zakona,

3) isporukama dobara i usluga, osim dobara ili usluga koji su oslobođeni PDV u državi članici u kojoj je transakcija oporeziva, za koje je kupac obavezan platiti PDV u skladu sa članom 194 Direktive 2006/112/EZ ako je kupac registrovan za PDV, odnosno u skladu s članom 195, 196 ili člana 197 Direktive 2006/112/EZ i

4) sticanjem dobara i usluga, osim dobara ili usluga koji su oslobođeni PDV-a u državi članici u kojoj je transakcija oporeziva, za koje je kupac u Crnoj Gori obavezan platiti PDV u skladu sa članom 112 stav 2 i 3 ovog zakona ako je kupac registrovan za PDV, u skladu sa članom 112 stav 1 tač. 2 i 3, člana 115 ili člana 112 st. 4, 5 i 6.

(2) Podaci iz člana 142 ovog zakona u vezi sa transakcijama iz stava 1 ovog člana podnose se nadležnom poreskom organu Crne Gore koji je poreskom obvezniku izdao identifikacioni broj za PDV, a koji je taj poreski obveznik koristio za transakciju na koju se podaci odnose.

(3) Odstupajući od stava 1 tač. a i b ovog člana, poreski obveznici registrovani u skladu sa posebnim odredbama u skladu sa čl. 194 do 201 ovog zakona ne podnose podatke o prenosima sopstvenih dobara ni o transakcijama koje se tretiraju kao sticanja unutra Unije, u skladu sa članom 22 st. 3, 4 i 5 ovog zakona, koje se odnose na iste proizvode.

Rokovi i obaveza dostavljanja podataka o transakcijama

Član 141

(1) Podatke iz člana 142 ovog zakona za svaku pojedinačnu transakciju iz člana 140 stav 1 tačka 1 i 3 prenose poreski obveznici koji su obavezni izdati račun koji se odnosi na transakcije iz tih tačaka i to u trenutku u kojem je račun izdat ili je trebao biti izdat.

(2) Ako račun iz stava 1 ovog zakona izdaje sticalac dobara ili primalac usluga u ime poreskog obveznika koji je obavezan izdati račun, podaci iz člana 142 ovog zakona prenose se za svaku pojedinačnu transakciju iz člana 140 stav 1 tač. 1 i 3 ovog zakona najkasnije pet dana nakon što je račun izdat ili je trebao biti izdat.

(3) Podatke iz člana 142 ovog zakona za svaku pojedinačnu transakciju iz člana 140 stava 1 tačka 2 i 4 prenose poreski obveznici kojima se mora izdati račun koji se odnosi na transakcije iz tih tačaka i to najkasnije pet dana od prijema računa, a države članice mogu predvidjeti prenos podataka o transakcijama ako lice kojem se račun mora izdati, nije primilo taj račun u roku od 5 dana od datuma kada je račun trebao biti izdat.

(4) Za potrebe st. 1, 2 i 3 ovog člana podatke prenosi poreski obveznik ili treće lice za njegov račun.

(5) Podnošenje tih podataka moguće je putem elektronskih sredstava a prenos tih podataka mora biti u skladu s evropskom normom o elektronskom izdavanju računa i popisom njenih sintaksi na bazi Direktive 2014/55/EU.

(6) Za potrebe st. 1, 2 i 3 ovog člana, zajednička elektronska poruka za dostavljanje podataka utvrđuje se u skladu sa postupkom propisanim članom 58 stav 2 Uredbe (EU) br. 904/2010.

Sadržaj podataka koji se dostavljaju za pojedinačne transakcije

Član 142

U skladu s članom 141 ovog zakona prenose se sljedeći podaci:

1) Za isporuke dobara obavljene u skladu s članom 71 stavom 1 ovog zakona i isporuke dobara i usluga, osim dobara ili usluga koji su oslobođeni PDV-a u državi članici u kojoj je transakcija oporeziva, za koje je kupac obavezan platiti PDV u skladu sa članom 194 do 197 Direktive 2006/112/EZ, informacije iz člana 226 tačka 1 do 4 i tačka 6, 7, 8, 11, 16, 17 i 11a Direktive 2006/112/EZ, ako je primjenjivo,

2) za prenose obavljene u skladu s članom 71 stav 3 tačka c) ovog zakona, informacije iz člana 124 stav 1 tačka od 1 do 7 i člana 124 stav 2 i 9 ovog zakona,

3) za sticanje dobara unutar Unije obavljenih u skladu sa članom 22 stav 1 i 2 ovog zakona i transakcije koje se tretiraju kao takve u skladu sa članom 22 stav 3 i 4 ovog zakona, informacije iz člana 124 stav 1 tačka od 1 do 9 i tačka 11 i člana 124 stav 2 i 9 ovog zakona,

4) za transakcije koje se tretiraju kao sticanje dobara unutra Unije u skladu sa članom 22 stav 5 ovog zakona, informacije iz člana 124 stav 1 tačka od 1 do 9 i člana 124 stav 2 i 9 ovog zakona,

5) za sticanje dobara i usluga, osim dobara ili usluga koji su oslobođeni PDV u državi članici u kojoj je transakcija oporeziva, za koje je kupac u Crnoj Gori obavezan platiti PDV u skladu sa članom 112 stav 1 tačka 2 i 3, sa članom 112 stav 2, 3 i 4 i sa članom 115 ovog zakona, informacije iz člana 124 stav 1 tačka od 1 do 9 i tačka 11 ovog zakona i člana 124 stav 8 i 9 ovog zakona, ako je primjenjivo.

XIV. POSEBNI POSTUPCI OPOREZIVANJA

Godišnji promet u državi članici i u Unij

Član 143

U skladu sa čl. 144 do 151 ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

1) „godišnji promet u državi članici” je ukupni godišnji promet dobara i usluga, bez PDV-a, koje je poreski obveznik obavio u toj državi članici tokom kalendarske godine.

2) „godišnji promet u Uniji” je ukupni godišnji promet dobara i usluga, bez PDV, koje je poreski obveznik obavio na teritoriji Unije tokom kalendarske godine.

Oslobođenja od plaćanja PDV

Član 144

(1) Oslobođenje od plaćanja PDV-a iz člana 145 ovog zakona primjenjuje se na promete dobara i usluga koje obavljaju mali obveznici.

(2) Oslobođenje od plaćanja PDV iz ovog člana ne primjenjuje se:

1) na transakcije koje se obavljaju na povremenoj osnovi u skladu sa članom 15 stav 6 ovog zakona,

2) na isporuke novih prevoznih sredstava prema uslovima iz člana 71 stav 1 i stav 3 tačka 1 ovog zakona,

3) u slučaju prenosa poreske obveze na male obveznike u smislu člana 112 stav 1 tač. 2 i 3 i stav 2 ovog zakona.

Oslobođenje za male poreske obveznike

Član 145

(1) Poreski obveznik s sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Crnoj Gori, čiji godišnji promet u Crnoj Gori nije bio veći od 30.000,00 eura oslobođen je PDV-a na isporuke dobara i usluga obavljenih u Crnoj Gori.

(2) Poreski obveznik sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u drugoj državi članici ima pravo na oslobođenje od PDV-a iz stava 1 ovog člana ako je zadovoljeno sljedeće:

1) godišnji promet u Uniji nije bio veći od 100.000,00 eura,

2) vrijednost isporuka dobara i usluga obavljenih u Crnoj Gori nije bila veća od 30.000,00 eura.

(3) Godišnja vrijednost isporuka dobara i usluga za koju se primjenjuje oslobođenje iz ovog člana, bez PDV-a, obuhvata:

1) vrijednost isporuka dobara i usluga koje bi bile oporezive kad bi ih isporučio poreski obveznik koji nema pravo na oslobođenje,

2) vrijednosti isporuka iz člana 66 ovog zakona, za koje postoji pravo na povraćaj ulaznog poreza,

3) vrijednost isporuka oslobođenih PDV-a iz člana 70 i čl. 77 do 84 ovog zakona,

4) vrijednosti isporuka oslobođenih PDV iz člana 71 ovog zakona ako se primjenjuje oslobođenje iz tog člana,

5) vrijednosti transakcija nekretninama i transakcija iz člana 68 stav 1 tačka 2 podtačka a do f ovog zakona, osim ako su te transakcije pomoćne.

(4) Isporuka materijalnih i nematerijalnih osnovnih sredstava ne uzima se u obzir u svrhu izračunavanja vrijednosti isporuka iz stava 3 ovog člana.

(5) Izuzetno od člana 154 stav 2 ovog zakona, da bi poreski obveznik bio oslobođen PDV-a u državi članici u kojoj nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište:

1) dostavlja prethodno obavještenje državi članici sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta i

2) za oslobođenje od PDV-a dodijeljen mu je individualni registracioni broj za oslobođenje u državi članici sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta.

(6) Individualni registracioni broj za oslobođenje iz stava 5 tačka b ovog člana je poreski identifikacioni broj (PIB) kojem se dodaje nastavak »EX«.

(7) Poreski obveznik unaprijed mora obavjestiti državu članicu sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta putem ažuriranja prethodnog obavještenja, o svakoj promjeni prethodno dostavljenih informacija u skladu sa stavom 5 tačka a ovog člana, uključujući namjeru da primjenjuje oslobođenje u državi članici ili državama članicama koje nijesu države članice navedene u prethodnom obavještenju te odluku o prestanku primjene odredbe o oslobođenju u državi članici ili državama članicama u kojima taj poreski obveznik nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište.

(8) Primjena odredbe o oslobođenju iz stava 7 ovog člana prestaje od prvoga dana sljedećeg kalendarskog tromjesečja koji slijedi nakon prijema informacija od poreskog obveznika ili, ako su te informacije primljene tokom zadnjeg mjeseca kalendarskog tromjesečja, od prvoga dana drugog mjeseca sljedećeg kalendarskog tromjesečja.

(9) Oslobođenje od PDV-a se primjenjuje u pogledu države članice u kojoj poreski obveznik nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište i u kojoj taj poreski obveznik namjerava primjenjivati oslobođenje od PDV-a:

1) od dana kada je poreskog obveznika država članica njegovog sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta obavjestila o individualnom identifikacijskom broju u slučaju kada je poreski obveznik dostavio obavještenje ili

2) od dana kada je država članica sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta poreskom obvezniku potvrdila individualni identifikacioni broj u slučaju kada je poreski obveznik dostavio ažurirano prethodno obavještenje.

(10) Država članica iz stava 9 tačka a ovog člana najkasnije u roku od 35 radnih dana nakon prijema prethodnog obavještenja iz stava 5 tačka a ovog člana ili obavještenja o ažuriranju prethodnog obavještenja iz stava 7 ovog člana, osim u posebnim slučajevima u kojima radi sprečavanja utaje ili izbjegavanja plaćanja poreza državi članici može biti potrebno dodatno vrijeme za sprovođenje potrebnih provjera, obavještava poreskog obveznika o individualnom identifikacionom broju, odnosno potvrdi tog broja.

(11) Bliži način sprovođenja odredaba st. 1 do 10 ovog člana, u vezi sa oslobođenjem za male poreske obveznike, propisuje Ministarstvo.

Prethodno obavještenje

Član 146

(1) Prethodno obavještenje iz člana 145 stava 5 tačka 1 ovog zakona sadrži sljedeće informacije:

- 1) ime, djelatnost, pravni oblik i adresu poreskog obveznika,
- 2) državu članicu ili države članice u kojima poreski obveznik namjerava primjenjivati oslobođenje,
- 3) ukupnu vrijednost isporuka dobara i/ili usluga obavljenih u državi članici u kojoj poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište i u svim drugim državama članicama tokom prethodne kalendarske godine,
- 4) ukupnu vrijednost isporuka dobara i/ili usluga obavljenih u državi članici u kojoj poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište i u svim drugim državama članicama tokom tekuće kalendarske godine prije obavještenja.

(2) Informacije iz stava 1 tačka c) ovog člana potrebno je navesti za svaku prethodnu kalendarsku godinu u vezi sa bilo kojom državom članicom koja primjenjuje mogućnost produženja perioda zabrane primjene oslobođenja na dvije kalendarske godine.

(3) Ako obavijesti državu članicu sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta u skladu sa članom 145 stavom 7 ovog zakona da namjerava primjenjivati oslobođenje od PDV-a u državi članici ili državama članicama koje nisu države članice navedene u prethodnom obavještenju, poreski obveznik nije obavezan dati informacije iz stava 1 ovog člana koje su već uključene u izvještaj koji je prethodno podnesen na osnovu člana 147 ovog zakona.

(4) Ažuriranje prethodnog obavještenja iz stava 3 ovog člana uključuje individualni identifikacioni broj iz člana 145 stava 5 tačke 2 ovog zakona.

Tromjesečni izvještaj

Član 147

(1) Poreski obveznik, koji primjenjuje oslobođenje iz člana 145 stava 1 ovog zakona u državi članici u kojoj nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u skladu sa postupkom iz člana 145 stav 5 do 8 ovog zakona, za svako kalendarsko tromjesečje državi članici sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta podnosi sljedeće informacije, uključujući individualni identifikacioni broj iz člana 145 stava 5 tačka 2 ovog zakona:

- 1) ukupnu vrijednost isporuka obavljenih tokom kalendarskog tromjesečja u državi članici sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta ili „0” u slučaju da nije bilo isporuka,
- 2) ukupnu vrijednost isporuka obavljenih tokom kalendarskog tromjesečja u svakoj državi članici koja nije država članica sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta ili „0” u slučaju da nije bilo isporuka.

(2) Poreski obveznik informacije iz stava 1 ovog člana dostavlja u roku od jednog mjeseca od završetka kalendarskog tromjesečja.

(3) Ako pređe prag godišnjeg prometa u Uniji iz člana 145 stav 2 tačka 1 ovog zakona, poreski obveznik o tome obavještava državu članicu sjedišta, prebivališta ili uobičajenog boravišta u roku od 15 radnih dana, a istovremeno poreski obveznik mora prijaviti vrijednost isporuka iz stava 1 ovog člana koje su izvršene od početka tekućeg kalendarskog tromjesečja do datuma prelaska praga godišnjeg prometa u Uniji.

Zajedničke odredbe o prethodnom obavještenju i tromjesečnom izvještaji

Član 148

(1) U vezi sa članom 146 stav 1 tač. c i d i članom 147 stav 1 ovog zakona primjenjuje se sljedeće:

1) vrijednosti se navode u eurima,
2) ako država članica koja odobrava oslobađenje primjenjuje različite pragove za različite poslovne sektore, poreski obveznik mora toj državi članici zasebno prijaviti ukupnu vrijednost isporuka dobara i/ili usluga u pogledu svakog praga koji se eventualno primjenjuje.

(2) Informacije iz člana 145 st. 5 do 8, te iz člana 147 st. 1 i 3 ovog zakona podnose se elektronskim putem.

Izuzeca od određenih obaveza u pogledu PDV

Član 149

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje oslobađenje u Crnoj Gori i koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori ne mora u odnosu na isporuke obuhvaćene oslobađenjem u Crnoj Gori:

1) biti registrovan za PDV na osnovu člana 117 ovog zakona,
2) podnositi prijavu za PDV na osnovu člana 136 ovog zakona.

(2) Poreski obveznik koji primjenjuje oslobađenje od PDV-a u Crnoj Gori gdje ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište i u bilo kojoj državi članici u kojoj nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište ne mora u vezi sa isporukama obuhvaćenim oslobađenjem u Crnoj Gori podnositi prijavu PDV na osnovu člana 136 ovog zakona.

(3) Izuzetno od ovog člana, ako poreski obveznik ne poštuje pravila iz člana 147 ovog Zakona, nadležni poreski organ može od njega zahtijevati da ispuni obveze iz stava 1 ovog člana.

Prestanak primjene oslobađenja od PDV-a

Član 150

Crna Gora će bez odlaganja deaktivirati individualni identifikacioni broj iz člana 145 stav 5 tačka b ovog zakona ili, ako poreski obveznik i dalje primjenjuje oslobađenje u drugoj državi članici ili drugim državama članicama, prilagođava informacije primljene na osnovu člana 145 st. 5 do 8 ovog zakona u pogledu navedene države članice ili država članica u sljedećim slučajevima:

1) ukupna vrijednost isporuka koje je prijavio poreski obveznik prelazi iznos iz člana 145 stav 2 tačka 1 ovog zakona,

2) država članica koja odobrava oslobađenje od plaćanja PDV-a obavještava da poreski obveznik nema pravo na oslobađenje ili da se oslobađenje prestalo primjenjivati u toj državi članici,

3) poreski obveznik dostavio je obavještenje o svojoj odluci da prestaje primjenjivati oslobađenje ili

4) poreski obveznik dostavio je obavještenje o tome, ili se inače može pretpostaviti, da su njegove djelatnosti prestale.

Prestanak i ograničenje primjene oslobađenja za male poreske obveznike

Član 151

(1) Poreski obveznik, nezavisno od toga ima li sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u Crnoj Gori, ne može primjenjivati oslobađenje iz člana 145 stava 1 ovog zakona u Crnoj Gori tokom perioda od jedne kalendarske godine ako je u prethodnoj kalendarskoj godini prešao prag iz člana 145 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

(2) Oslobađenje iz člana 145 stav 1 ovog zakona prestaje se primjenjivati od trenutka kada je pređen prag iz tog stava.

(3) Poreski obveznik koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici koja odobrava oslobađenje od PDV-a ne može primjenjivati to oslobađenje ako je prešao prag godišnjeg prometa u Uniji iz člana 145 stav 2 tačka 1 ovog zakona u prethodnoj kalendarskoj godini.

(4) Ako je tokom kalendarske godine pređen prag godišnjeg prometa u Uniji iz člana 145 stav 2 tačka 1 ovog zakona, oslobođenje koje se odobrava poreskom obvezniku koji nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u državi članici koja odobrava oslobođenje od PDV-a prestaje se primjenjivati od tog trenutka.

Računi i povraćaj ulaznog poreza

Član 152

Poreski obveznik iz člana 145 stav 1 i 2 ovog zakona nema pravo izražavati PDV na izdatim računima i nema pravo na povraćaj ulaznog poreza.

Izbor za primjenu redovnog postupka oporezivanja

Član 153

Poreski obveznik iz člana 145 stav 1 ovog zakona može od nadležnog poreskog organa zatražiti da se na njega primjenjuje redovni postupak oporezivanja PDV-a koji je obavezan primjenjivati u tekućoj i sljedećoj kalendarskoj godini. Ako je poreski obveznik podnio zahtjev za registraciju za potrebe PDV-a radi upisa u registar obveznika PDV-a, smatraće će se da je zahtjev usvojen ako nadležni poreski organ u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva ne donese rješenje o istom.

Pojednostavljenje obaveza za male obveznike

Član 154

(1) „Mali obveznik” je svaki poreski obveznik koji primjenjuje oslobođenje od PDV-a u državi članici u kojoj postoji obaveza plaćanja PDV-a u skladu s članom 145 st. 1 i 2 ovog zakona.

(2) Poreski obveznici sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Crnoj Gori koji primjenjuju oslobođenje od PDV-a samo u Crnoj Gori nijesu obvezni zatražiti izdavanje PDV identifikacionog broja, osim ako obavljaju transakcije iz člana 118 stav 1 tačka 2, 4 ili 5 ovog zakona.

(3) Poreski obveznici sa sjedištem, prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Crnoj Gori koji primjenjuju oslobođenje od PDV-a samo u Crnoj Gori nijesu obvezni podnositi prijavu PDV iz člana 136 ovog zakona, osim u slučajevima iz člana 138 stav 6 ovog zakona.

Paušalno oporezivanje poljoprivrednika

Član 155

(1) Poljoprivrednik koji nije PDV obveznik na osnovu isporuke poljoprivrednih i šumskih dobara, odnosno usluga ima pravo na paušalnu nadoknadu ulaznog PDV-a, pod uslovima i na način određen ovim članom.

(2) Paušalna nadoknada iz stava 1 ovog člana se priznaje samo poljoprivrednicima koji izvrše promet poljoprivrednih i šumskih dobara, odnosno usluga poreskim obveznicima iz ovog zakona.

(3) Poreski obveznici iz stava 2 ovog člana, za koje je izvršen promet dobara, odnosno usluga od strane poljoprivrednika, dužni su u vrijednosti (cijenu) tog prometa uračunati iznos paušalne nadoknade u visini od 8% od otkupne vrijednosti dobara, odnosno usluga.

Paušalna nadoknada za poljoprivrednike

Član 156

(1) Poljoprivrednik iz člana 155 stav 1 ovog zakona koji ima pravo na paušalnu nadoknadu nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a za djelatnosti obuhvaćene paušalnim oporezivanjem poljoprivrednika, niti ga može prikazati na svojim računima.

(2) Poreski obveznici iz člana 155 stav 3 ovog zakona imaju pravo da paušalnu nadoknadu odbiju kao ulazni PDV, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(3) Poljoprivredniku, iz stava 1 ovog člana priznaje se pravo na paušalnu nadoknadu, ukoliko je prethodno pribavio saglasnost nadležnog poreskog organa.

(4) Bliži propis o uslovima i načinu ostvarivanja prava iz ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izbor sistema oporezivanja poljoprivrednika

Član 157

(1) Svaki paušalni poljoprivrednik može se opredijeliti ili za primjenu redovnog sistema PDV-a ili za paušalno oporezivanje poljoprivrednika iz člana 155 ovog zakona.

(2) Poreski obveznik dužan je unaprijed elektronski obavještavati nadležni poreski organ o izboru i koristiti ga u tekućoj i sledećoj kalendarskoj godini.

Usluge putničkih agencija i organizatora putovanja

Člana 158

(1) Putnička agencija i organizator putovanja (u daljem tekstu: putnička agencija), koja radi u svoje ime, a tom prilikom koristi proizvode i usluge drugih poreskih obveznika može obračunavati i plaćati PDV u skladu s ovim članom.

(2) Odredbe ovog člana se ne odnose na putničke agencije koje rade kao posrednici i na koje se za računanje poreske osnovice primjenjuje član 58 stav 10 ovog zakona.

(3) Putničkim agencijama se u smislu ovog Zakona smatraju organizatori putovanja.

(4) Posebna odredba iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na isporuke obavljene na osnovu člana 26 ovog zakona.

(5) Sve usluge koje putnička agencija izvrši u vezi sa putovanjem smatraju se jednom uslugom putničke agencije putniku.

(6) Obavljena usluga oporeziva je prema mjestu sjedišta ili stalne poslovne jedinice putničke agencije iz koje se usluge obavljaju.

(7) Poreska osnovica, u vezi sa jedinstvenom uslugom, je razlika u cijeni putničke agencije, odnosno razlika između ukupne naknade, bez PDV-a, koju plaća kupac i stvarnih troškova putničke agencije za isporuke dobara ili usluga koje su joj obavili drugi poreski obveznici, ako su te transakcije obavljene direktno kupcu.

(8) Ako se transakcije koje putnička agencija povjeri drugom poreskom obvezniku obavljaju izvan Evropske unije, usluge putničke agencije smatraju se posredničkom uslugom oslobođenom PDV-a na osnovu člana 84 ovog zakona, a kada se te transakcije obavljaju i unutra i van Evropske unije, oslobođen je smo onaj dio usluge putničke agencije koji se odnosi na transakcije van Evropske unije.

(9) PDV koji putničkoj agenciji obračunaju drugi poreski obveznici na transakcije iz st. 5 i 6 ovog člana koje se obavljaju direktno kupcima ne može biti odbijen ili vraćen.

Posebni postupak oporezivanja preprodaje rabljena dobra, umjetnička djela, zbirke i starine

Član 159

(1) Poreski obveznik, koji u okviru obavljanja djelatnosti, bilo da radi u svoje ime ili u ime drugog lica u skladu sa ugovorom, na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju i koji nabavlja, odnosno kupuje ili stiče upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i starine u cilju dalje prodaje (u daljem tekstu: preprodavac), može obračunavati i PDV u skladu sa ovim članom i članom 160 i 161 ovog zakona.

(2) Korišćenim proizvodom se smatra svaka pokretna stvar koja je namijenjena za dalju upotrebu takva kakva je (u stanju u kom je nabavljena) ili nakon popravke, uz izuzetak umjetničkih djela, kolekcionarskih ili antiknih predmeta te plemenitih metala iz KN oznake 7106, 7108, 7110 i 7112 i dragoga kamenja iz KN oznake 7102 i 7103,

(3) Umjetničkim predmetima smatraju se:

1) slike, kolaži i slične ukrasne plakete, slike i crteži, koje je umjetnik izradio ručno, osim nacрта i crteža za arhitektonske, inženjerske, industrijske, komercijalne, topografske i slične svrhe, ručno ukrašene fabrički proizvedene predmete, pozorišne dekoracije, pozadinska platna za studije i slično od obojene tkanine (tarifna oznaka KN 9701);

2) originalne gravure, grafike, litografije, ako se radi o ograničenom broju otisaka jedne ili više ploča koje je umjetnik u potpunosti ručno izradio u crno-bijeloj tehnici ili u boji, primjenjujući

bilo kakav postupak ili materijal, osim mehaničkih i fotomehaničkih postupaka (tarifna oznaka KN 9702 00 00);

3) originalne skulpture i kipovi, od bilo kakvog materijala, ako ih je u potpunosti izradio umjetnik; livene skulpture čija je proizvodnja ograničena na osam primjeraka i koju nadzire umjetnik ili njegovi pravni sljedbenici (tarifna oznaka KN 9703 00 00); izuzetno, u slučajevima koje odrede države članice ograničenje na osam primjeraka može se premašiti za livene skulpture proizvedene prije 1. januara 1989.;

4) tapiserije (tarifna oznaka KN 5805 00 00) i zidne obloge od tkanine (tarifna oznaka KN 6304 00 00) prema originalnim nacrtima umjetnika, pod uslovom da se izradi najviše osam primjeraka svake od njih;

5) originalni keramički predmeti koje je u potpunosti izradio umjetnik i koji nose njegov potpis;

6) bakreni emajlirani predmeti, izrađeni u potpunosti ručno, čiji je broj ograničen na osam brojevima označenih primjeraka sa potpisom umjetnika ili nazivom studija, sa izuzetkom nakita, te zlatarskih i filigranskih dobara;

7) fotografije koje je snimio umjetnik i koje je on izradio ili neko pod njegovim nadzorom, potpisne i označene brojevima, u najviše 30 primjeraka svih veličina i okvira.

(4) Zbirkama se smatraju:

1) poštanske marke, takse, poštanski žigovi, koverte prvog dana, pisne pošiljke s već nalijepljenom poštanskom markom i slično, poništene ili ako nisu poništene, koje nijesu važeće niti namijenjene za promet (tarifna oznaka KN 9704 00 00);

2) zbirke i kolekcionarski predmeti koji imaju zoološku, botaničku, mineralošku, anatomsku, istorijsku, arheološku, paleontološku, etnografsku ili numizmatičku vrijednost (tarifna oznaka KN 9705 00 00).

(5) Starinama se smatraju predmeti iz carinske tarife, osim umjetničkih predmeta i zbirki koji su stari više od 100 godina (tarifna oznaka KN 9706 00 00).

(6) Ako preprodavac istovremeno obračunava i plaća PDV po opštem postupku, po tom postupku mora u svom knjigovodstvu obezbijediti odvojeno prikazivanje prometa i obračunavati i plaćati PDV za svaku stavku posebno.

(7) Preprodavac je dužan poreskom organu podnijeti prijavu za oporezivanje po posebnom postupku svakih 15 dana prije početka mjeseca u kojem namjerava otpočeti obračunavati PDV po tom postupku. PDV po posebnom postupku počinje se obračunavati prvog dana narednog mjeseca u kome je podnijeta prijava za oporezivanje po posebnom postupku. Period obračunavanja PDV čiji je način utvrđen ovim članom ne može biti kraći od 2 kalendarske godine.

(8) Preprodavac može obračunavati PDV po posebnom postupku, ako je pribavio ili stekao proizvode iz stava 1 ovog člana od:

1) lica koje nije poreski obveznik;

2) drugog poreskog obveznika koji, u skladu sa ovim zakonom, za taj proizvod nije imao pravo na odbitak ulaznog PDV-a, odnosno ukoliko je isporuka dobara od strane tog drugog poreskog obveznika oslobođena PDV-a na osnovu člana 136 Direktive 2006/112/EZ, odnosno člana 69 ovog zakona;

3) poreskog obveznika iz člana 145 ovog zakona, ako se radi o poslovnim sredstvima;

4) od drugog preprodavca ukoliko je na isporuku dobara od strane tog drugog preprodavca obračunat PDV u skladu s postupkom oporezivanja razlike nabavne i prodajne cijene.

(9) Preprodavac koji obračunava PDV po ovom članu i po članu 160 i 161 ovog zakona ne smije na računima koje izdaje prikazati PDV.

Poreska osnovica za upotrebljavane proizvode, umjetničke predmete, zbirke i antikvitete

Član 160

(1) Poreska osnovica kod prometa dobara iz člana 159 ovog zakona je ostvarena razlika između prodajne i nabavne cijene preprodavaca tih dobara, umanjena za PDV na tu razliku.

(2) Nabavna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu (u novcu, stvarima ili uslugama), uključujući sve dažbine (poreske), provizije, troškove i davanja koja je platio preprodavac licu od koga je pribavio predmetni proizvod.

(3) Prodajna cijena preprodavca obuhvata cjelokupnu naknadu koju je ili će preprodavac primiti od kupca ili trećeg lica, uključujući subvencije neposredno povezane sa tim prometom, poreze i sva druga davanja, posredne troškove nabavke, proviziju, troškove pakovanja, prevoza i obezbjeđenja koje preprodavac obračuna kupcu, uključujući i PDV.

(4) Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene dobara, smatra se da je poreska osnovica jednaka nuli (0).

Drugi slučajevi prometa predmeta umjetničke vrijednosti, zbirki i antikviteta

Član 161

(1) Preprodavac može obračunavati PDV na razliku nabavne i prodajne cijene i kod prometa:

1) predmeta umjetničke vrijednosti, zbirki i antikviteta koje sam uvozi;

2) predmeta umjetničke vrijednosti koje pribavi neposredno od autora ili zakonitih nasljednika;

3) predmeta umjetničke vrijednosti koje pribavi od poreskog obveznika koji nije preprodavac.

(2) Period obračunavanja PDV-a, po ovom članu, ne može biti kraći od 2 kalendarske godine.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, preprodavac može obračunavati PDV po opštem postupku, u slučaju pojedinačnog prometa dobara iz stava 1 ovog člana. U tom slučaju, smije odbiti ulazni PDV koji je platio ili mu je bio obračunat i to u poreskom periodu u kojem je obavio promet dobara.

(4) Poreska osnovica na promet dobara iz stava 1 ovog člana je ostvarena razlika između prodajne cijene preprodavca za odnosne proizvode i nabavne cijene preprodavca za te proizvode, umanjena za PDV na tu razliku.

(5) Nabavna cijena prilikom uvoza je iznos koji je jednak poreskoj osnovici prilikom uvoza dobara, uvećana za PDV obračunat ili plaćen prilikom uvoza tog dobara. Nabavna cijena iz stava 1 tačka 2) ovog člana je ukupna naknada, uključujući sve poreze, provizije, troškove i dažbine koje je platio preprodavac licu od kojeg je pribavio te proizvode.

(6) Prodajna cijena preprodavca obuhvata ukupnu naknadu koju je ili će preprodavac primiti od kupca ili trećeg lica, uključujući subvencije neposredno povezane s tim prometom, poreze i sve druge dažbine, zavisne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i osiguranja) koje preprodavac obračuna kupcu, uključujući i PDV.

(7) Ako je nabavna cijena veća od prodajne cijene predmetnog dobara, smatra se da je poreska osnovica jednaka nuli (0).

(8) Preprodavac koji izvrši promet dobara po ovom članu ne smije odbiti ulazni PDV za tako pribavljene ili uvezene proizvode.

(9) Odredbe člana 160 st. 2 i 3 ovog zakona se primjenjuju i na promet dobara iz ovog člana.

Oslobođenje od plaćanja PDV kod razlike nabavne i prodajne cijene

Član 162

Razlika između prodajne i nabavne cijene ostvarena prilikom isporuke upotrebljivanih dobara, umjetničkih predmeta, zbirki i antikviteta na koje se primjenjuje postupak oporezivanja razlike između prodajne i nabavne cijene oslobođena je PDV ako se obavlja prema uslovima iz čl. 77 do 80 ovog zakona.

Promet dobara na licitaciji

Član 163

(1) Poreski obveznik koji, u okviru obavljanja djelatnosti, u svoje ime i za račun osoba iz stava 4 ovog člana u skladu s ugovorom na osnovu kojeg se plaća provizija za kupovinu ili prodaju i koji nudi upotrebjavane proizvode, predmete umjetničke vrijednosti, zbirke ili antikvitete, za prodaju na licitaciji (u daljem tekstu: ponuđaču) u svrhu prodaje najboljem ponuđaču, PDV može da obračunava u skladu sa ovim članom i članom 164 ovog zakona.

(2) Postupak iz stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na isporuke novih prevoznih sredstava, obavljene u skladu sa uslovima iz člana 71 stav 1 i stav 3 tačka 1 ovog zakona.

(3) Ako ponuđaču istovremeno obračunava PDV u skladu s opštim postupkom (pravilom) i po posebnom postupku, dužan je u svom knjigovodstvu obezbijediti odvojeno pokazivanje prometa dobara i obračun PDV za svaki stav posebno.

(4) Ponuđaču obračunava PDV u skladu sa stavom 1 ovog člana na isporuke koje obavi putem licitacije, radeći u svoje ime i za račun jedne od sljedećih osoba:

1) lica koje nije poreski obveznik;

2) drugog poreskog obveznika koji, u skladu sa ovim zakonom, za te proizvode nema pravo na odbitak ulaznog PDV, odnosno ukoliko je isporuka dobara od strane tog drugog poreskog obveznika oslobođena PDV-a na osnovu člana 136 Direktive 2006/112/EZ, odnosno člana 69 ovog zakona;

3) poreskog obveznika iz člana 145 ovog zakona, ako se radi o njegovim poslovnim sredstvima;

4) od drugog preprodavca ukoliko je na isporuku dobara od strane tog drugog preprodavca obračunat PDV u skladu sa postupkom oporezivanja razlike nabavne i prodajne cijene.

(5) Smatra se da je isporuka dobara poreskom obvezniku ponuđaču obavljena u vrijeme kada se odvija prodaja tih dobara putem licitacije.

Poreska osnovica kod prometa dobara na licitaciji

Član 164

(1) Poreska osnovica na promet dobara iz člana 163 ovog zakona je ostvarena razlika između cijene ostvarene na licitaciji i iznosa koji je platio ponuđaču punomoćniku za izvršeni promet dobara sa uključenim iznosom PDV-a koji je licitator dužan platiti na svoju proviziju.

(2) Iznos koji je ponuđaču dužan platiti punomoćnik (principalu) je jednak razlici između postignute cijene dobara na licitaciji i iznos provizije koju je ili će dobiti ponuđač od svog punomoćnika po ugovoru po kojem se provizija plaća od prometa.

(3) Ponuđaču koji isporučuje proizvod prema uslovima propisnima u članovima 163 st. 1, 2 i 4 ovog zakona mora u svojim knjigovodstvenim evidencijama prikazati sljedeće:

1) iznos koji je primio ili treba primiti od kupca dobara,

2) iznos koji je uplatio ili treba uplatiti prodavcu dobara.

(4) Iznosi iz stava 1 ovog člana moraju se temeljiti na vjerodostojnoj dokumentaciji.

(5) Cijena ostvarena na licitaciji obuhvata cjelokupni iznos, uključujući poreze i sva druga davanja, posredne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i obezbjeđenja) koje kupac plaća ponuđaču za te proizvode.

(6) Ponuđač je dužan da za svaki promet dobara na licitaciji izda kupcu i punomoćniku (principalu) račun. Na računu koji izda kupcu dužan je navesti cijenu dobara postignutu na licitaciji, poreze i druga davanja, posredne troškove nabavke (provizija, troškovi pakovanja, prevoza i obezbjeđenja) koje obračunava licitator kupcu. Na računu ne smije odvojeno biti iskazan PDV.

(7) Ponuđač, na dokumentu koji izdaje punomoćniku, mora odvojeno prikazati iznos, tj. cijenu postignutu na licitaciji, umanjenju za iznos provizije koju je ili će primiti od punomoćnika.

(8) U slučaju kada je punomoćnik poreski obveznik, dokument koji izda ponuđaču smatraće se računom koji punomoćnik treba izdati u skladu sa članom 122 ovog zakona.

Investiciono zlato

Član 165

(1) Investicionim zlatom, u smislu ovog zakona, smatra se:

1) zlato u obliku poluga ili pločica, težina koje su prihvaćene na tržištu plemenitih metala, stepena finoće jednakog ili većeg od 995 hiljaditih, bez obzira je li predstavljeno vrijedonosnim papirima ili ne;

2) zlatne kovanice stepena finoće jednakog ili većeg od 900 hiljaditih djelova (900/1000), iskovane poslije 1800. godine, koje su ili su bile sredstvo plaćanja u državi porijekla, a koje se prodaju po cijeni koja nije veća od 80% vrijednosti zlata sadržanog u kovanicama na tržištu, a koji se ne prodaju u numizmatičke svrhe.

(2) PDV se ne plaća na:

1) promet, sticanje unutar Unije i uvoz investicionog zlata, uključujući i investiciono zlato u obliku potvrda o pojedinačnom ili zbirnom čuvanju zlata ili zlato kojim se trguje preko računa za trgovanje zlatom, uključujući i zajmove i zamjene zlata (svop poslovi) koji podrazumevaju pravo svojine ili potraživanja u vezi sa zlatom, kao i transakcije u vezi sa investicionim zlatom na osnovu ugovora po dogovorenoj cijeni na budući datum, čiji je rezultat prenos prava raspolaganja ili prava potraživanja u vezi s investicionim zlatom;

2) promet usluga posrednika koji u ime i za račun nalogodavca vrši promet investicionog zlata.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, poreski obveznik može da dostavi nadležnom poreskom organu obavještenje o namjeri da obračuna PDV na promet investicionog zlata, ako:

1) proizvodi investiciono zlato, odnosno prerađuje zlato u investiciono zlato, a promet vrši drugom poreskom obvezniku;

2) u okviru svoje djelatnosti vrši promet zlata za industrijske svrhe, a promet investicionog zlata vrši drugom poreskom obvezniku.

(4) Poreski obveznik iz stava 3 ovog člana kojem je izvršen promet investicionog zlata smatra se poreskim dužnikom.

(5) Odredba stava 3 ovog člana shodno se primjenjuje i na posrednika koji vrši promet usluga iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

(6) Obračunavanje PDV na promet investicionog zlata za koje se opredijelio poreski obveznik iz st. 3 i 5 ovog člana vrši se za poreski period od dostavljanja obavještenja o namjeri obračunavanja PDV.

(7) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata na koji se ne plaća PDV u skladu sa ovim članom, ima pravo da po osnovu tog prometa odbije kao prethodni porez PDV obračunat za:

1) promet investicionog zlata koji mu je izvršio poreski obveznik iz stava 3 ovog člana;

2) promet, sticanje unutar Unije ili uvoz zlata namijenjenog preradi u investiciono zlato;

3) promet usluga koje se odnose na promjenu oblika, mase ili finoće zlata, odnosno investicionog zlata.

(8) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata na koji se ne plaća PDV, a koji proizvodi investiciono zlato ili prerađuje zlato u investiciono zlato, može da odbije ulazni PDV kao prethodni porez obračunat za promet dobara i usluga, sticanje unutar Unije, odnosno plaćen pri uvozu dobara, a koji su u neposrednoj vezi s proizvodnjom ili preradom tog zlata.

(9) Poreski obveznik iz st. 3 i 5 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV u skladu s ovim zakonom.

(10) Poreski obveznik koji vrši promet investicionog zlata dužan je da izda račun za promet investicionog zlata.

(11) Poreski obveznik dužan je da o prometu iz stava 10 ovog člana vodi evidenciju o izvršenom prometu investicionog zlata i čuvati je najmanje 5 godina.

(12) Evidencija iz stava 11 ovog člana sadrži podatke o:

1) nabavci investicionog zlata;

2) proizvodnji investicionog zlata;

3) prometu investicionog zlata i prometu izvršenom preko posrednika.

(13) Evidencija iz stava 11 ovog člana vodi se u elektronskom obliku.

(14) Bliži način dostavljanja obavještenja iz stava 3 ovog člana i sadržaj računa za promet investicionog zlata i evidencije o izvršenom prometu investicionog zlata propisuje Ministarstvo.

Posebni postupci oporezivanja za poreske obveznike koji pružaju usluge licima koja nijesu poreski obveznici ili prodaju proizvode na daljinu, obavljaju određene isporuke dobara na domaćem tržištu odnosno prenose sopstvene proizvode

Član 166

(1) U vezi sa posebnim postupcima oporezivanja iz člana 167 do 172 ovog zakona, „prijava PDV-a za poseban postupak oporezivanja“ je prijava koja sadrži podatke potrebne za utvrđivanje iznosa PDV koji pripada pojedinoj državi članici potrošnje.

(2) Posebni postupak oporezivanje za usluge koje pružaju poreski obveznici bez sjedišta unutar Unije.

Poseban postupak oporezivanja usluga nerezidenata

Član 167

(1) U vezi sa stavom 2 ovog člana i članom 168 do 173 ovog zakona pojedini pojmovi znače sljedeće:

1) „poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Unije“ je poreski obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Unije;

2) „država članica prijave“ je država članica koju izabere poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Unije da bi u njoj prijavio početak obavljanja svoje djelatnosti kao poreskog obveznika na teritoriji Unije;

3) „država članica potrošnje“ je država članica za koju se smatra da se u njoj obavlja usluga u skladu s članom 38 do 50 ovog zakona.

(2) Posebni postupak oporezivanja za usluge primjenjuje se na usluge iz člana 38 do 50 ovog zakona koje poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Unije obavi na teritoriji Unije licima koja nijesu poreski obveznici, a koje imaju sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište u bilo kojoj državi članici.

Prijava za primjenu posebnog postupka oporezivanja i brisanje iz evidencija

Član 168

(1) Poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Unije, a koji za državu članicu prijave izabere Crnu Goru, dužan je poreskom organu elektronskim putem prijaviti početak i završetak svoje djelatnosti kao poreskog obveznika ili promjenu djelatnosti uslijed kojih više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka oporezivanja.

(2) U prijavi iz stava 1 ovog člana poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Evropske unije mora navesti sljedeće podatke: ime (naziv), poštansku adresu, elektronsku adresu, uključujući, ako postoje internetske stranice, nacionalni poreski broj ako ga ima i izjavu da na teritoriji Unije nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište.

(3) Poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Evropske unije obavještava nadležni poreski organ o svim promjenama dostavljenih podataka.

(4) Poreskom obvezniku iz stava 1 ovog člana poreski organ dodjeljuje pojedinačni registracioni broj za PDV i o tome ga obavještava elektronskim putem.

Brisanje iz evidencije u posebnom postupku za nerezidente

Član 169

Poreskog obveznika iz člana 168 stav 1 ovog zakona poreski organ će brisati iz evidencije poreskih obveznika u sljedećim slučajevima, ako:

- 1) podnese obavještenje da više ne obavlja usluge obuhvaćene posebnim postupkom oporezivanja usluga koje obavljaju poreski obveznici bez sjedišta unutar Unije,
- 2) se na drugi način može pretpostaviti da je njegova oporeziva djelatnost prestala,
- 3) više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka oporezivanja,
- 4) ne postupa u skladu sa odredbama posebnog postupka oporezivanja.

Podnošenje prijave PDV za posebni postupak oporezivanja

Član 170

(1) Poreski obveznik iz člana 168 stav 1 ovog zakona mora za svako kalendarsko tromjesečje do posljednjeg dana u tekućem mjesecu po proteku tromjesečja za koje se prijava podnosi, poreskom organu podnijeti prijavu PDV za posebni postupak oporezivanja, nezavisno od toga da li je ili nije u tom periodu obavljao usluge obuhvaćene ovim posebnim postupkom. Prijava PDV za posebni postupak oporezivanja podnosi se elektronskim putem.

(2) U prijavi PDV iz stava 1 ovog člana poreski obveznik mora navesti pojedinačni registracioni broj za PDV iz člana 168 stav 3 ovog zakona i za svaku državu članicu potrošnje u kojoj je potrebno platiti PDV, ukupnu vrijednost bez PDV za pružene usluge obuhvaćene ovim posebnim postupkom za koje je tokom poreskog perioda nastao oporezivi događaj i ukupni iznos pripadajućeg PDV-a podijeljenog po poreskim stopama. U prijavi PDV se izražavaju primjenjive stope PDV i ukupni PDV koji je potrebno platiti.

(3) Ako su do datuma na koji je potrebno podnijeti prijavu u skladu sa stavom 1 ovog člana potrebne izmjene prijave PDV te se izmjene uključuju u tu prijavu PDV.

(4) U slučaju izmjene podnesene prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja, izmjene se uključuju u sljedeću prijavu u roku od tri godine od propisnog roka iz stava 1. ovog člana. U toj prijavi navodi se država članica potrošnje, period oporezivanja i iznos PDV-a koji se mijenja.

(5) Iznosi u prijavi PDV-a iz stava 1. ovog člana izražavaju se u eurima. Ako su isporuke obavljene u drugim valutama, poreski obveznik koji nema sjedište na teritoriji Evropske unije u prijavi PDV-a iz stava 1 ovog člana primjenjuje kurs koji važi na posljednji dan perioda oporezivanja.

(6) Preračunavanje se obavlja prema kursu koji objavljuje Evropska centralna banka za taj dan ili, ako se kurs za taj dan ne objavljuje, za dan sljedeće objave kursa.

Plaćanje PDV

Član 171

Poreski obveznik iz člana 168 stav 1 ovog zakona mora platiti PDV prilikom podnošenja prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja, pozivajući se na odgovarajući registracioni broj prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja, a najkasnije do roka za podnošenje te prijave, a uplata se obavlja u eurima na uplatni račun propisan posebnim propisom.

Pravo na odbitak ulaznog PDV

Član 172

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja, a koji nema sjedište na teritoriji Unije ne može, za usluge obuhvaćene ovim posebnim postupkom, odbiti ulazni PDV nastao u državama članicama potrošnje na osnovu člana 168 Direktive 2006/112/EZ, niti člana 93 ovog zakona.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana ima pravo na povraćaj ulaznog PDV prema odredbama člana 94 ovog zakona, odnosno člana 2 stav 1 Trinaeste Direktive Vijeća 86/560/EEZ i u tom slučaju ne primjenjuje se uslov uzajamnosti. Član 2 stav 2 i član 4 stav 2 Direktive 86/560/EEZ ne primjenjuju se na povraćaje koji se odnose na proizvode ili usluge upotrijebljene za pružanje usluga obuhvaćenih ovim posebnim postupkom.

(3) Ako se poreski obveznik iz stava 1 ovog člana registrovao za PDV u Crnoj Gori po osnovu obavljanja djelatnosti koje nijesu obuhvaćene ovim posebnim postupkom, ima pravo na povraćaj

ulaznog PDV u vezi sa oporezivom djelatnošću koja je obuhvaćena ovim posebnim postupkom u prijavi PDV iz člana 136 ovog zakona.

Vođenje evidencija i čuvanje podataka

Član 173

(1) Poreski obveznik iz člana 168 stav 1 ovog zakona mora voditi evidenciju o transakcijama obuhvaćenim ovim posebnim postupkom oporezivanja da bi poreski organ države članice potrošnje mogao provjeriti ispravnost prijave PDV za posebni postupak oporezivanja.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana mora na zahtjev, u elektronskom obliku biti stavljena na raspolaganje poreskom organu Crne Gore i poreskom organu države članice potrošnje. Poreski obveznik je obavezan podatke čuvati 10 godina od završetka godine u kojoj su transakcije obavljene.

Primjena posebnog postupka

Član 174

(1) U vezi sa čl. 175 do 181 ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) „poreski obveznik koji nema sjedište u državi članici potrošnje“ je poreski obveznik koji ima sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Evropske unije, ali nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji države članice potrošnje.

2) „država članica prijave“ je država članica u kojoj poreski obveznik ima sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište, a ako nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Evropske unije, država članica u kojoj ima stalnu poslovnu jedinicu.

3) „država članica potrošnje“ je:

a) u slučaju pružanja usluga, država članica za koju se smatra da se u njoj pruža usluga u skladu sa čl. 38 do 50 ovog zakona,

b) u slučaju prodaje dobara na daljinu unutar Unije, država članica u kojoj završava otprema ili prevoz dobara kupcu,

c) u slučaju isporuke dobara u državi članici bez njene otpreme ili prevoza odnosno uz otpremu ili prevoz isporučenih dobara koji počinje i završava u istoj državi članici, ako se ta dobra isporučuju poreskom obvezniku ili pravnom licu koja nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV-a u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona, ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik, ta država članica,

d) u slučaju isporuke dobara u skladu sa članom 32 stav 5, članom 35 i članom 36 stav 3 i 4 ovog zakona, ako se ta dobra isporučuju poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čije sticanje dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona, ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik, država članica u kojoj se smatra da je došlo do isporuke.

(2) Ako poreski obveznik nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Unije, ali u njoj ima više od jedne stalne poslovne jedinice, država članica prijave je država članica sa stalnom poslovnom jedinicom koju poreski obveznik navede kao državu u kojoj će primjenjivati posebni postupak oporezivanja, a ta ga odluka obavezuje na primjenu posebnog postupka oporezivanja u tekućoj kalendarskoj godini i tokom sljedeće dvije kalendarske godine.

(3) Ako poreski obveznik nema sjedište, prebivalište ili uobičajeno boravište ili stalnu poslovnu jedinicu na teritoriji Unije, država članica prijave je država članica u kojoj započinje otprema ili prevoz dobara.

(4) Kada se dobra isporučuju bez otpreme ili prevoza odnosno uz otpremu ili prevoz isporučenih dobara koji počinje i završava u istoj državi članici ili u skladu sa članom 35 ili čl. 36 stav 3 i 4 ovog zakona, država članica prijave je država članica u kojoj se odvija isporuka.

(5) Ako otprema ili prevoz dobara počinje u više država članica, poreski obveznik navodi koja je od tih država članica država članica prijave, a ta ga odluka obavezuje u tekućoj kalendarskoj godini i tokom sljedeće dvije kalendarske godine.

(6) Izuzetno od st. 1 do 5 ovog člana, država članica prijave za ovaj posebni postupak jednaka je kao i za posebni postupak iz čl. 194 do 201 ovog zakona ako je poreski obveznik registrovan za taj posebni postupak.

(7) Ako poreski obveznik koji nema sjedište u državi članici u kojoj roba podliježe PDV obavlja poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu PDV u skladu sa članom 3 stav 1 ovog zakona ili bilo kojoj drugoj osobi koja nije poreski obveznik isporuku gasa preko sistema za prirodni gas koji se nalazi na teritoriji Unije ili bilo koje mreže priključene na takav sistem, isporuku električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje preko mreža za grijanje ili hlađenje, u skladu sa članom 36 st. 3 i 4 ovog zakona, smatra se, za potrebe primjene člana 174 ovog zakona, prodajom dobara na daljinu unutar Unije do 30. juna 2028.

Posebni postupak oporezivanja za prodaju dobara i usluga u Evropskoj uniji

Član 175

(1) Sljedeći poreski obveznici, osim poreskih obveznika koji isključivo obavljaju oslobođene isporuke dobara i usluga za koje se ne može odbiti ulazni PDV, mogu koristiti ovaj posebni postupak:

- 1) poreski obveznik koji prodaje proizvode na daljinu unutar Unije,
- 2) poreski obveznik koji omogućava isporuku dobara u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona bez otpreme ili prevoza odnosno uz otpremu ili prevoz koji počinje i završava u istoj državi članici,
- 3) poreskom obvezniku koji nema sjedište u državi članici potrošnje i koji isporučuje usluge licu koje nije poreski obveznik,
- 4) poreskom obvezniku koji nema sjedište u državi članici u kojoj dobra podliježu plaćanju PDV i koji isporučuje proizvode u skladu sa članom 32 stav 5, članom 35 i članom 36 st. 3 i 4 ovog zakona poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik,
- 5) poreskom obvezniku koji nema sjedište u državi članici u kojoj dobra podliježu plaćanju PDV-a i koji isporučuje proizvode bez otpreme ili prevoza odnosno uz otpremu ili prevoz koji počinje i završava u istoj državi članici poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV-a u skladu sa članom 3. stav 1 ovog zakona ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik,
- 6) poreskom obvezniku koji nema sjedište u državi članici u koju su dobra preneseni u skladu sa posebnim postupkom iz čl. 194 do 201 ovog zakona, ako ta dobra podliježu plaćanju PDV-a u skladu sa čl. 18, 20 ili 24 ovog zakona ili ako je potrebna ispravka odbitka ulaznog PDV-a u skladu s čl. 99 do 102 ovog zakona.

(2) Posebni postupak iz stava 1 ovog člana primjenjuje se na sve isporuke koje poreski obveznik isporučuje u Uniji, a koje ispunjavaju uslove.

Prijava za primjenu posebnog postupka oporezivanja i brisanje iz evidencija

Član 176

(1) Poreski obveznik koji je Crnu Goru odabrao kao državu članicu prijave, mora poreskom organu elektronskim putem prijaviti početak i prestanak svoje djelatnosti u okviru posebnog postupka oporezivanja ili promjenu te djelatnosti ako više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka oporezivanja.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana za primjenu posebnog postupka oporezivanja koristi registracioni broj za PDV iz člana 168 stav 3 ovog zakona.

Brisanje iz posebnog postupka oporezivanja za prodaju u Evropskoj uniji

Član 177

Poreskog obveznika koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja poreski organ će obrisati iz evidencije poreskih obveznika koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja u bilo kojem od sljedećih slučajeva ako:

- 1) podnese obavještenje da više ne obavlja isporuke dobara i usluga obuhvaćene ovim posebnim postupkom oporezivanja,
- 2) se na drugi način može pretpostaviti da je njegova oporeziva djelatnost obuhvaćena tim posebnim postupkom oporezivanja prestala,
- 3) više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka oporezivanja,
- 4) više puta ne postupa u skladu sa odredbama posebnog postupka oporezivanja.

Podnošenje prijave PDV za posebni postupak oporezivanja

Član 178

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja obvezan je za svako kalendarsko tromjesečje do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po protoku tromjesečja za koji se prijava podnosi, poreskom organu podnijeti prijavu PDV-a za posebni postupak oporezivanja, nezavisno da li je ili nije u tom periodu obavljao isporuke dobara i usluga obuhvaćene tim posebnim postupkom.

(2) U prijavi PDV-a iz stava 1 ovog člana navodi se registracioni broj za PDV iz člana 176 stav 2 ovog zakona i, za svaku državu članicu potrošnje, ukupna vrijednost bez PDV-a te, prema potrebi, primjenjive stope PDV-a, ukupni iznos pripadajućeg PDV-a podijeljenog po poreskim stopama i ukupni PDV koji je potrebno platiti za sljedeće isporuke obuhvaćene ovim posebnim postupkom oporezivanja za koje je tokom poreskog perioda nastao oporezivi događaj:

- 1) prodaju dobara na daljinu unutar Unije,
- 2) pružanje usluga,
- 3) isporuke dobara u skladu sa članom 32 stav 5, članom 35 i članom 36 st. 3 i 4 ovog zakona, ako se ta dobra isporučuju poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV-a u skladu sa članom 10 stav 1 ovog zakona ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik,
- 4) isporuke dobara, među ostalim od strane poreskog obveznika koji omogućava te isporuke u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona, bez otpreme ili prevoza odnosno uz otpremu ili prevoz koji počinje i završava u istoj državi članici, ako se ta dobra isporučuju poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV-a u skladu sa članom 10 stava 1 ovog zakona ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik,
- 5) isporuke dobara i usluga u skladu sa članom 18, 20 ili 24 ovog zakona nakon prenosa sopstvenih dobara u skladu sa posebnim postupkom iz člana 194 do 201 ovog zakona.

(3) U prijavi PDV-a iz stava 1 ovog člana navode se i izmjene koje se odnose na prethodne poreske periode u skladu sa stav 10 ovog člana.

(4) Ako se dobra isporučuju bez otpreme ili prevoza, odnosno ako se otprema ili prevozi u države članice koje nisu država članica prijave ili iz tih država, prijava PDV uključuje i ukupnu vrijednost bez PDV-a te, prema potrebi, stope PDV, ukupni iznos pripadajućeg PDV-a podijeljenog po poreskim stopama i ukupni PDV koji je potrebno platiti za sljedeće isporuke obuhvaćene ovim posebnim postupkom oporezivanja za svaku državu članicu u kojoj se ta dobra isporučuju bez otpreme ili prevoza ili u koju ili iz koje se ta dobra otpremaju ili prevoze:

- a) prodaju dobara na daljinu unutar Unije,
- b) isporuke dobara, među ostalim od strane poreskog obveznika koji omogućava te isporuke u skladu sa članom 16 stav 2 ovog zakona, bez otpreme ili prevoza ili uz otpremu ili prevoz koji počinje i završava u istoj državi članici, ako se ta dobra isporučuju poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV u skladu s članom 3. stav 1. ovog zakona ili bilo kojem drugom licu koje nije poreski obveznik,

c) isporuke dobara u skladu sa članom 32 stav 5, članom 35 i članom 36 stav 3 i 4 ovog zakona, ako se ta dobra isporučuju poreskom obvezniku ili pravnom licu koje nije poreski obveznik, čija sticanja dobara unutar Unije ne podliježu plaćanju PDV u skladu s članom 3. stav 1 ovog zakona ili bilo kojoj drugoj osobi koja nije poreski obveznik,

d) isporuke dobara i usluga u skladu sa čl. 18, 20 ili 24 ovog zakona nakon prenosa sopstvene robe na osnovu posebnog postupka iz čl. 194 do 201 ovog zakona.

(5) Poreski obveznik u vezi sa isporukama dobara iz stava 4 ovog člana u prijavi PDV-a navodi i pojedinačni registracioni broj za PDV iz člana 168 stav 3 ovog zakona.

(6) Prijava PDV-a uključuje informacije iz stava 4 raščlanjene prema državi članici potrošnje.

(7) Ako poreski obveznik koji pruža usluge obuhvaćene ovim posebnim postupkom oporezivanja ima jedan ili više stalnih poslovnih jedinica, osim one u državi članici registracije, iz kojih se usluge pružaju, u prijavi PDV-a navodi se i ukupna vrijednost bez PDV-a i, prema potrebi, stope PDV-a, ukupni iznos pripadajućeg PDV-a podijeljenog po stopama i ukupni PDV koji se mora platiti za takve isporuke za svaku državu članicu u kojoj taj poreski obveznik ima poslovnu jedinicu, zajedno sa pojedinačnim registracionim brojem za PDV te poslovne jedinice, raščlanjeno prema državi članici potrošnje.

(8) Ako je za proizvode koji su preneseni u skladu sa posebnim postupkom iz čl. 194 do 201 ovog zakona potrebno izmijeniti odbitak ulaznog PDV, prijava PDV uključuje činjenice koje su dovele do izmjene i PDV-a koji se mora platiti i za osnovna sredstva, datum početka perioda izmjene odbitka koje počinje nakon prenosa.

(9) Ako je do datuma na koji treba podnijeti prijavu PDV u skladu sa stavom 1 ovog člana potrebno izmijeniti PDV prijavu, takve izmjene se uključuju u tu PDV prijavu.

(10) Ako su nakon datuma na koji je trebalo podnijeti PDV prijavu u skladu sa stavom 1 ovog člana potrebne izmjene prijave PDV-a za prethodni poreski period, te izmjene se uključuju u prijavu PDV-a za neki sljedeći poreski period u roku od tri godine od datuma na koji je trebalo podnijeti prvu PDV prijavu. U sljedećoj PDV prijavi navodi se relevantna država članica potrošnje, poreski period i iznos PDV-a koji je potrebno izmijeniti.

(11) Za potrebe ovog člana prijava PDV-a ne uključuje oslobođene isporuke dobara ili usluga za koje se ne može odbiti ulazni PDV.

(12) Iznosi u prijavi PDV iz stava 1 ovog člana izražavaju se u eurima. Ako su isporuke obavljene u drugim valutama, poreski obveznik koji se primjenjuje ovaj posebni postupak oporezivanja u prijavi PDV primjenjuje kurs koji važi na posljednji dan poreskog perioda.

(13) Preračunavanje se obavlja prema kursu koji objavljuje Evropska centralna banka za taj dan ili ako se kurs za taj dan ne objavljuje, za dan sljedeće objave kursa.

Plaćanje PDV

Član 179

(1) Poreski obveznik koji se koristi ovom posebnom odredbom plaća PDV upućujući na relevantnu prijavu PDV-a, najkasnije do isteka roka unutar kojeg se mora podnijeti prijava.

(2) Plaćanje se obavlja na bankovni račun koji glasi na eure, a koji odredi nadležni poreski organ Crne Gore.

Pravo na odbitak ulaznog PDV

Član 180

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja ne može, za isporuke obuhvaćene ovim posebnim postupkom oporezivanja odbiti ulazni PDV nastao u državama članicama potrošnje na osnovu člana 168 ove Direktive niti člana 93 ovog zakona.

(2) Izuzetno od člana 1 tačka 1 Direktive 86/560/EEZ te člana 2 tačka 1, člana 3 i člana 8 stav 1 tačka (e) Direktive 2008/9/EZ, taj poreski obveznik ima pravo na povrat PDV-a u skladu sa navedenim direktivama i prema čl. 104 i 105 ovog zakona, član 2 stav 2 i član 4 stav 2 Direktive

86/560/EEZ ne primjenjuju se na povraćaje koji se odnose na proizvode ili usluge upotrijebljene za pružanje usluga obuhvaćenih ovim posebnim postupkom.

(3) Ako se poreski obveznik iz stava 1 ovog člana registrovao za PDV u Crnoj Gori po osnovu obavljanja djelatnosti koje nisu obuhvaćene ovim posebnim postupkom, ima pravo na povraćaj ulaznog PDV u vezi sa oporezivom djelatnošću koja je obuhvaćena ovim posebnim postupkom u prijavi PDV-a iz člana 136 ovog zakona.

Vođenje evidencija i čuvanje podataka

Član 181

(1) Poreski obveznik iz člana koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja mora voditi evidenciju o transakcijama obuhvaćenim ovim posebnim postupkom oporezivanja da bi poreski organ države članice potrošnje mogao provjeriti ispravnost prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana mora na zahtjev, u elektronskom obliku biti stavljena na raspolaganje poreskom organu Crne Gore i poreskom organu države članice potrošnje. Poreski obveznik je obavezan podatke čuvati 10 godina od završetka godine u kojoj su transakcije obavljene.

Posebni postupak za prodaju na daljinu dobara uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja

Član 182

(1) U vezi sa čl. 183 do 193 ovog zakona prodaja dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja obuhvata proizvode, uz izuzetak dobara koja podliježu akcizama, u pošiljkama čija unutrašnja vrijednost nije veća od 150,00 eura.

(2) U vezi sa čl. 183 do 193 ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) „poreski obveznik koji nema sjedište u Evropskoj uniji“ je poreski obveznik koji nema sjedište, stalnu poslovnu jedinicu, prebivalište ili uobičajeno boravište na teritoriji Unije,

2) „posrednik“ je lice sa sjedištem u Uniji koju imenuje poreski obveznik koji prodaje proizvod na daljinu uvezen iz trećih teritorija ili trećih zemalja kao lice odgovorna za plaćanje PDV-a i za ispunjavanje obaveza u vezi sa ovim posebnim postupkom u ime i za račun poreskog obveznika.

3) „država članica prijave“ je:

a) ako poreski obveznik nema sjedište u Uniji, država članica u kojoj se odluči prijaviti,

b) ako poreski obveznik ima sjedište izvan Unije, ali u njoj ima jednu ili više stalnih poslovnih jedinica, država članica sa stalnom poslovnom jedinicom za koju poreski obveznik naznači da će se u njoj koristiti ovim posebnim postupkom,

c) ako poreski obveznik ima sjedište poslovanja u državi članici, ta država članica,

d) ako posrednik ima sjedište poslovanja u državi članici, ta država članica,

e) ako posrednik ima sjedište poslovanja izvan Unije, ali u njoj ima jednu ili više stalnih poslovnih jedinica, država članica sa stalnom poslovnom jedinicom za koju posrednik naznači da će se u njoj koristiti ovim posebnim postupkom.

4) „država članica potrošnje“ je država članica u kojoj završava isporuka ili prevoz dobara kupcu.

(3) Za potrebe stava 2 tačka 3 podtač. b i e ovog člana, ako poreski obveznik ili posrednik ima više od jedne stalne poslovne jedinice u Uniji za posebni postupak oporezivanja, odluka u kojoj je naznačio državu članicu stalne poslovne jedinice obavezuje ga u tekućoj kalendarskoj godini i tokom sljedeće dvije kalendarske godine.

Primjena posebnog postupka

Član 183

(1) Posebni postupak za prodaju dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja mogu primjenjivati:

1) svi poreski obveznici sa sjedištem u Uniji koji prodaju proizvode na daljinu uvezene iz trećih teritorija ili trećih zemalja,

2) svi poreski obveznici, nezavisno od toga imaju li sjedište u Uniji, koji prodaju proizvode na daljinu uvezene iz trećih teritorija ili trećih zemalja te koje zastupa posrednik sa sjedištem u Uniji,

3) svi poreski obveznici sa sjedištem u trećoj zemlji sa kojom je Unija sklopila sporazum o uzajamnoj pomoći čije je područje primjene slično teritoriji primjene propisa kojim se uređuje administrativna sradnja u teritoriji poreza i Uredbe Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. oktobra 2010. godine o administrativnoj sradnji i suzbijanju prevare u teritoriji poreza na dodatu vrijednost (SL L 268, 12. 10. 2010.) te koji se bave prodajom dobara na daljinu iz te treće zemlje.

(2) Poreski obveznici iz stava 1 ovog člana primjenjuju ovaj posebni postupak na svu svoju prodaju dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja.

(3) Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se na poreske obveznike koji podliježu posebnom postupku za male obveznike iz čl. 144 do 154 ovog zakona.

(4) Poreski obveznik iz stava 1 tačka b ovog člana ne može istovremeno imenovati više od jednog posrednika.

Nastanak poreske obaveze

Član 184

Za prodaju dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja na koje se primjenjuje posebni postupak, oporezivi događaj i obaveza obračuna PDV-a nastaju u trenutku isporuke, pri čemu se smatra da su dobra isporučena u trenutku prihvatanja plaćanja.

Prijava za primjenu posebnog postupka

Član 185

Poreski obveznik koji primjenjuje ovaj posebni postupak ili posrednik koji radi za njegov račun mora poreskom organu elektronskim putem prijaviti početak i prestanak svoje djelatnosti u okviru ovog posebnog postupka ili promjenu te djelatnosti, ako više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka.

Podaci koje poreski obveznik i posrednik moraju dostaviti za posebni postupak uvozne prodaje

Član 186

(1) Poreski obveznik koji ne imenuje posrednika mora poreskom organu prije početka primjene posebnog postupka dostaviti sljedeće podatke:

- 1) ime / naziv,
- 2) poštansku adresu,
- 3) adresu elektronske pošte i, ako postoje, internet stranice,
- 4) registracioni broj za PDV ili nacionalni poreski broj,
- 5) status poreskog obveznika za koji se smatra da je primio i isporučio proizvode u skladu sa članom 16 stav 1 ovog zakona.

(2) Posrednik mora poreskom organu prije početka primjene posebnog postupka za račun poreskog obveznika dostaviti sljedeće podatke:

- 1) ime / naziv,
- 2) poštansku adresu,
- 3) adresu elektronske pošte,
- 4) registracioni broj za PDV.

(3) Posrednik mora poreskom organu prije početka primjene posebnog postupka za svakog poreskog obveznika kojeg zastupa dostaviti sljedeće podatke:

- 1) ime / naziv,
- 2) poštansku adresu,
- 3) adresu elektronsku pošte i, ako postoje, internet stranice,
- 4) registracioni broj za PDV ili nacionalni poreski broj,

5) pojedinačni identifikacioni broj koji mu je dodijeljen u skladu sa članom 187 stav 2 ovog Zakona,

6) status poreskog obveznika za kojeg se smatra da je primio i isporučio dobra u skladu sa članom 16 stav 1 ovog zakona.

(4) Svaki poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak ili ako je moguće njegov posrednik trebaju obavijestiti poreski organ o svakoj promjeni dostavljenih podataka.

Dodjela registracionih brojeva u posebnom postupku uvozne prodaje

Član 187

(1) Poreski organ dodjeljuje poreskom obvezniku koji primjenjuje ovaj posebni postupak pojedinačni registracioni broj za primjenu posebnog postupka oporezivanja o čemu ga obavještava elektronskim putem.

(2) Poreski organ dodjeljuje posredniku pojedinačni registracioni broj o čemu ga obavještava elektronskim putem.

(3) Poreski organ dodjeljuje posredniku pojedinačni registracioni broj za primjenu posebnog postupka u odnosu na svakog poreskog obveznika za kojeg je imenovan.

(4) Pojedinačni registracioni broj dodijeljen na osnovu ovog člana koristi se samo za potrebe ovog posebnog postupka.

Brisnje iz evidencije

Član 188

(1) Poreski organ će brisati poreskog obveznika koji ne imenuje posrednika iz evidencije poreskih obveznika koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja u slučajevima ako:

1) podnese obavještenje da više ne obavlja prodaju dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja,

2) se može pretpostaviti da su prestale njegove oporezive djelatnosti prodaje dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja,

3) više ne ispunjava uslove potrebne za primjenu posebnog postupka,

4) više puta ne postupi u skladu sa odredbama posebnog postupka.

(2) Poreski organ će brisati posrednika iz evidencije poreskih obveznika koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja u slučajevima ako:

1) u periodu od dva uzastopna kalendarska tromjesečja nije radio kao posrednik u ime poreskog obveznika koji primjenjuje posebni postupak,

2) više ne ispunjava uslove potrebne za rad kao posrednik,

3) više puta ne postupi u skladu sa odredbama posebnog postupka.

(3) Poreski organ će brisati poreskog obveznika kojeg zastupa posrednik iz evidencije poreskih obveznika koji primjenjuju posebni postupak oporezivanja u slučajevima ako:

1) posrednik obavijesti poreski organ da poreski obveznik više ne obavlja prodaju dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja,

2) se može pretpostaviti da su prestale oporezive djelatnosti poreskog obveznika u vezi sa prodajom dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja,

3) poreski obveznik više ne ispunjava uslove potrebne za primjenu posebnog postupka,

4) poreski obveznik više puta ne postupi u skladu sa odredbama posebnog postupka,

5) posrednik obavijesti poreski organ da više ne zastupa tog poreskog obveznika.

Podnošenje prijave PDV za posebni postupak oporezivanja

Član 189

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak ili njegov posrednik obavezan je za svaki kalendarski mjesec do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku mjeseca za koji se prijava podnosi, nadležnom poreskom organu elektronskim putem podnijeti prijavu PDV-a za posebni

postupak oporezivanja, bez obzira na to je li ili nije u tom periodu obavljao prodaju dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja.

Prijava i obračun PDV-a u posebnom postupku uvozne prodaje na daljinu

Član 190

(1) U prijavi PDV-a iz stava 1 ovog člana mora se navesti pojedinačni registracioni broj iz člana 187 ovog zakona i, za svaku državu članicu potrošnje u kojoj postoji obaveza plaćanja PDV, ukupnu vrijednost bez PDV-a prodaje dobara na daljinu uvezenih iz trećih teritorija ili trećih zemalja za koju je nastala obaveza plaćanja PDV-a tokom poreskog perioda, kao i ukupni iznos pripadajućeg PDV-a po stopama, stope PDV-a koje se primjenjuju i ukupni PDV koji treba platiti.

(2) Ako je do datuma podnošenja prijave PDV-a u skladu sa članom 189 ovog zakona došlo do izmjena, takve se izmjene uključuju u tu prijavu PDV.

(3) U slučaju izmjene podnesene prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja, izmjene se uključuju u sljedeću prijavu u roku od tri godine od propisnog roka iz stava 1. ovog člana. U toj prijavi navodi se država članica potrošnje, period oporezivanja i iznos PDV-a koji se mijenja.

(4) Iznosi u prijavi PDV-a iz stava 1 ovog člana izražavaju se u eurima, a ako su isporuke obavljene u drugim valutama, poreski obveznik iz člana 183 ovog zakona ili njegov posrednik primjenjuje kurs koji važi na posljednji dan perioda oporezivanja, a preračunavanje se obavlja prema kursu koji objavljuje Evropska centralna banka za taj dan ili, ako se kurs za taj dan ne objavljuje, za dan sljedeće objave obuke.

Plaćanje PDV

Član 191

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak ili njegov posrednik plaćaju PDV pozivajući se na odgovarajući referentni broj prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja najkasnije do isteka roka za podnošenje te prijave.

(2) Uplata se obavlja u eurima na uplatni račun propisan posebnim propisom o uplatnim računima.

Povraćaj ulaznog PDV

Član 192

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a u državi članici potrošnje na osnovu člana 168 Direktive 2006/112/EZ, odnosno člana 93 ovog zakona.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana u državi članici potrošnje može zatražiti povraćaj PDV-a u skladu sa postupkom povraćaja PDV-a poreskim obveznicima sa sjedištem u drugoj državi članici prema Direktivi 2008/9/EZ te postupkom povrata PDV-a poreskim obveznicima koji nemaju sjedište na teritoriji Unije prema Direktivi 86/560/EEZ.

(3) Član 2 stav 2 i član 4 stav 2 Direktive 86/560/EEZ ne primjenjuju se na povraćaje koji se odnose na robu ili usluge upotrijebljene za isporuke robe obuhvaćene ovim posebnim postupkom.

(4) Ako se poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja mora registrovati za potrebe PDV-a u državi članici potrošnje za isporuke koje nijesu obuhvaćene posebnim postupkom, ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a za isporuke obuhvaćene posebnim postupkom u prijavi PDV-a.

Vođenje evidencije i čuvanje podataka

Član 193

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak mora voditi evidenciju o transakcijama obuhvaćenim ovim posebnim postupkom. Posrednik mora voditi evidenciju za svakog poreskog obveznika kojega zastupa. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi se poreskom

organu države članice potrošnje omogućila provjera tačnosti prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana mora na zahtjev, u elektronskom obliku biti stavljena na raspolaganje poreskom organu i poreskom organu države članice potrošnje. Ta se evidencija mora čuvati deset godina od završetka godine u kojoj su transakcije obavljene.

Posebni postupak za prenos sopstvenih dobara

Opšte

Član 194

(1) U skladu sa čl. 195 do 201 ovog zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1) „prenos sopstvenih dobara“ znači prenos dobara u drugu državu članicu u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona i ne uključuje prenose dobara za koje u toj državi članici ne postoji puno pravo na odbitak PDV,

2) „država članica registracije“ označava državu članicu na čijoj teritoriji poreski obveznik ima sjedište ili, ako poreski obveznik nema sjedište u Uniji, država članica u kojoj poreski obveznik ima stalnu poslovnu jedinicu.

(2) Za potrebe stava 1 tačka b ovog člana, ako poreski obveznik nema sjedište u Uniji, ali u njoj ima više od jedne stalne poslovne jedinice, država članica registracije je država članica sa stalnom poslovnom jedinicom u kojoj taj poreski obveznik donese odluku da će se koristiti ovim posebnim postupkom. Ta odluka je obvezujuća za poreskog obveznika u tekućoj kalendarskoj godini i naredne dvije kalendarske godine.

(3) Ako poreski obveznik nema sjedište ni stalnu poslovnu jedinicu u Uniji, država članica registracije je država članica u kojoj počinje otprema ili prevoz dobara. Ako postoji više od jedne države članice u kojoj počinje otprema ili prevoz dobara, poreski obveznik navodi koja je od tih država članica država članica registracije. Ta odluka obvezujuća je za poreskog obveznika u tekućoj kalendarskoj godini i naredne dvije kalendarske godine.

(4) Izuzetno od stava 1 tačka b) i stav 2 ovog člana, država članica registracije za ovaj posebni postupak ista je kao i za posebni postupak iz člana 174 do 181 ovog zakona ako je poreski obveznik registrovan za taj posebni postupak.

Prijava za primjenu posebnog postupka

Član 195

(1) Poreski obveznik koji prenosi sopstvene proizvode u drugu državu članicu može se registrovati za ovaj posebni postupak i tada se taj posebni postupak primjenjuje na sve prenose sopstvenih proizvoda koje obavlja taj poreski obveznik.

(2) Poreski obveznik koji primjenjuje ovaj posebni postupak mora poreskom organu elektronskim putem prijaviti početak i prestanak svoje djelatnosti u okviru ovog posebnog postupka ili promjenu te djelatnosti ako više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka.

Jedinstvena registracija za PDV u posebnom postupku oporezivanja

Član 196

(1) Poreski organ dodjeljuje poreskom obvezniku koji primjenjuje ovaj posebni postupak registracioni broj za PDV za primjenu posebnog postupka oporezivanja.

(2) Poreski obveznik koji se koristi ovim posebnim postupkom registruje se za PDV samo u državi članici registracije.

(3) Poreski organ u svrhu registracije upotrebljava registracioni broj za PDV koji je već dodijeljen poreskom obvezniku u vezi sa njegovim drugim obavezama u okviru unutrašnjeg sistema.

Brisnje iz evidencije

Član 197

Poreski organ će brisati poreskog obveznika iz posebnog postupka za prenos sopstvene robe u slučajevima ako:

- 1) podnese obavještenje da više ne obavlja prenose sopstvenih dobara obuhvaćenih ovim posebnim postupkom,
- 2) se može pretpostaviti da su prestale njegove oporezive djelatnosti obuhvaćene ovim posebnim postupkom,
- 3) više ne ispunjava uslove potrebne za primjenu ovog posebnog postupka.
- 4) ne postupa u skladu sa odredbama posebnog postupka.

Podnošenje prijave PDV za posebni postupak oporezivanja

Član 198

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak obavezan je za svaki kalendarski mjesec do zadnjeg dana u tekućem mjesecu po proteku mjeseca za koji se prijava podnosi, nadležnom poreskom organu elektronskim putem podnijeti prijavu PDV-a, bez obzira da li su ili nijesu izvršeni prenosi dobara obuhvaćeni ovim posebnim postupkom.

(2) U prijavi PDV-a iz stava 1 ovog člana mora se navesti registracioni broj za PDV iz člana 196 ovog zakona i, za svaku državu članicu u koju se dobra otpremaju ili prenose, ukupnu vrijednost bez PDV-a za prenose obuhvaćene ovim posebnim postupkom za koji je nastala obveza obračuna PDV-a tokom poreskog perioda.

(3) Ako se dobra otpremaju ili prevoze iz države članice koja nije država članica registracije, u prijavi PDV-a se uključuje ukupna vrijednost bez PDV-a za prenose dobara obuhvaćenih ovim posebnim postupkom, za svaku državu članicu iz koje se ti dobra otpremaju ili prevoze.

(4) U prijavi PDV-a mora se navesti i registracioni broj za PDV ili referentni poreski broj koji dodjeljuje svaka država članica iz koje se dobra iz stava 3 ovog člana otpremaju ili prevoze. U prijavi PDV-a navode se podaci iz ovog stava raščlanjeni po državama članicama u koje se dobra otpremaju ili prevoze.

(5) Ako je do datuma podnošenja prijave PDV u skladu sa članom 197 ovog zakona došlo da izmjena, takve se izmjene uključuju u tu prijavu PDV.

(6) U slučaju izmjene podnesene prijave PDV-a za posebni postupak oporezivanja, izmjene se uključuju u sljedeću prijavu u roku od tri godine od propisnog roka iz stava 1 ovog člana, a u toj prijavi PDV navode se države članice u koje i iz kojih se dobra otpremaju ili prevoze, poreski period i ukupni iznos PDV koji se mijenja.

(7) Iznosi u prijavi PDV-a iz stava 2 ovog člana izražavaju se u eurima, a ako su isporuke obavljene u drugim valutama, poreski obveznik koji koristi ovaj posebni postupak primjenjuje kurs koji važi na posljednji dan perioda oporezivanja, a preračunavanje se obavlja prema kursu koji objavljuje Evropska centralna banka za taj dan ili, ako se kurs za taj dan ne objavljuje, za dan sljedeće objave obuke.

Oslobođenje za sticanje dobara u posebnom postupku

Član 199

(1) Za potrebe ovog posebnog postupka oporezivanja oslobođeno je sticanje dobara unutar Unije u državi članici u koju se dobra otpremaju ili prevoze.

(2) Izuzetno od člana 118 stav 1 ovog zakona, poreski obveznik koji stiče proizvode unutar Unije iz stava 1 ovog člana nije obavezan registrovati se u skladu sa članom 118 stav 1 ovog zakona.

(3) Za potrebe čl. 18, 20 i 24, člana 99 stav 1 tačka 2 i st. 2 do 5 ovog zakona i čl. 100 i 101 ovog zakona, oslobođenjem iz stava 1 ovog člana smatra se da je poreski obveznik ostvario puno pravo na odbitak ulaznog PDV-a koji bi bio obavezan platiti da nije mogao primijeniti oslobođenja iz stava 1 ovog člana.

Povraćaj ulaznog PDV

Član 200

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje ovaj posebni postupak nema pravo na odbitak ulaznog PDV-a u prijavi PDV-a u skladu sa članom 93 ovog zakona u državi članici u koju ili iz koje se dobra otpremaju ili prevoze.

(2) Poreski obveznik iz stava 1 ovog člana u državi članici potrošnje može zatražiti povraćaj PDV-a u skladu sa postupkom povraćaja PDV-a poreskim obveznicima sa sjedištem u drugoj državi članici prema Direktivi 2008/9/EZ te postupkom povraćaja PDV-a poreskim obveznicima koji nemaju sjedište na teritoriji Unije prema Direktivi 86/560/EEZ.

(3) Član 2 stav 2 i član 4 stav 2 Direktive 86/560/EEZ ne primjenjuju se na povraćaje koji se odnose na proizvode ili usluge upotrijebljene za prenose sopstvenih dobara obuhvaćenih ovim posebnim postupkom.

(4) Ako se poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak oporezivanja mora registrovati za potrebe PDV-a u državi članici za isporuke koje nijesu obuhvaćene ovim posebnim postupkom, ima pravo na odbitak ulaznog PDV-a u državi članici za proizvode ili usluge koje su mu isporučene u toj državi članici.

Vođenje evidencije i čuvanje podataka

Član 201

(1) Poreski obveznik koji primjenjuje posebni postupak mora voditi evidenciju o prenosu sopstvenih dobara obuhvaćenim ovim posebnim postupkom. Ta evidencija mora biti dovoljno detaljna kako bi se poreskom organu država članica iz kojih i u koje se dobra otpremaju ili prevoze omogućila provjera tačnosti prijave PDV.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana mora na zahtjev, u elektronskom obliku biti stavljena na raspolaganje poreskom organu i poreskom organu države članice iz koje i u koju se dobra otpremaju ili prevoze, a ta se evidencija mora čuvati deset godina od završetka godine u kojoj je obavljen prenos vlastitih dobara.

XV. PORESKI ZASTUPNIK

Poreski zastupnik za PDV obaveze nerezidenata

Član 202

(1) Ako je prema članu 112 ovog zakona PDV obavezan platiti poreski obveznik koji u Crnoj Gori nema sjedište, ali ima sjedište u drugoj državi članici, taj poreski obveznik može imenovati poreskog zastupnika kao osobu koja je obvezna platiti PDV.

(2) Ako je prema članu 112 ovog zakona PDV obavezan platiti poreski obveznik koji nema sjedište u Crnoj Gori niti na teritoriji Unije, ali ima sjedište u trećoj zemlji ili na trećoj teritoriji, taj poreski obveznik mora imenovati poreskog zastupnika kao lice koje je obavezno platiti PDV ako Crna Gora nije sklopila sporazume o međusobnoj pomoći koji su po opsegu slični onima koji su propisni Direktivom Vijeća 2010/24/EU od 16. marta 2010. o uzajamnoj pomoći kod naplate potraživanja vezanih za poreze, carine i druge mjere (SL L 84, 31. 3. 2010.) i Uredbom Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. oktobra 2010. o administrativnoj sradnji i suzbijanju prevare u teritoriji poreza na dodanu vrijednost (SL L 268, 12. 10. 2010.), a poreski obveznik iz ovog stava ne mora imenovati poreskog zastupnika ako se radi o poreskom obvezniku iz člana 174 ovog zakona te u slučaju kada obavlja isključivo međunarodni drumski prevoz putnika na teritoriji Crne Gore.

(3) Poreski zastupnici iz ovog člana moraju biti poreski obveznici sa sjedištem odnosno prebivalištem ili uobičajenim boravištem u Crnoj Gori.

(4) Poreski zastupnik odgovara kao garant platac za plaćanje PDV.

(5) Bliže uslove, postupke i način sprovođenja određaba od stave 1 do 4 u vezi sa poreskim zastupnikom propisuje Ministarstvo.

XVI. ODGOVORNOST

Odgovornost i uskraćivanje odbitka PDV-a u slučaju poreske prevare

Član 203

(1) Poreski obveznik koji obavlja u Crnoj Gori isporuke dobara i usluga sa pravom na povraćaj ulaznog PDV-a smatraće se odgovornim ako iz objektivnih okolnosti proizlazi da je znao ili morao znati da će zbog prevarnih aktivnosti dio ili cijeli iznos PDV-a vezan za isporuku koja mu je obavljena, ili bilo koju prethodnu ili sljedeću isporuku istih dobara ili usluga, ostati neplaćen.

(2) Ako se u skladu sa stavom 1 ovog člana utvrdi odgovornost poreskog obveznika, osporiće mu se pravo na odbitak ulaznog PDV-a.

(3) Ako poreski organ sumnja da su isporuke dobara i usluga dio transakcija čija je namjera prevarno izbjegavanje plaćanja PDV-a, tada će poreskog obveznika koji učestvuje u takvim transakcijama obavijestiti o njegovoj odgovornosti u skladu sa stavom 1 ovog člana, a od dana prijema takvog obavještenja poreski organ može smatrati da je poreski obveznik znao ili morao znati da sa takvim transakcijama učestvuje u transakcijama kojima je namjera izbjegavanje plaćanja PDV-a.

(4) Podaci iz stava 3 ovog člana ne predstavljaju povredu poreske tajne.

XVII. KONTROLA OBRAČUNAVANJA I PLAĆANJA PDV

Kontrola i postupak obračuna i naplate PDV-a

Član 204

(1) Kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV-a vrši poreski organ, u skladu sa zakonom kojim je uređen poreski postupak.

(2) Ukoliko poreski obveznik ne podnese obračun PDV-a ili podnese u nepotpunom obliku ili ako poreski organ utvrdi da poreska obaveza nije pravilno obračunata, kao i u pogledu zateznih kamata, pravnih sredstava i svih pitanja postupka i nadležnosti poreskog organa koja nijesu uređena ovim zakonom, primjenjuje se zakon kojim je uređen poreski postupak.

(3) Kontrolu obračunavanja i plaćanja PDV prilikom uvoza dobara vrši carinski organ, u skladu sa carinskim propisima kao da je PDV uvozna dažbina.

XVIII. POSEBNE ODREDBE

Razvrstavanje dobara i djelatnosti prema carinskoj tarifi i klasifikaciji djelatnosti

Član 205

Na razvrstavanje dobara po ovom zakonu primjenjuju se propisi o carinskoj tarifi, a na razvrstavanje (klasifikaciju) djelatnosti propisi o klasifikaciji djelatnosti.

Primjena poreskog postupka na neriješena pitanja PDV-a

Član 206

Na odnose koji nijesu posebno uređeni ovim zakonom (žalbeni postupak, postupak prinudne naplate, kamate i dr.) shodno se primjenjuje zakon kojim je uređen poreski postupak.

XIX. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji u vezi osnovnih PDV obaveza i računa

(1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) kao lice koje stiče nova prevozna sredstva ne obračuna PDV i/ili ne podnese prijavu u propisnom roku (član 112 stav 1 tačka 7 i 139 stav 2);

2) ne obračuna PDV u slučaju prenosa poreske obaveze (član 124);

- 3) ne prijavi ili ne prijavi u propisnom roku svaku promjenu ili prestanak svoje djelatnosti kao poreskog obveznika ili ne podnese zahtjev za izdavanje PDV identifikacijskog broja (član 117);
 - 4) u računu ne iskaže sve propisne podatke (član 124 stav 1);
 - 5) u pojednostavljenom računu ne iskaže sve propisne podatke (član 125 stav 1);
 - 6) u računu iznos PDV-a koji treba platiti nije iskazan u eurima (član 126 stav 1).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 800 eura do 2.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 1.000 eura do 4.000 eura.

Teži poreski prekršaji u obračunu i evidenciji PDV-a

Član 208

- (1) Novčanom kaznom od 6.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) tačno ne obračuna poresku osnovicu (član 58 od 1 do 8 i 15, 59, 60 i 61);
 - 2) nije obračunao PDV za naknadno primljenu uplatu ili djelimičnu uplatu (član 59 stav 18);
 - 3) kod izračunavanja poreske osnovice nije primijenjen kurs (član 62 stava 1 i 2);
 - 4) stopa PDV-a nije pravilno primijenjena (član 63 stav 5);
 - 5) nema dokaze o pravu na oslobođenje kod međunarodnog prevoza (član 79 stav 2);
 - 6) koristi oslobođenja od plaćanja PDV suprotno odredbama Zakona (član 91);
 - 7) odbije ulazni PDV koji se po ovom zakonu ne može odbiti (**član 92 stav 1, član 93**, član 94, član 97, član 101 i član 125 stav 1);
 - 8) za stečene nepokretnosti ne izvrši ispravku ulaznog PDV-a ili ne izvrši na propisni način (član 99 i član 100);
 - 9) naknadno ne izvrši ispravku odbitka ulaznog PDV-a (član 99);
 - 10) odbitak ulaznog PDV nije srazmjeran izvršenom prometu (član 98 i 102);
 - 11) ne uplati ili ne uplati u propisnom roku obračunati i prijavljeni iznos PDV-a na propisni uplatni račun (član 116);
 - 12) prije prestanka registracije ne obračuna i/ili ne plati PDV na sve pribavljene proizvode do dana odjave i/ili ne popiše zalihe dobara i/ili ne popiše i ne obračuna i plati PDV na zalihe dobara namijenjene za ličnu upotrebu (član 119);
 - 13) ne izda račun ili ga ne izda u propisnom roku (član 122 stav 1 i 3);
 - 14) račun izda primalac koji ne ispunjava uslove za izdavanje računa (član 122 stav 7);
 - 15) ne čuva račune i ostalu dokumentaciju u propisnom roku i na propisni način (član 129);
 - 16) u svom knjigovodstvu ne obezbijedi sve podatke potrebne za pravilno i pravovremeno obračunavanje i plaćanje PDV-a na propisni način i u propisnim rokovima (član 131);
 - 17) ne vodi evidenciju primaoca plaćanja i plaćanja u vezi s platnim uslugama na propisni način (član 132 i 134);
 - 18) na utvrdi i ne iskaže poresku obvezu na propisni način (član 136);
 - 19) poresku prijavu ne podnese na propisni način (član 137);
 - 20) nadležnom poreskom organu ne podnese prijavu za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika i/ili prilikom obavljanja međunarodnog drumskog prevoza putnika nema potvrdu o prijavi za usluge međunarodnog drumskog prevoza putnika i rješenje (član 138);
 - 21) poreski obveznik koji stiće novo prevozno sredstvo ne podnese prijavu (član 139);
 - 22) obveznik koji je registrovan za potrebe PDV-a ne podnese propisne podatke na propisni način u propisanim rokovima (član 140);
 - 23) poreski obveznik na propisani način i u propisanim rokovima ne podnese tromjesečni izvještaj (član 147);
 - 24) preprodavalac ne podnese prijavu na način i u propisnom roku (član 159 stav 7);
 - 25) preprodavalac odbije ulazni PDV suprotno odredbama ovog zakona (član 161 stav 8);
 - 26) ponuđaču ne obezbijedi odvojeno pokazivanje podataka (član 163 stav 3);

- 27) ponuđaču ne osigurava potrebne podatke u evidencijama (član 164 stav 3);
- 28) za promet investicionog zlata ne izda računi/ili ne vodi propisne evidencije u propisnim rokovima (član 165 stav 10 i 11);
- 29) poreski obveznik ne obavijesti početak i završetak svoje djelatnosti kao poreskog obveznika ili promjenu djelatnosti uslijed kojih više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka oporezivanja (član 168);
- 30) poreski obveznik ne podnese prijavu za posebni postupak oporezivanja (član 170);
- 31) poreski obveznik ne uplati PDV po posebnom postupku oporezivanja (član 171);
- 32) poreski obveznik ne vodi evidenciju o transakcijama obuhvaćenim posebnim postupkom (član 173);
- 33) elektronskim putem ne prijavi početak i prestanak svoje djelatnosti u okviru posebnog postupka oporezivanja ili promjenu te djelatnosti ako više ne ispunjava uslove za primjenu posebnog postupka oporezivanja (član 176);
- 34) ne podnese ili ne podnese u propisnom roku poresku prijavu za posebni postupak oporezivanja (član 178);
- 35) ne plati PDV u propisanom roku (član 179);
- 36) ne vodi propisne evidencije ili ne čuva podatke u propisanom roku (član 181);
- 37) posrednik ne podnese ili ne podnese u propisanim rokovima podatke (član 186);
- 38) se podaci ne vode na način i u propisanim rokovima (član 193);
- 39) nije imenovao poreskog zastupnika (član 202).
- (2) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 1.500 eura do 2.000 eura.
- (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 2.000 eura do 6.000 eura.

XX. PRELAZNE ODREDBE

Dodjela PDV broja za inostrane transakcije

Član 209

Poreskim obveznicima koji prema raspoloživim podacima poreskog organa na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju transakcije sa inostranim poreskim obveznicima poreski organ dodijeliće registracioni broj za PDV iz člana 118 stav 2 ovog zakona ili će ga dodijeliti po podnesenom zahtjevu poreskog obveznika.

Prelazne odredbe koje se primjenjuju u okviru pristupanja Evropskoj uniji

Član 210

(1) Odredbe Zakona o porezu na dodanu vrijednost koje su bile na snazi u vrijeme kada su dobra podvrgnuti postupcima privremenog uvoza sa potpunim oslobađanjem od plaćanja uvozne carine ili jednom od postupaka iz člana 86 stav 1 ovog zakona, odnosno sličnim postupcima, primjenjuju se i nakon dana pristupanja Crne Gore Uniji sve dok se na te proizvode ne prestanu primjenjivati ti postupci, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da su ta dobra unesena u Uniju ili u Crnu Goru prije dana pristupanja Uniji,
- b) da su ta dobra podvrgnuti tim postupcima prilikom ulaska u Uniju ili u Crnu Goru,
- c) da se ti postupci nisu prestali primjenjivati na te proizvode prije dana pristupanja Crne Gore Uniji.

(2) Odredbe koje su bile na snazi u vrijeme kada su dobra podvrgnuta carinskom postupku tranzita primjenjuju se i nakon dana pristupanja Crne Gore Uniji sve dok se na te proizvode ne prestane primjenjivati taj postupak, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da su ta dobra podvrgnuta carinskom postupku tranzita prije dana pristupanja Uniji,
- b) da se ti postupci nijesu prestali primjenjivati na ta dobra prije dana pristupanja Uniji.

(3) Ako se u postupku utvrdi da su dobra bila u slobodnom prometu u Crnoj Gori ili na teritoriji Unije, uvozom tih dobara smatraće se sljedeće:

a) izuzimanje, uključujući i nepropisno izuzimanje dobara iz postupaka privremenog uvoza kojima su bili podvrgnuti prije dana pristupanja Uniji prema uslovima iz stava 1 ovog člana,

b) izuzimanje, uključujući i nepropisno izuzimanje dobara iz postupaka navedenih u članu 86 stav 1 ovog zakona ili sličnih postupaka kojima su bila podvrgnuta prije dana pristupanja Crne Gore Uniji, prema uslovima iz stava 1 ovog člana,

c) prestanak bilo kojih postupaka iz stava 2 ovog člana koji je započeo na teritoriji Crne Gore prije dana pristupanja Uniji, u svrhu isporuke dobara uz naknadu koju je obavio poreski obveznik koji djeluje kao takav prije tog dana na teritoriji Crne Gore,

d) svaka nepravilnost ili prekršaj učinjeni tokom carinskog postupka tranzita koji je započeo prema uslovima iz tačke c ovog stava.

(4) Osim slučajeva iz stava 3 ovog člana, uvozom dobara smatra se korišćenje dobara koje je poreski obveznik ili lice koje nije poreski obveznik primio, odnosno koja su mu isporučena na teritoriji Crne Gore ili na teritoriji Unije prije dana pristupanja Crnoj Gori Uniji, a koristi te proizvode u Crnoj Gori nakon dana pristupanja u Uniju, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

a) da je isporuka tih dobara bila oslobođena PDV-a ili je mogla biti oslobođena prema članu 77 stav 1 tačka 1 i 2 ovog zakona,

b) da ta dobara nijesu bila uvezena u Uniju ili u Crnu Goru prije dana pristupanja.

(5) U slučajevima iz stava 3 ovog člana mjestom isporuke u smislu člana 52 st. 2 i 3 ovog zakona smatra se država članica na teritoriji koje se na dobra iz stava 3 ovog člana prestanu primjenjivati postupci kojima su bila podvrgnuta prije dana pristupanja Crne Gore Uniji.

(6) Izuzetno od odredbi člana 57 st. 2 i 3 ovog zakona, uvoz dobara u smislu stava 3 i 4 ovog člana ne smatra se oporezivim događajem ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

a) uvezena dobra su otpremljena ili prevezena izvan Evropske unije,

b) uvezena dobra, u smislu stava 3 tačka a ovog člana, nijesu prevozna sredstva i otpremljena natrag ili prevezena u državu članicu iz koje su izvezena i to licu koje ih je izvezlo;

c) uvezena dobra su, u smislu stava 3 tačka a ovog člana, prevozna sredstva koja su nabavljena ili uvezena prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, u skladu sa opštim uslovima oporezivanja koji važe u Crnoj Gori ili u nekoj od država članica Evropske unije ili za koja, na bazi njihovog izvoza, nije odobreno nikakvo oslobođenje od PDV-a niti njegov povraćaj.

(7) Uslov iz stava 6 tačka c ovog člana smatra se ispunjenim u sljedećim slučajevima:

a) ako je datum prvog korištenja prevoznog sredstva bio prije više od osam godina prije dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji,

b) ako je iznos PDV-a koji treba platiti pri uvozu manji od 22,00 eura.

Član 211

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu.

XXII. ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja propis

Član 212

Danom početka primjene ovog zakona predstaje da važi Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Službeni list RCG", br. 65/02, 12/02, 38/02, 72/02, 21/03, 76/05, 4/06 i "Službeni list CG", br. 16/07, 40/11, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 46/19, 73/19, 80/20, 8/21, 59/21, 146/21, 49/22, 65/22, 140/22, 3/23, 94/24 i 12/26).

Stupanje na snagu zakona

Član 213

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

*U ovaj zakon prenešene su: Direktiva Savjeta 2006/112/EZ od 28. novembra 2006. o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost (Sl. list 347, 11. 12. 2006.) zadnje izmijenjena s Direktivom Savjeta (EU) 2025/516 od 11. marta 2025. o izmjeni Direktive 2006/112/EZ u pogledu pravila o PDV-u za digitalno doba (Sl. list 516 11. 3. 2025.), Direktiva Savjeta 2008/9/EZ od 12. februara 2008. kojom se utvrđuju detaljna pravila za povraćaj poreza na dodatu vrijednost, predviđen u Direktivi 2006/112/EZ, poreskim obveznicima koji nemaju sjedište na teritoriji države članice povraćaja nego u nekoj drugoj državi članici (Sl. list 44, 20. 2. 2009.), Trinaesta Direktiva Vijeća 86/560/EZ od 17. novembra 1986. o usklađivanju zakona država članica vezano za porez na promet – postupci za povraćaj poreza na dodatu vrijednost poreskim obveznicima koji nemaju sjedište na teritoriji Zajednice (Sl. list 326, 21. 11. 1986.). Na zajednički sistem PDV-a primjenjivaće se odredbe Sprovedebne Regulative 282/2011 od 15. marta 2011. godine o utvrđivanju sprovedbenih mjera za Direktivu 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost.

Ministarstvo
finansija

Broj: 10/2-1-040/26-17615/3

Podgorica, 15. jun 2026. godine

Na osnovu člana 18 Uredbe o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija („Službeni list Crne Gore” broj: 41/18), Ministarstvo finansija sačinilo je:

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI NACRTA ZAKONA O POREZU NA DODATU VRIJEDNOST

VRIJEME TRAJANJA JAVNE RASPRAVE:

Javna rasprava trajala je od 13. maja do 1. juna 2026. godine.

NAČIN SPROVOĐENJA JAVNE RASPRAVE:

Ministarstvo finansija sprovelo je javnu raspravu o Nacrtu Zakona o porezu na dodatu vrijednost na sljedeći način: dostavljanjem primjedbi, prijedloga, sugestija i komentara na Nacrt zakona, u pisanom ili elektronskom obliku.

Program javne rasprave o tekstu Nacrta Zakona o porezu na dodatu vrijednost objavljen je na internet stranici Ministarstva finansija, [javni poziv za javnu raspravu](#).

Zainteresovane strane svoje primjedbe, prijedloge, sugestije i komentare na Nacrt Zakona o porezu na dodatu vrijednost dostavile su na e-mail: biljana.peranovic@mif.gov.me, omer.cikotic@mif.gov.me i ivana.dajevic@mif.gov.me.

OVLAŠĆENI PREDSTAVNICI MINISTARSTVA KOJI SU UČESTVOVALI U JAVNOJ RASPRAVI:

- Biljana Peranović, generalna direktorica Direktorata za poreski i carinski sistem,
- Omer Cikotić, načelnik u Direkciji za poreski sistem i poresku politiku i
- Ivana Dajević, samostalna savjetnica i u Odsjeku za indirektno poreze i poresku politiku.

PODACI O BROJU I STRUKTURI UČESNIKA U JAVNOJ RASPRAVI:

U toku trajanja javne rasprave svoje sugestije na Nacrt Zakona o porezu na dodatu vrijednost putem dostavili su: Miloš Vuković, Dejan Pejović, Udruženje Izdavalaca smještaja Crne Gore, Berza električne energije D.O.O., Coordinated Auction Office in South East Europe D.O.O., Danijela Prelević, NVO Udruženje agencija za nekretnine Crne Gore, CMM D.O.O., Sunny Resort D.O.O., Privredna komora Crne Gore, Udruženje Obnovljiv izvori energije Crne Gore i Elektroprinosni sistem Crne Gore.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

1. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESIJE MILOŠ VUKOVIĆ

Primjedba/predlog/sugestija 1: Inverzna formulsana formula za srazmjerni odbitak ulaznog PDV — član 98 stav 3.

Primjedba: Stav 3 člana 98 Nacrta sadrži ozbiljnu suštinsku grešku u definisanju formule za srazmjerni (pro-rata) odbitak ulaznog PDV-a koja je diametralno suprotna članu 174 Direktive Vijeća 2006/112/EZ. Kako je trenutno napisano, primjena formule davala bi pogrešne rezultate u svim slučajevima mješovite djelatnosti.

Predlog izmjene: Stav 3 člana 98 mijenja se i glasi: „Odbitni dio ulaznog PDV-a se utvrđuje kao razlomak koji obuhvata: 1) u brojiocu — ukupni iznos godišnjeg prometa, bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije za koje postoji pravo na odbitak ulaznog PDV-a; 2) u imeniocu — ukupni iznos godišnjeg prometa, bez PDV-a, koji se

odnosi na transakcije iz tačke 1) ovog stava i na transakcije za koje ne postoji pravo na odbitak ulaznog PDV-a, uključujući subvencije osim onih koje su neposredno povezane sa cijenom isporuke.”

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se prihvata.

Obzirom: Članom 174 Direktive Savjeta 2006/112/EZ jasno je propisano da se odbitni dio ulaznog PDV-a utvrđuje kao razlomak u kojem brojilac obuhvata ukupan iznos godišnjeg prometa, bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije sa pravom na odbitak, dok imenioc obuhvata ukupan iznos godišnjeg prometa, bez PDV-a, koji se odnosi na transakcije iz brojioca i transakcije bez prava na odbitak, uz mogućnost uključivanja subvencija osim onih koje su neposredno povezane sa cijenom isporuke.

Formulacija u članu 98 stav 3 nacrt („osim PDV“) dovodi do logičkog isključenja prometa sa pravom odbitka iz brojioca, što je suprotno Direktivi i imalo bi za posljedicu netačan obračun pro-rata kod obveznika sa mješovitom djelatnošću. Shodno tome, tekst člana 98 stav 3 usklađuje se sa članom 174 Direktive, tako da brojilac obuhvata promet sa pravom odbitka, bez PDV-a.

Takođe, referenca na subvencije u članu 98 stav 3 tačka 2 treba da se veže za član 58 stav 1 nacrt, a ne za član 73, jer član 58 uređuje uključivanje subvencija neposredno povezanih sa cijenom u osnovicu.

Član 211 stav 1 tačka 10 — srazmjerni odbitak je uređen članom 98, dok je članom 102 uređen odbitak ulaznog PDV-a kod otpočinjanja obavljanja oporezive djelatnosti. Shodno tome, pored referisanja na član 102, odredba će se dodatno referisati i na član 98.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Prag registracije i oslobođenja malih obveznika od 30.000 € — članovi 116 i 144 (neusklađenost sa Direktivom (EU) 2020/285)

Primjedba: Prag za obavezu registracije (član 116 stav 1) i za oslobođenje malih obveznika (član 144 stav 1) od 30.000,00 EUR zadržan je nepromijenjen iz važećeg Zakona iz 2002. godine. To je istovremeno: (a) suštinski ispod maksimuma koji dozvoljava Direktiva (EU) 2020/285 (do 85.000 EUR), (b) realno značajno smanjen zbog kumulativne inflacije u Crnoj Gori od oko 70 % od 2003. godine, i (c) nominalno mnogo niži od pragova u svim susjednim državama članicama EU.

Predlog izmjene: Prag iz člana 116 stav 1 i člana 144 stav 1 podiže na 60.000,00 EUR, sa mehanizmom indeksacije svake tri godine prema potrošačkim cijenama. Alternativno — uvesti dvostepeni prag (npr. 50.000 EUR za usluge, 75.000 EUR za isporuke dobara) kako predviđa Direktiva (EU) 2020/285 koja dozvoljava sektorsku diferencijaciju.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obzirom: Članom 116 stav 1 i članom 144 stav 1 nacrt zakona propisan je prag od 30.000 EUR za obavezu registraciju i oslobođenje od PDV-a za male poreske obveznike. Ovaj prag je utvrđen u skladu sa fiskalnim i ekonomskim ciljevima Crne Gore, imajući u vidu potrebu očuvanja stabilnosti budžetskih prihoda i neutralnosti poreskog sistema. Direktiva (EU) 2020/285 predviđa maksimalni prag oslobođenja do 85.000 EUR, ali istovremeno ostavlja državama članicama diskreciono pravo da samostalno odrede visinu praga u skladu sa svojim fiskalnim i ekonomskim okolnostima. Crna Gora se odlučila za zadržavanje praga od 30.000 EUR, jer bi njegovo povećanje značilo značajno smanjenje broja obveznika u sistemu PDV-a, što bi imalo direktan negativan fiskalni efekat i uticalo na stabilnost budžetskih prihoda. Nacrt Zakona ne predviđa dvostepene pragove po djelatnostima (npr. različite pragove za usluge i dobra), jer bi takvo rješenje narušilo načelo neutralnosti PDV-a i stvorilo pravnu nesigurnost kroz sektorski diferenciran tretman. Kada je riječ o navodnoj nedosljednosti između člana 116 i člana 144, ista ne postoji: obaveza registracije nastaje kada promet pređe prag od 30.000 EUR (dakle 30.000,01 EUR), dok oslobođenje važi dok promet ne pređe prag od 30.000 EUR. Dakle, obveznik ne može istovremeno biti u oslobođenju i obavezi registracije za isti iznos. Shodno navedenom, prijedlozi za povećanje praga, uvođenje indeksacije ili dvostepenog praga odbijaju se, jer bi imali negativne fiskalne i ekonomske posljedice i bili u suprotnosti sa načelima neutralnosti PDV-a.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Obsoletna referenca na „Republički fond za zdravstveno osiguranje“ — član 66 (nulta stopa)

Primjedba: Član 66 Nacrta („PDV se plaća po stopi od 0% na lijekove i medicinska sredstva, određena istom lijekova, odnosno medicinskih sredstava koja se propisuju i izdaju na teret Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje“) sadrži pogrešan naziv organa. „Republički fond za zdravstveno osiguranje“ je pojam iz

zakonodavstva Republike Crne Gore u okviru Državne Zajednice Srbije i Crne Gore (do 2006. godine). U Crnoj Gori kao samostalnoj državi nadležni organ je Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore (osnovan Zakonom o zdravstvenom osiguranju, „Sl. list CG“, br. 6/16).

Predlog izmjene: U članu 66 riječ „Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje“ zamijeniti riječima „Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore“. Pored toga, preispitati da li je vezivanje nulte stope za listu Fonda materijalno opravdano — bolje rješenje je propisati nultu stopu po objektivnim medicinskim kriterijumima (npr. lijekovi sa A liste pozitivne kotizacije, ortopedska pomagala iz Pravidnika), kako se izbjegne situacija da se obim 0% stope mijenja administrativnim aktom Fonda bez parlamentarne kontrole.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore će biti isključen iz odredbe, a član 66 biće usklađen sa Direktivom 2006/112/EZ.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Pogrešno definisanje „novih prevoznih sredstava“ — član 8 stav 1 tačka a) (logička greška „i“ umjesto „ili“ + tipografska greška)

Primjedba: Član 8 stav 1 tačka a) Nacrta glasi: „motorna drumska vozila kapaciteta iznad 48 centimetara kubnih snage preko 7,2 kilovata“ (sa očiglednom tipografskom greškom „centimetara kubnih“ — spojeni „kubnih“ + „i“). Spojivanjem uslova veznikom „i“ (kumulativno) značilo bi da motorna drumska vozila predstavlja „novo prevozno sredstvo“ samo ako istovremeno ima zapreminu motora preko 48 cm³ i snagu preko 7,2 kW. Ovo je direktno suprotno članu 2 stav 2 Direktive 2006/112/EZ, koji propisuje alternativno (veznik „ili“).

Predlog izmjene: U članu 8 stav 1 tačka a) tekst „kapaciteta iznad 48 centimetara kubnih snage preko 7,2 kilovata“ zamijeniti tekстом „čija zapremina motora prelazi 48 cm³ ili čija snaga prelazi 7,2 kW“.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: Članom 2 stav 2 Direktive 2006/112/EZ propisano je da se motornim kopnenim vozilima smatraju ona „kapaciteta iznad 48 centimetara kubnih ili snage preko 7,2 kilovata“. Dakle, kriterijumi su alternativni, a ne kumulativni. Formulacija u članu 8 stav 1 tačka a) nacrta („...kapaciteta iznad 48 centimetara kubnih snage preko 7,2 kilovata“) sadrži tipografsku grešku i pogrešan veznik „i“, što bi dovelo do pogrešne primjene definicije i isključenja određenih vozila koja po Direktivi moraju biti obuhvaćena.

Shodno tome, tekst člana 8 stav 1 tačka a) usklađuje se sa Direktivom i glasi: „motorna drumska vozila čija zapremina motora prelazi 48 centimetara kubnih ili čija snaga prelazi 7,2 kilovata“.

U dijelu koji se odnosi na terminološku usklađenost, odnosno prijedlog da se umjesto izraza „centimetara kubnih“ koristi internacionalna oznaka „cm³“, isti se ne prihvata, jer i u tekstu Direktive 2006/112/EZ stoji formulacija „kubnih centimetara“.

U cilju izbjegavanja nejasnoća u vezi kumulativnosti uslova, tekst člana 8 stav 1 tačka b) precizno će se uskladiti sa člankom 2 stav 2 tačka (ii) Direktive 2006/112/EZ, koji glasi:

„plovila dužine veće od 7,5 metara, osim plovila koja se koriste u navigaciji na otvorenom moru i prevoz putnika uz plaćanje i plovila koja se koriste u komercijalne, industrijske ili ribolovne aktivnosti, ili za spašavanje ili pomoć na moru ili za priobalni ribolov“.

Primjedba/predlog/sugestija 5:

Primjedba: Nacrt sadrži veći broj pogrešnih unakrsnih referenci („cross-references“) koje upućuju na članove koji ne uređuju oblast na koju se poziva odredba. Pošto se radi o poreskom propisu sa kaznenim odredbama (XIX glava — kazne do 20.000 EUR), preciznost referenci je *conditio sine qua non* načela legaliteta („nullum crimen, nulla poena sine lege certa“). Konkretni primjeri su navedeni u obrazloženju.

Predlog izmjene: Sprovesti sistematsku reviziju svih unakrsnih referenci u Nacrtu (preporučljivo automatizovano — generisanjem indeksa referenci i kontrolom da svaka referenca cilja na članak/stav/tačku koji materijalno obuhvata uređenu materiju). Konkretno ispravke navedene u obrazloženju.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: Preciznost unakrsnih referenci u poreskom propisu sa kaznenim odredbama je od suštinskog značaja za načelo legaliteta („nullum crimen, nulla poena sine lege certa“). Analizom nacрта sprovedene su sljedeće korekcije u pojedinim članovima:

Član 128 stav 3 pogrešno se poziva na član 42 stav 1 koji se odnosi na mjesto prometa usluga prevoza putnika, umjesto na član 144 stav 1 koji se odnosi na male poreske obveznike. Referenca će se ispraviti.

Član 211 stav 1 tačka 10— srazmjerni odbitak je uređen članom 98, a dok je članom 102 uređen odbitak ulaznog PDV kod otpočinjanja objavljivanja oporezive djelatnosti. Pored referisanja na član 102, dodatno član 211 stav 1 tačka 10 referisaće se i na član 98.

Član 211 stav 1 tačka 7— pogrešno uključuje član 116 koji se odnosi na registraciju. Ispravna referenca je član 97 (ograničenje prava na odbitak) i član 93 (uslovi za odbijanje).

Član 211 stav 1 tačka 8— ispravka ulaznog PDV-a za nepokretnosti uređena je članom 99 i 100, a ne članom 98 stav 3 i 4. Referenca će se uskladiti.

Član 142 ne sadrži stav 3 koji se poziva na član 117 stav 1 tačka b), d) ili e). Aspekt koji se odnosi na numeraciju, u smislu tipografske standardizacije, biće usklađen u dijelovima u kojima je uočena nedosljednost.

Član 128 stav 3 ne sadrži odredbe koje se odnose na čuvanje dokumentacije na period od najmanje 20 godina.

Član 128 stav 2 sadrži navedenu odredbu. Rok čuvanja dokumentacije za nepokretnosti biće usklađen sa rokom za ispravku ulaznog PDV-a, tako da oba roka iznose 10 godina.

Reference u članu 73 su detaljno provjerene i precizno usklađene sa odgovarajućim procedurama iz Trinaeste Direktive 86/560/EZ i Direktive 2008/9/EZ.

Primjedba/predlog/sugestija 6:

Nedostaje Aneks II, hronološki nemogući datumi u članu 214 i ostali tehnički nedostaci

Primjedba: U Nacrtu nedostaje sadržaj Aneksa II, na koji se izričito poziva nekoliko materijalno značajnih odredaba (član 87 stav 1 i 2 o poreskim skladštima, sticanju iz člana 7 stav 1 itd.). Pored toga, član 214 (prelazne odredbe) sadrži hronološki nemoguće reference na „Sl. list RCG br. 4/26“ i „Sl. list CG br. 12/26“ (List RCG prestao je da postoji 2006. godine).

Predlog izmjene: {1} Dopuniti tekst Nacrta sadržajem Aneksa II (lista dobara koja se mogu smještati u poreskom skladštu — po zoru na Aneks V Direktive 2006/112/EZ); {2} U članu 214 ispraviti reference na izmjene i dopune važećeg Zakona — provjeriti tačne brojeve „Sl. list RCG“ i „Sl. list CG“ i ukloniti nepostojeće („4/26“, „12/26“); {3} Dosljedno upotrebljavati „PDV“ (a ne „dodanu vrijednost“ — kroatizam koji se javlja u članu 213 obrazloženja).

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: U postupku razmatranja dostavljenih sugestija, Ministarstvo konstatuje da je primjedba u vezi sa nedostatkom Dodatka II osnovana, te se ova sugestija prihvata i Dodatak II će biti uvršten u tekst nacрта zakona. U vezi sa dostavljenom sugestijom koja se odnosi na član 214 nacрта zakona, Ministarstvo konstatuje da je hronološka referenca na „Sl. list CG br. 12/26“ pravilno navedena, dok je kod reference „Sl. list RCG br. 4/26“ evidentno došlo do tehničke greške prilikom kucanja pa će u skladu sa tim biti ispravljen broj Sl. lista RCG. Naime, iako naziv „Službeni list Republike Crne Gore“ više nije u upotrebi institucija nije prestala da postoji, već je njen pravni sljedbenik „Službeni list Crne Gore“ koji je nastavio da objavljuje propise. Iz svega prethodno navedenog dostavljene sugestije se djelimično usvajaju.

2. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE DEJANA PEJČIĆA

Primjedba/predlog/sugestija 1: obraćamo vam se sa prijedlogom za uvođenje baksisa u legane tokove i mogućnosti davanja neoporezivog baksisa bilo plaćanjem u gotovini ili putem kartičnog plaćanja u Crnoj Gori, slično kao što je regulisano u Hrvatskoj i ostalim zemljama u EU. Ova praksa bi omogućila gostima da ostave baksis čak i kada ne koriste gotovinu, čime bi se poboljšali uslovi rada u ugostiteljstvu, a zaposlenima omogućilo da lakše primaju baksis. Takođe država bi poslije određenog iznosa koji je neoporeziv na ostali dio baksisa ubirala prihode od poreza.

Prijedlog uključuje da se baksis može jasno razdvojiti od računa prilikom plaćanja, kako bi se olakšala evidencija i pravilna distribucija među zaposlenima. U Hrvatskoj je ova opcija već dostupna, a uz to, baksis je

u toj zemlji oslobođen poreza do iznosa od 3.360 eura godišnje po zaposlenom, dok se iznad tog iznosa oporezuje po stopi od 20%, što dodatno olakšava njegovo uvođenje i primjenu u svakodnevnom poslovanju. Smatramo da bi u Crnoj Gori bilo korisno da neoporezivi iznos bakšiša bude do 8.000 eura, s obzirom na to da zaposleni na primorju, zbog visokog prometa u sezoni, vrlo brzo mogu dostići iznos od 3.360 eura. Na ovaj način bi se omogućilo da plate u nekim mjestima budu niže, a bakšiš bi se uveo kao obavezna stavka prilikom kucanja svakog računa, čime bi se lakše dostizale ove cifre a za svaki iznos preko određenog neoporezivog iznosa godišnje Država bi ubirala prihode. Trenutno to nije moguće. Pa bakšiš i poslodavce to dovodi u sivu zonu. Sa zagarantovanim bakšišom, radnici bi bili zadovoljniji, a poslodavci bi imali više prostora da promađu i zadrže kvalitetnu radnu snagu, jer bi im ukupni troškovi bili niži.

Ova mjera ne bi samo unaprijedila usluge u ugostiteljskom sektoru, već bi pomogla zaposlenima da povećaju svoj prihod bez komplikacija oko gotovinskog plaćanja, dok bi se ujedno uvela fiskalna disciplina u poslovanje. Smatramo da bi ovakva regulativa, ukoliko se implementira u Crnoj Gori, značajno unaprijedila uslove rada u ugostiteljstvu, podigla nivo zadovoljstva zaposlenih i unaprijedila iskustvo gostiju, posebno onih koji su navikli na ovu praksu u drugim evropskim zemljama sa jedne strane, a sa druge uvećala u konačnom poreske prihode Države.

U nastavku dostavljamo nekoliko ključnih pravilnika i zakona kojima se definiše mogućnost davanja bakšiša u Hrvatskoj:

- Zakon o ugostiteljstvu (NN 85/15): Ovaj zakon uređuje djelatnosti ugostiteljstva i predviđa mogućnost naplate bakšiša kao dio ukupnog prihoda. Određuje osnovne odredbe o vođenju poslovnih knjiga i evidencija, što uključuje i bakšiš kao prihod zaposlenih.
- Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 73/08, 114/11, 69/13, 148/13, 34/19, 121/20): Ovim zakonom je regulisano oporezivanje prihoda, uključujući bakšiš. Neoporezivi iznos bakšiša do 3.360 eura godišnje po zaposlenom je propisan, a iznos iznad tog praga podliježe oporezivanju po stopi od 20%.
- Pravilnik o računovodstvu (NN 78/15): Ovaj pravilnik detaljno objašnjava kako se vodi evidencija o prihodima, uključujući bakšiš. U njemu se navodi da se bakšiš može evidentirati kao poseban prihod koji se jasno razdvaja od računa prilikom kartičnog plaćanja.
- Pravilnik o fiskalizaciji (NN 133/12, 151/14, 115/16): Ovaj pravilnik definiše obaveze vezane za fiskalizaciju, uključujući kako se bakšiš može knjižiti i evidentirati prilikom izdavanja računa. U njemu se navode i procedure koje omogućavaju gostima da ostave bakšiš putem kartičnog plaćanja.

Ovi zakoni i pravilnici omogućavaju da se bakšiš jasno razdvaja od računa i da se njegovo plaćanje putem kartica pravno i fiskalno pravilno evidentira. Takođe, pomažu u očuvanju transparentnosti i fiskalne discipline u poslovanju ugostiteljskih objekata.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Predložena pitanja koja se odnose na evidenciju, oporezivanje i neoporezivi iznos bakšiša nijesu predmet uređivanja Zakona o porezu na dodatu vrijednost, već propisa kojima se reguliše fiskalizacija u prometu proizvoda i usluga, te poreza na dohodak fizičkih lica. Bakšiš predstavlja dobrovoljno davanje gosta i ne čini naknadu za promet proizvoda i usluga koji podliježu uređenju ovim zakonom, već nagradu za dobro obavljenu uslugu primijenu od strane trećih lica. Stoga se predložena zakonska rješenja ne mogu razmatrati u okviru izrade novog Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

3. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE UDRUŽENJE IZDAVALACA SMJEŠTAJA CRNE GORE

Primjedba/predlog/sugestija 1: Potrebno je jasno administrativno i poresko razlikovanje između različitih kategorija subjekata koji ostvaruju prihode po osnovu smještaja, odnosno razlikovanje domaćina u turizmu, profesionalnih turističkih operatera i rentijera.

Posebno ukazujemo na potrebu jasnog administrativnog i poreskog razlikovanja između:

- domaćina u turizmu koji posluju na osnovu Rješenja za turističko iznajmljivanje i upisani su u Centralni turistički registar;
- profesionalnih turističkih operatera;
- rentijera koji prihode ostvaruju po osnovu izdavanja nepokretnosti i plaćaju porez na prihod od nepokretnosti.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrt zakona ne predviđa različite režime za poreske obveznike koji se bave turizmom, osim u vezi posebnog postupka oporezivanja putničkih agencija. Nacrtom zakona se razlikuju poreski obveznici koji su obavezni obračunavati PDV i oni koji imaju pravo na oslobođene isporuke ako njesu prešli prag od 30.000,00 eura. Direktiva 2006/112/EZ propisuje da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo kakvu privrednu djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultate te djelatnosti. Shodno tome, nacrt zakona ne može uzeti drugačije kriterijume za određivanje ko je poreski obveznik, a visina ostvarenih isporuka je kriterijum koji u bitnome određuje radi li se o malom poreskom obvezniku koji ima pravo na administrativno pojednostavljenje ili ne. U skladu sa navedenim, predlozi za jasno administrativno i poresko razlikovanje između različitih kategorija subjekata koji ostvaruju prihode po osnovu smještaja, razlikovanje domaćina u turizmu, profesionalnih turističkih operatera i rentijera, se ne prihvataju obzirom da se ne mogu propisivati različite odredbe za različite organizacione oblike, iz razloga što bi to bilo suprotno PDV načelima i narušavalo bi tržišnu konkurenciju.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Potrebno je dodatno preispitati prag od 30.000 EUR za oslobođenje od PDV-a za male poreske obveznike iz člana 144 Nacrta Zakona i predvidjeti poseban tretman za registrovane izdavaoce smještaja.

Predlažemo da se razmotri:

- povećanje praga za ulazak u sistem PDV-a za ove kategorije smještaja;
- uvođenje prelaznog režima za subjekte koji prvi put pređu prag;
- mogućnost pojednostavljenog PDV režima za male registrovane izdavaoce smještaja;
- dodatna analiza realne strukture prihoda i troškova kod domaćina u turizmu prije konačnog određivanja praga.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Članom 144 Nacrta Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisan je prag od 30.000 EUR za oslobođenje od PDV-a za male poreske obveznike. Ovaj prag je utvrđen u skladu sa fiskalnim i ekonomskim ciljevima, imajući u vidu potrebu očuvanja stabilnosti budžetskih prihoda i neutralnosti poreskog sistema. Nacrt zakona ne predviđa prelazni režim za subjekte koji prvi put pređu propisani prag. Uvođenje takvog režima značilo bi odlaganje obaveze plaćanja PDV-a i imalo bi direktan negativan fiskalni efekat. Napominje se da Direktiva 2006/112/EZ ne predviđa mogućnost propisivanja godišnjeg praga od 100.000,00 EUR unutra države članice, taj prag je predviđen za ukupne isporuke na nivou EU. Kada je riječ o pojednostavljenom PDV režimu u smislu posebnog fiskalnog sistema (paušalno oporezivanje ili flat-rate), isti nije predviđen nacrtom zakona. Međutim, nacrt zakona sadrži odredbe o pojednostavljenju obaveza za male obveznike (član 153), koje se odnose na administrativne olakšice – oslobađanje od obaveza traženja PDV identifikacionog broja i podnošenja prijave, osim u posebnim slučajevima. Dakle, administrativno pojednostavljenje postoji, ali ne mijenja osnovni fiskalni tretman. Takođe, nacrt zakona ne predviđa poseban tretman za registrovane izdavaoce smještaja. PDV sistem se zasniva na načelu neutralnosti i jednakosti poreskih obveznika, pa bi uvođenje sektorskih pragova narušilo osnovna načela oporezivanja i stvorilo komplikovani sistem i pravnu nesigurnost. Shodno navedenom, predlozi za povećanje praga, uvođenje prelaznog režima ili poseban tretman za izdavaoce smještaja odbijaju se, jer bi imali negativne fiskalne i ekonomska posljedice i bili u suprotnosti sa načelima neutralnosti PDV-a.

Primjedba/predlog/sugestija 3:

U vezi sa članom 26 Nacrta Zakona, koji se odnosi na kratkoročno iznajmljivanje smještaja preko elektronskih interfejsa i digitalnih platformi, potrebno je obezbijediti razvojne i zaštitne mjere za legalne domaćine u turizmu.

Predlažemo da se, uz primjenu člana 26, razmotre sljedeće mjere:

- administrativno razdvajanje domaćina u turizmu od rentijerskih modela poslovanja;
- pojednostavljene poreske i administrativne procedure;
- prelazni period za prilagođavanje novim pravilima;

- analiza uticaja novih obaveza na legalni privatni smještaj;
- koordinacija Ministarstva finansija sa resorom turizma, lokalnim samoupravama i predstavnicima izdavalaca.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrt zakona ne predviđa različite režime za poreske obveznike koji se bave turizmom, osim u vezi posebnog postupka oporezivanja putničkih agencija. Nacrtom zakona se razlikuju poreski obveznici koji su obavezni obračunavati PDV i oni koji imaju pravo na oslobođene isporuke ako nijesu prešli prag od 30.000,00 EUR. Direktiva 2006/112/EZ propisuje da je poreski obveznik svako lice koje na bilo kojem mjestu samostalno obavlja bilo kakvu privrednu djelatnost, bez obzira na svrhu i rezultate te djelatnosti. Shodno tome nacrt zakona ne predviđa prelazni period za prilagođavanje novim pravilima, a za poreske obveznike koji nijesu prešli prag od 30.000,00 EUR predviđen je posebni postupak oporezivanja malih poreskih obveznika. Mali poreski obveznici ne obračunavaju PDV na obavljene isporuke, nijesu obavezni voditi poslovne knjige niti podnositi prijave PDV-a, osim u posebnim slučajevima. Stoga je za njih predviđeno administrativno pojednostavljenje kako ne bi imali dodatnih neproporcionalnih troškova. Takođe, nacrt zakona ne predviđa poseban tretman za legalni privatni smještaj za razliku od domaćina rentijera. Osim toga član 26 nacrta zakona odnosi se na obavljanje usluge koja se omogućava putem elektronskog interfejsa, odnosno uslugu neprekidnog kratkoročnog iznajmljivanja smještaja istom licu u trajanju od najviše 30 noćenja, osim kada je licu koje omogućava uslugu putem elektronskog interfejsa poreski obveznik koji obavlja uslugu dostavio svoj identifikacioni broj za PDV ili koji je prijavio da će naplatiti PDV koji je potrebno platiti za taj promet usluge. Shodno navedenom, predlozi da se obezbijede razvojne i zaštitne mjere za legalne domaćine u turizmu se odbijaju, obzirom da se na sve poreske obveznike odredbe PDV-a moraju jednako primjenjivati pa tako i na legalni privatni smještaj, dok se za privatni smještaj koji nije legalan primjenjuju prekršajne odredbe.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Potrebno je dodatno analizirati član 151 Nacrta Zakona, kojim je predviđeno da obveznici do 30.000 EUR nemaju pravo na odbitak ulaznog PDV-a, naročito u odnosu na domaćine u turizmu i realnu strukturu njihovih troškova poslovanja.

Predlažemo da se razmotri:

- posebna analiza položaja domaćina u odnosu na pravo odbitka ulaznog PDV-a;
- mogućnost djelimičnog odbitka ulaznog PDV-a za registrovane domaćine u turizmu;
- model koji bi uvažio ulaganja u opremu, održavanje, tehniku, posteljina, bazene, emergente i sezonske radove.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Odredba člana 151 nacrta zakona zasniva se na posebnom režimu za male poreske obveznike, koji je predviđen pravnim okvirom Evropske unije. Svrha tog režima je administrativno pojednostavljenje i rasterećenje obveznika sa manjim prometom, uz istovremeno očuvanje neutralnosti sistema PDV-a. Pravo na odbitak ulaznog PDV-a vezano je isključivo za obveznike koji su u sistemu PDV-a i koji obračunavaju PDV na svoje isporuke. Uvođenje djelimičnog odbitka za obveznike koji koriste režim oslobodjenja od PDV-a značilo bi da se omogućava povrat dijela poreza bez obaveze da isti obveznici obračunavaju PDV na svoje prihode, što bi bilo protivno osnovnim načelima sistema i dovelo do narušavanja jednakog tretmana obveznika. Posebni sektorski programi (npr. za domaćine u turizmu) nijesu predviđeni u okviru zajedničkog sistema PDV-a, jer bi takva rješenja narušila fiskalnu neutralnost i stvorila razlike među obveznicima na osnovu djelatnosti. Pored toga, takvo rješenje imalo bi negativne fiskalne posljedice kroz smanjenje budžetskih prihoda. Shodno navedenom, predlog za djelimičan odbitak ulaznog PDV-a ili poseban model za domaćine u turizmu se odbija, jer bi bio u suprotnosti sa načelima zajedničkog sistema PDV-a i imao bi negativne fiskalne efekte.

Primjedba/predlog/sugestija 5: Usklađivanje sa evropskim pravilima ne smije biti jednostrano. Ukoliko se preuzimaju evropski mehanizmi kontrole, digitalnog nadzora i evidencija, potrebno je istovremeno razmotriti i proporcionalne evropske mehanizme zaštite malih subjekata. Predlažemo da se u daljem procesu javne rasprave obezbijedi dodatna analiza položaja domaćina u turizmu, te da se kroz konačni tekst zakona i prateća podzakonska akta obezbijedi pravičan, razvojno održiv i administrativno izvodljiv poreski tretman.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisan je prag od 30.000 EUR za oslobođenje od PDV-a za male poreske obveznike. Ovaj prag je utvrđen u skladu sa fiskalnim i ekonomskim ciljevima, imajući u vidu potrebu očuvanja stabilnosti budžetskih prihoda i neutralnosti poreškog sistema. Kada je riječ o pojednostavljenom PDV režimu u smislu posebnog fiskalnog sistema (paušalno oporezivanje ili flat-rate), isti nije predviđen nacrtom zakona. Međutim, nacrt zakona sadrži odredbe o pojednostavljenju obaveza za male obveznike (Član 153), koje se odnose na administrativne olakšice – oslobađanje od obaveza traženja PDV identifikacionog broja i podnošenja prijave, osim u posebnim slučajevima. Dakle, administrativno pojednostavljenje postoji, ali ne mijenja osnovni fiskalni tretman, PDV sistem se zasniva na načelu neutralnosti i jednakosti poreskih obveznika, što je i propisano nacrtom zakona, a posebno se vodi briga o jednakosti poreznih obveznika i ravnopravnoj konkurenciji na tržištu.

Shodno navedenom, predložil da se obezbijedi pravičan, razvojno održiv i administrativno izvodljiv poreski tretman odbijaju se, obzirom da su nacrtom zakona već preuzeta evropska načela jednakosti, pravednosti i narušavanja ravnopravne tržišne konkurencije.

4. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE BERZE ELEKTRIČNE ENERGIE

Primjedba/predlog/sugestija 1: Izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u iz decembra 2022. godine (Sl. list br. 003/23 od 10.01.2023. godine) izvršena je harmonizacija crnogorskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije u dijelu koji se odnosi na poreski tretman transakcija kupoprodaje električne energije na veleprodajnom tržištu. Ovim izmjenama, kao što vam je poznato, uspostavljena je liberalizacija veleprodajnog tržišta električne energije u Crnoj Gori i obezbijeden jednak poreski tretman svih učesnika na veleprodajnom tržištu, kako rezidentnih tako i nerezidentnih pravnih lica.

Naime, izmjenama i dopunama člana 12, stav 1, tačke 7 i 8 definisan je poreski dužnik PDV kada je u pitanju promet električne energije i uveden mehanizam prenosa poreske obaveze sa isporučioca na primaoca. Navedena izmjena logično je uslovlila određivanje mjesta prometa prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje i hlađenje, što je učinjeno dodavanjem člana 15a Zakona.

Takođe, dopunom člana 28, stav 1, tačka 11a plaćanja PDV-a je oslobođen i uvoz električne energije.

Nacrtom Zakona o PDV-u od 13.05.2026. godine, u članu 36 definiše se mjesto prometa gasa preko sistema za prirodni gas, električne energije i energije za grijanje i hlađenje preko mreža za grijanje i hlađenje, članom 76, stav 1, tačka 18, plaćanja PDV-a su oslobođene transakcije uvoza električne energije, dok se članom 112, stav 1, tačka 2 definišu lica koja su u obavezi da plaćaju PDV poreskim organima u dijelu koji se tiče transakcija kupoprodaje električne energije.

U svjetlu predloženog nacrta Zakona o PDV-u obraćamo vam se za mišljenje po pitanju poreškog tretmana transakcija kupoprodaje električne energije na veleprodajnom tržištu Crne Gore. U tom smislu naše pitanje je: Da li se gore navedenim članovima u nacrtu Zakona o PDV-u poreski tretman transakcija kupoprodaje električne energije ostaje isti za sve učesnike na veleprodajnom tržištu, kako rezidentna tako i nerezidentna pravna lica, kao što je definisano izmjenama i dopunama Zakona o PDV-u iz decembra 2022. godine koja su još uvijek na snazi?

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: EU Direktiva sadrži mehanizam koji otklanja problem dvostrukog oporezivanja — bez potrebe za nultom stopom. Prema članu 44 Direktive, kod B2B isporuka usluga između poreskih obveznika, mjesto oporezivanja je uvijek država u kojoj je primalac usluge osnovan bez obzira da li se radi o drugoj državi članici ili o trećoj zemlji. Shodno tome, kada društvo sa sjedištem u Crnoj Gori pruža usluge stranom poreskom obvezniku, crnogorski PDV se ne naplaćuje — ne zbog nulte stope, već se oporezivanje vrši u državi primaoca. Poreski obveznik iz Crne Gore izdaje fakturu bez PDV-a uz poziv na član zakona, a strani poreski obveznik sam obračunava PDV u svojoj zemlji po sistemu prenosa poreske obaveze (reverse charge). Na ovaj način EU sistem prenosa poreske obaveze postiže isti ekonomski efekat (nema PDV tereta na transakciji) automatski, po sili samog EU prava, bez obzira na odredbu nacionalnog zakona. Shodno tome, u nacrtu zakona propisane su odredbe o prenosu obaveze PDV-a za usluge posredovanja na primaoca isporuke kada se radi o prekograničnim transakcijama.

Kada se radi o transakcijama unutar Crne Gore ne primjenjuje se prenos poreske obaveze. U ovoj transakciji nulta stopa ima stvarni budžetski i pravni značaj, ali za primjenu nulte stope u ovom slučaju ne postoji osnov u EU pravu. Međutim, potrebno je napomenuti da kod transakcija između poreskih obveznika primalac isporuke ima pravo odbiti ulazni PDV, što znači da je PDV neutralan u transakcijama između poreskih obveznika.

Nacrtom Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisane su stope PDV-a i dobra i usluge koje podležu pojedinoj stopi PDV-a. Direktivom Savjeta 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost, u Dodatku III, propisano je da se snižena stopa PDV-a može primijeniti na određene isporuke, uključujući:

- isporuku električne energije, centralizovanog grijanja i hlađenja, kao i bioplina proizvedenog iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX Direktive 2018/2001 Evropskog parlamenta i Savjeta;
- isporuku i ugradnju visokoeffikasnih sistema grijanja sa niskim emisijama koji ispunjavaju referentne vrijednosti emisija (PM) utvrđene u relevantnim uredbama Komisije (EU) 2015/1189 i 2015/1185, te im je dodijeljena oznaka EU-a za energetska efikasnost;
- do 1. januara 2030. godine, prirodni gas i drvo koje se koristi kao ogrjevno drvo.

Iz navedenog proizlazi da se snižena stopa PDV-a, pa samim tim ni nulta stopa PDV-a, ne može propisivati na promet usluga omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje.

Shodno navedenom, prijedlog da se propiše nulta stopa PDV-a, odnosno da se zadrži postojeće stanje na promet usluga koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje, odbija se, budući da ne bi bio u skladu sa odredbama Direktive 2006/112/EZ.

5. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE SEE CAO

Primjedba/predlog/sugestija 1: Nacrtom zakona o porezu na dodatu vrijednost nije predviđena nulta stopa PDV za usluge omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje, kako je to predviđeno važećim Zakonom o porezu na dodatu vrijednost (Član 25 stav 1 tačka 5a). Predlažemo da se navedena odredba zadrži i u novom Zakonu.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom Zakona o porezu na dodatu vrijednost propisane su stope PDV-a i dobra i usluge koje podležu pojedinoj stopi PDV-a. Direktivom Savjeta 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost, u Dodatku III, propisano je da se snižena stopa PDV-a može primijeniti na određene isporuke, uključujući:

- isporuku električne energije, centralizovanog grijanja i hlađenja, kao i bioplina proizvedenog iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX Direktive 2018/2001 Evropskog parlamenta i Savjeta;
- isporuku i ugradnju visokoeffikasnih sistema grijanja sa niskim emisijama koji ispunjavaju referentne vrijednosti emisija (PM) utvrđene u relevantnim uredbama Komisije (EU) 2015/1189 i 2015/1185, te im je dodijeljena oznaka EU-a za energetska efikasnost;
- do 1. januara 2030. godine, prirodni gas i drvo koje se koristi kao ogrjevno drvo.

Iz navedenog proizlazi da se snižena stopa PDV-a, pa samim tim ni nulta stopa PDV-a, ne može propisivati na promet usluga omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje.

U nacrtu zakona propisane su odredbe o prenosu obaveze PDV-a na primaoca isporuke kada se radi o prekograničnim transakcijama. Kada se radi o transakcijama unutar Crne Gore, prenos poreske obaveze se ne primjenjuje.

Shodno navedenom, prijedlog da se propiše nulta stopa PDV-a, odnosno da se zadrži postojeće stanje na promet usluga koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje, odbija se, budući da ne bi bio u skladu sa odredbama Direktive 2006/112/EZ.

6. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE DANUELE PRELEVIĆ

Primjedba/predlog/sugestija 1: Izbjegavanje dvostrukog oporezivanja ili neoporezivanja
Član 50

Radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, mjestom prometa usluga iz člana 39, član 44 stav 4, član 47 stav 3 i 4, član 48 stav 1 i član 49 ovog zakona, smatra se mjesto u kojem se usluga stvarno koristi.

Ministarstvo finansija će objaviti spisak zemalja sa kojima Crna Gora, primjenom ovog zakona, zbog različitog određivanja mjesta prometa usluga, dolazi do dvostrukog oporezivanja odnosno neoporezivanja.

U slučaju pružanja usluga iz člana 39 i član 48 stav 1 Zakona o porezu na dodatu vrijednost, smatra se da nije došlo do dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja ukoliko poreski obveznici u obje zemlje primjenjuju mehanizam prenosa poreske obaveze (reverse charge).

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: U nacrtu zakona propisana je odredba prema kojoj se radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, mjestom prometa usluga iz člana 39, član 44 stav 4, član 47 stav 3 i 4, član 48 stav 1 i član 49 ovog zakona, smatra mjesto u kojem se usluga stvarno koristi. Nije moguće objaviti spisak zemalja sa kojima Crna Gora, primjenom ovog zakona, zbog različitog određivanja mjesta prometa usluga, dolazi do dvostrukog oporezivanja odnosno neoporezivanja, obzirom da je moguće da se i u drugim zemljama mijenjaju zakoni pa je nemoguće to stalno ažurirati bez grešaka. Primjena reverse charge mehanizma, odnosno prenos poreske obaveze se ne primjenjuje radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja, nego da bi se pojednostavilo postupka obračunavanja PDV-a kao i povrat PDV-a za obavljene isporuke.

Shodno navedenom, predlog da se objavi spisak zemalja sa kojima Crna Gora, primjenom zakona, dolazi do dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja i da se smatra da nije došlo do dvostrukog oporezivanja, odnosno neoporezivanja ukoliko poreski obveznici u obje zemlje primjenjuju mehanizam prenosa poreske obaveze (reverse charge), odbija se obzirom da bi navedeno bilo u suprotnosti sa načelima zajedničkog sistema PDV-a. Međutim, radi izbjegavanja dvostrukog oporezivanja, odnosno dvostrukog neoporezivanja propisane se da Ministarstvo finansija može propisati da je mjesto obavljanja određenih usluga, koje se nalazi u Crnoj Gori, izvan Evropske unije ako se te usluge stvarno koriste izvan Evropske unije, odnosno da je mjesto obavljanja tih usluga, koje se nalazi izvan Evropske unije, u Crnoj Gori ako se te usluge stvarno koriste u Crnoj Gori.

7. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE NVO UDRUŽENJE AGENCIJA ZA NEKRETNINE

Primjedba/predlog/sugestija 1: Predlažemo izmjenu i dopunu člana 97, stav 1, tačka a) Nacrta zakona o porezu na dodatu vrijednost, na način da se u izuzetke uvrste i putnička vozila koja agencije za nekretnine koriste kao neophodno osnovno sredstvo za obavljanje svoje registrovane djelatnosti. Predložena formulacija teksta glasi: "a) plovni objekti namijenjeni za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva i rezervnih dijelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje (renta-car), prevoz lica i dobara (taxi), obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima, kao i vozila koja poreski obveznici registrovani za djelatnost posredovanja u prometu i zakupu nepokretnosti koriste kao osnovno sredstvo za rad u poslovne svrhe;"

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: U nacrtu zakona u članu 97 jasno je propisano da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od plovni objekti namijenjeni za sport i rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva rezervnih dijelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za plovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za: dalju prodaju, iznajmljivanje (renta-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima. Na ovaj način se omogućava da poreskim obveznicima koji obavljaju djelatnost koje se ne mogu obavljati bez motornih vozila da odbiju ulazni PDV. Djelatnost agencije za prodaju i promet nekretnina, iako u praksi nerijetko podrazumijeva korišćenje vozila radi obilaska terena i prezentacije nepokretnosti, nije nužno vezana za posjedovanje putničkih automobila kao osnovnog sredstva

za rad. Shodno prethodno navedenom predlog se odbija jer ta djelatnost nije nužno povezana sa posjedovanjem i korišćenjem putničkog automobila kao osnovnog sredstva za rad, takođe nije u skladu sa obavezama koja proizlaze iz pravnog okvira Evropske unije.

8. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE CMM

Primjedba/predlog/sugestija 1: Predlaže se da se prizna pravo na odbitak ulaznog PDV-a na nabavku motornih vozila pravnim licima - agencijama za prodaju i promet nekretnina, kada se vozila koriste u službene svrhe kao osnovno sredstvo za obavljanje djelatnosti.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: U nacrtu zakona u članu 97 jasno je propisano da poreski obveznik ne smije odbiti ulazni PDV od plovnih objekata namijenjenih za sport rekreaciju, putničkih automobila i motocikala, goriva i maziva rezervnih djelova i usluga usko povezanih sa njima, osim za polovne objekte, odnosno vozila koja su namijenjena za: da li u prodaju, iznajmljivanje (rent-a-car), prevoz lica i dobara (taxi) i obuku vozača za upravljanje navedenim prevoznim sredstvima. Na ovaj način se omogućava da poreskim obveznicima koji obavljaju djelatnost koje se ne mogu obavljati bez motornih vozila da odbiju ulazni PDV. Djelatnost agencije za prodaju i promet nekretnina nije nužno vezana za posjedovanje putničkih automobila kao osnovnog sredstva za rad. Shodno prethodno navedenom predlog se odbija jer ta djelatnost nije nužno povezana sa posjedovanjem i korišćenjem putničkog automobila kao osnovnog sredstva za rad, takođe nije u skladu sa normativnim rješenjem iz člana 97 nacrtu zakona, niti sa obavezama koja proizlaze iz pravnog okvira Evropske unije.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Predlaže se uvođenje obaveze poreskog tretmana i registracije inostranih platformi za oglašavanje smještaja (npr. Booking.com) koje ostvaruju prihod na teritoriji Crne Gore.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona ne mogu se propisivati obaveze o registraciji inostranih platformi koje ostvaruju prihod na teritoriji Crne Gore. Mogu se propisivati odredbe u vezi oporezivanja PDV isporuka koje inostrane platforme obavljaju poreskim obveznicima sa stalnim mjestom poslovanja u Crnoj Gori ili krajnjim potrošačima čije je prebivalište u Crnoj Gori. Potrebno je napomenuti da se u slučaju kad se isporuke obavljaju između poreskih obveznika da se primjenjuje prenos poreske obaveze pri čemu primalac usluga plaća PDV. Shodno navedenom, predlog da se propiše obavezni poreski tretman i registracija inostranih platformi za oglašavanje smještaja koje ostvaruju prihod na teritoriji Crne Gore, odbija se jer takve odredbe o obavezi osnivanja stalne poslovne jedinice u Crnoj Gori nijesu predmet ovoga nacrtu zakona, a bilo bi i u suprotnosti sa načelima zajedničkog sistema PDV-a.

9. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE SUNNY RESORT DOO

Primjedba/predlog/sugestija 1: osporava se rješenje sadržano u članu 4 stav 2 tačka 5 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni list Crne Gore“, br. 12/2026), kojim se promet građevinskog zemljišta od strane poreskog obveznika uvodi u sistem oporezivanja porezom na dodatu vrijednost. Predlaže se preispitivanje navedenog rješenja i njegovo izmjenjivanje na način da se izbjegne višestruko oprezivanje iste ekonomske vrijednosti tokom investicionog ciklusa.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrt zakona u članu 4 stav 2 ne reguliše promet građevinskog zemljišta, navedena sugestija se odnosi na važeći Zakon o porezu na dodatu vrijednost koji nije predmet ove javne rasprave. Imajući u vidu da se sugestija ne odnosi na aktuelni nacrt zakona, ona ne može biti uzeta u razmatranje i iz tih razloga predlog se ne prihvata.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Predlaže se analiza fiskalnih i ekonomskih efekata primjene navedenih izmjena na tržište nekretnina i građevinski sektor.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona predviđa se da se isporukom dobara smatra isporuka građevinskog zemljišta od strane poreskog obveznika koji vrši isporuku novoizgrađenih objekata. Građevinskim zemljištem prema nacrtu zakona smatra se zemljište za koje je izdat izvršni akt kojim se odobrava gradnja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i uslovi izgradnje objekata. Plaćanja PDV je oslobođen promet zemljišta, osim građevinskog zemljišta. Navedene odredbe usklađene su sa Direktivom 2006/112/EZ. Poreski obveznici koji obavljaju isporuke nekretnina oporezivih sa PDV-om imaju pravo na odbitak ulaznog PDV-a za nabavku građevinskog zemljišta na koje je obračunat PDV. To znači da ne dolazi do višestrukog oporezivanja PDV-om. U slučaju da se na isporuku građevinskog zemljišta plaća PDV ne plaća se porez na promet nepokretnosti. Shodno navedenom, prijedlog da se promet građevinskog zemljišta izuzme iz PDV sistema ili da se propiše mehanizam kojim se omogućava umanjenje poreske osnovice za vrijednost zemljišta ili da se prizna nabavna vrijednost zemljišta kao odbitna stavka prilikom konačnog obračuna PDV-a na promet novoizgrađenih objekata, odbija se obzirom da se rješenjem iz nacrtu zakona ne narušava neutralnost oporezivanja PDV-om, a uz to navedene odredbe iz nacrtu zakona usklađene su sa Direktivom 2006/112/EZ. Propisivanje predloženih odredbi bilo bi u suprotnosti sa načelima zajedničkog sistema PDV-a u Evropskoj uniji.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Predlaže se uvođenje preciznog mehanizma poreske korekcije kojim bi se izbjeglo duplo oporezivanje vrijednosti zemljišta u okviru PDV sistema.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona predviđa se da se isporukom dobara smatra isporuka građevinskog zemljišta od strane poreskog obveznika koji vrši isporuku novoizgrađenih objekata. Građevinskim zemljištem prema nacrtu zakona smatra se zemljište za koje je izdat izvršni akt kojim se odobrava gradnja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i uslovi izgradnje objekata. Plaćanja PDV je oslobođen promet zemljišta, osim građevinskog zemljišta. Navedene odredbe usklađene su sa Direktivom 2006/112/EZ. Poreski obveznici koji obavljaju isporuke nekretnina oporezivih sa PDV-om imaju pravo na odbitak ulaznog PDV-a za nabavku građevinskog zemljišta na koje je obračunat PDV. To znači da ne dolazi do višestrukog oporezivanja PDV-om. U slučaju da se na isporuku građevinskog zemljišta plaća PDV ne plaća se porez na promet nepokretnosti. Shodno navedenom, prijedlog da se promet građevinskog zemljišta izuzme iz PDV sistema ili da se propiše mehanizam kojim se omogućava umanjenje poreske osnovice za vrijednost zemljišta ili da se prizna nabavna vrijednost zemljišta kao odbitna stavka prilikom konačnog obračuna PDV-a na promet novoizgrađenih objekata, odbija se obzirom da se rješenjem iz nacrtu zakona ne narušava neutralnost oporezivanja PDV-om, a uz to navedene odredbe iz nacrtu zakona usklađene su sa Direktivom 2006/112/EZ. Propisivanje predloženih odredbi bilo bi u suprotnosti sa načelima zajedničkog sistema PDV-a u Evropskoj uniji.

10. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE PRIVREDNE KOMORE CRNE GORE

Primjedba/predlog/sugestija 1: U članu 65, stav 1 tačka 1 dodati riječi "pšenica, mesne prerađevine, tradicionalne sireve, voće i povrće".

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: Nakon razmatranjem dostavljenog predloga, Ministarstvo finansija je zaključilo da je opravdano prihvatiti sugestiju da pšenica bude obuhvaćena osnovnim dobrima za ljudsku ishranu, za koja se PDV obračunava i plaća po sniženoj stopi od 7%. Shodno tome, u članu 65 stav 1 tačka 1 dodaje se riječ "pšenica", čime se pšenica uvrštava u osnovna dobra namijenjena za ljudsku ishranu, na koja će se primjenjivati snižena stopa PDV-a od 7%.

Dok u drugom dijelu sugestija nije prihvaćena, jer bi proširivanje liste proizvoda koji podliježu sniženoj stopi PDV-a na mesne prerađevine, tradicionalne sireve, voće i povrće dovelo do smanjenja budžetskih prihoda, pri čemu nije izvjesno da bi poresko rasterećenje bilo u punom obimu preneseno na krajnje potrošače kroz niže maloprodajne cijene. Takođe značajan broj proizvoda iz predložene kategorije predstavlja proizvode različitog stepena prerade i tržišnog pozicioniranja, uključujući i proizvode koji se ne mogu smatrati osnovnim životnim namirnicama, zbog čega njihovo uključivanje u sistem snižene stope ne bi bilo u skladu sa principom

dijane poreske politike. Dok u pogledu voća i povrća, treba imati u vidu da bi uvođenje snižene stope zahtijevalo dodatno normativno definisanje obuhvata svih proizvoda, što bi moglo stvoriti poteškoće u primjeni propisa, povećati administrativne troškove i otvoriti prostor za različita poreska tumačenja u poreskoj praksi, iz svega navedenog, Ministarstvo finansija smatra da je postojeće zakonsko rješenje adekvatno sa aspekta fiskalne održivosti, jednostavnosti poreskog sistema i očuvanja budžetskih prihoda, te da stoga u ovom trenutku nisu ispunjeni uslovi za proširenje primjene snižene stope PDV-a na pomenute proizvode. Iz svega prethodno navedenog dostavljene sugestije se djelimično usvajaju.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 65, stav 1 dodati tačku 13 "usluga smještaja u ugostiteljskim objektima za smještaj, a koji objekti su definisani zakonom kojim se uređuje turizam i ugostiteljstvo".
U članu 65, stav 2 brisati tačku 2 "usluga smještaja u ugostiteljskim objektima za smještaj, a koji objekti su definisani zakonom kojim se uređuje turizam i ugostiteljstvo".

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona se predviđa da se za usluge smještaja u ugostiteljskim objektima za smještaj, a koji objekti su definisani zakonom kojim se uređuje turizam i ugostiteljstvo PDV obračunava po sniženoj stopi od 15% prometa dobara, usluga i uvoza dobara što je u skladu sa fiskalnim i ekonomskim ciljevima, imajući u vidu potrebu očuvanja stabilnosti budžetskih prihoda i neutralnosti poreskog sistema. Takođe, nacrt zakona je i ovom segmentu usklađen sa praksom Evropske unije. Na osnovu prethodno navedenog dostavljene sugestije se ne prihvataju.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U Nacrtu zakona nejasan je dio koji se odnosi na izdavanje računa. Iako se predloženim propisom eksplicitno ne isključuje mogućnost fizičkog izdavanja i dalje je upitno jesu li obveznici dužni račun izdavati samo elektronski. Osim toga, otvoreno ostaje i pitanje metodologije čuvanja računa, kao i njihove pravne valjanosti u sudskim postupcima (član 119, 126-128).

Takođe, potrebno je precizirati i dio koji se odnosi na samoizdavanje računa, jer nije jasan momenat priznavanja PDV-a od strane kupca i plaćanje PDV-a od strane dobavljača (član 122).

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se djelimično prihvata.

Obrazloženje: U nacrtu zakona propisana je i obveza izdavanja elektronskog računa. Elektronski račun je račun koji sadrži podatke propisne odredbama nacrta zakona i koji je izdat, poslat i primljen u uređenom elektronskom formatu koji omogućava njegovu automatsku i elektronsku obradu. Elektronski računi moraju se izdavati između poreskih obveznika u zemlji i u prekograničnim transakcijama. Kada je u pitanju samoizdavanja računa propisano je da takav račun mora imati sve elemente kao i svaki drugi račun samo što ga izdaje primalac isporuke u ime isporučioaca, što znači da na osnovu takvog računa nastaje i pravo na odbitak ulaznog PDV-a ako su zadovoljeni svi ostali propisani uslovi. Odredbe su usklađene sa načelima zajedničkog sistema PDV-a u Evropskoj uniji. Međutim, detaljnije će se pravilnikom propisati koji poreski obveznici i kada trebaju izdavati elektronsko račune, a kada mogu izdavati papirne račune.

Dio predloga koj se odnosi na preciziranje odredbi o izdavanju i samoizdavanju računa, odbija se obzirom da su odredbe usklađene sa načelima zajedničkog sistema PDV-a u Evropskoj uniji.

Primjedba/predlog/sugestija 4: Privrednici predlažu uvođenje bakšiša u legalne tokove i mogućnosti davanja neporezovog bakšiša bilo plaćanjem u gotovini ili putem kartičnog plaćanja u Crnoj Gori, slično kao što je regulisano u Hrvatskoj i ostalim zemljama u EU. Ova praksa bi omogućila gostima da ostave bakšiš čak i kada ne koriste gotovinu, čime bi se poboljšali uslovi rada u ugostiteljstvu, a zaposlenima omogućilo da lakše primaju bakšiš. Takođe država bi poslije određenog iznosa koji je neoporeziv na ostali dio bakšiša ubrala prihode od poreza.

Prijedlog podrazumijeva jasno razdvajanje bakšiša od iznosa računa prilikom plaćanja, kako bi se olakšala evidencija i pravilna distribucija među zaposlenima. U Hrvatskoj je ova opcija već dostupna, a uz to, bakšiš je u toj zemlji oslobođen poreza do iznosa od 3.360 eura godišnje po zaposlenom, dok se iznad tog iznosa opereruje po stopi od 20%, što dodatno olakšava njegovo uvođenje i primjenu u svakodnevnom poslovanju.

Smatramo da bi u Crnoj Gori bilo korisno da neoporezivi iznos bakšiša bude do 8.000 eura, s obzirom na to da zaposleni na primorju, zbog visokog prometa u sezoni, vrlo brzo mogu dostići iznos od 3.360 eura. Na ovaj način bi se omogućilo da plate u nekim mjestima budu niže, a bakšiš bi se uveo kao obavezna stavka prilikom kucanja svakog računa, čime bi se lakše dostizale ove cifre a za svaki iznos preko određenog neoporezivog iznosa godišnja, država bi ubirala prihode. Sa zagarantovanim bakšišom, radnici bi bili zadovoljniji, a poslodavci bi imali više prostora da pronađu i zadrže kvalitetnu radnu snagu, jer bi im ukupni troškovi bili niži.

Ova mjera ne bi samo unaprijedila usluge u ugostiteljskom sektoru, već bi pomogla zaposlenima da povećaju svoj prihod bez komplikacija oko gotovinskog plaćanja, dok bi se ujedno uvela fiskalna disciplina u poslovanje. Smatramo da bi ovakva regulativa, ukoliko se implementira u Crnoj Gori, značajno unaprijedila uslove rada u ugostiteljstvu, podigla nivo zadovoljstva zaposlenih i unaprijedila iskustvo gostiju, posebno onih koji su navikli na ovu praksu u drugim evropskim zemljama sa jedne strane, a sa druge uvećala u konačnom poreske prihode države.

U nastavku dostavljamo nekoliko ključnih propisa kojima se definiše mogućnost davanja bakšiša u Hrvatskoj:

- Zakon o ugostiteljstvu (NN 85/15): Ovaj zakon uređuje djelatnosti ugostiteljstva i predviđa mogućnost naplate bakšiša kao dio ukupnog prihoda. Određuje osnovne odredbe o vođenju poslovnih knjiga i evidencija, što uključuje i bakšiš kao prihod zaposlenih.
- Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 73/08, 114/11, 68/13, 148/13, 34/19, 121/20): Ovim zakonom je regulisano oporezivanje prihoda, uključujući bakšiš. Neoporezivi iznos bakšiša do 3.360 eura godišnje po zaposlenom je propisan, a iznos iznad tog praga podliježe oporezivanju po stopi od 20%.
- Pravilnik o računovodstvu (NN 78/15): Ovaj pravilnik detaljno objašnjava kako se vodi evidencija o prihodima, uključujući bakšiš. U njemu se navodi da se bakšiš može evidentirati kao poseban prihod koji se jasno razdvaja od računa prilikom kartičnog plaćanja.
- Pravilnik o fiskalizaciji (NN 133/12, 151/14, 115/16): Ovaj pravilnik definiše obaveze vezane za fiskalizaciju, uključujući kako se bakšiš može knjižiti i evidentirati prilikom izdavanja računa. U njemu se navode i procedure koje omogućavaju gostima da ostave bakšiš putem kartičnog plaćanja.

Ovi zakoni i pravilnici omogućavaju da se bakšiš jasno razdvaja od računa i da se njegovo plaćanje putem kartica pravno i fiskalno pravilno evidentira. Takođe, pomažu u očuvanju transparentnosti i fiskalne discipline u poslovanju ugostiteljskih objekata.

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Predložena pitanja koja se odnose na evidenciju, oporezivanje i neoporezivi iznos bakšiša nijesu predmet uređivanja Zakona o porezu na dodatu vrijednost, već propisa kojima se reguliše fiskalizacija u prometu proizvoda i usluga, te poreza na dohodak fizičkih lica. Bakšiš predstavlja dobrovoljno davanje gosta i ne čini naknadu za promet proizvoda i usluga koji podliježe uređenju ovim zakonom, već nagradu za dobro obavljenu uslugu primjenu od strane trećih lica. Stoga se predložena zakonska rješenja ne mogu razmatrati u okviru izrade novog Zakona o porezu na dodatu vrijednost.

11. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE OBNOVLJIM IZVORI ENERGIJE CRNE GORE

Primjedba/predlog/sugestija 1: U Članu 58 (Poreska osnovica), dodaje se novi stav koji glasi:

„(23) Prilikom prometa gasa preko sistema za prirodni gas, isporuke električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje preko mreže za grijanje ili hlađenje na energetskoj borzi, kao i prilikom prometa električne energije između poreskih obveznika u Crnoj Gori, primjenjuje se postupak prenosa poreske obaveze (reverse charge), pod uslovom da je kupac registrovan kao poreski obveznik u Crnoj Gori sa potpunim pravom na odbitak ulaznog PDV-a. U tom slučaju obavezu obračuna PDV-a preuzima kupac.“

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Imajući u vidu da zakon stupa na snagu 2026. godine, potrebno je napomenuti da je članom 199a Direktive 2006/112/EZ propisano da države članice do 31. decembra 2026. godine mogu odrediti da je lice odgovorno za plaćanje PDV-a poreski obveznik kojem se isporučuje određena dobra, uključujući i isporuke plina i električne energije oporezivom preprodavcu, kako je definisano u članu 38 stavu 2 Direktive.

S obzirom na to da je navedena mogućnost vremenski ograničena, u ovom trenutku nije izvjesno da li će rok biti produžen. U slučaju produženja roka, razmotriće se predloženo rješenje iz primjedbe, koje se odnosi na uvođenje postupka prenosa poreske obaveze (reverse charge) za promet gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje na energetske berze, kao i između domaćih poreskih obveznika.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U Članu 61 (Poreska osnovica kod uvoza dobra), dodaje se novi stav koji glasi: „[5] Prilikom uvoza gasa preko sistema za prirodni gas, isporuke električne energije ili energije za grijanje ili hlađenje preko mreže za grijanje ili hlađenje, poreski obveznik čija je primarna djelatnost trgovina, prenos ili distribucija ovih energenata, uvozni PDV ne plaća u gotovini u momentu uvoza, već se obračunava i iskazuje kao prolazna stavka (istovremeno kao izlazna obaveza i ulazni porez) kroz redovnu mjesečnu PDV prijavu.“

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: U nacrtu zakona propisano je da je PDV pri uvozu dužno platiti lice ili lica koja Crna Gora odredi ili prizna kao odgovorna za plaćanje PDV-a. Na taj način obezbjeđuje se da PDV pri uvozu bude plaćen, dok poreski obveznik koji ispunjava uslove za povraćaj ulaznog PDV-a ima pravo da traži povraćaj tog poreza od Poreske uprave. Plaćanje PDV-a pri uvozu ključno je za stabilnost državnog budžeta jer obezbjeđuje trenutni priliv sredstava, sprječava poreske prevare (poput carinskih manipulacija) i štiti domaću proizvodnju izjednačavanjem poreskog opterećenja između uvoznih i domaćih proizvoda.

Za državni budžet i privredu ovakav sistem donosi više koristi, kao što su trenutna likvidnost budžeta, stalni priliv sredstava, zaštita domaće industrije, sprječavanje utaje poreza, budući da naplata na granici onemogućava „nestanak“ robe u sivoj zoni prije nego što se PDV uopšte obračuna, kao i podsticanje legalnog poslovanja.

Shodno navedenom, predlog da se uvozni PDV ne plaća prilikom uvoza, već da se obračunava i iskazuje kao prolazna stavka (istovremeno kao izlazna obaveza i ulazni porez) kroz redovnu mjesečnu PDV prijavu, odbija se radi stabilnosti i zaštite prihoda državnog budžeta.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U Članu 65 stav 2 (Snižena stopa 15%), tačka B mijenja se i glasi: „B) solarnih panela (ploča) i prateće opreme za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora, kao i isporuke električne energije krajnjim kupcima u periodu visoke tržišne volatilnosti, o čemu odluku donosi Vlada Crne Gore.“

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Predlog izmjene kojim se traži da se snižena stopa proširi na „prateću opremu“ za solarne panele ne može biti prihvaćen, jer Direktiva 2006/112/EZ jasno propisuje da se snižena stopa može primjenjivati samo na isporuku i ugradnju solarnih ploča na privatne stambene objekte, prostore za stanovanje te javne i druge zgrade koje se koriste za aktivnosti od javnog interesa, kao i na isporuku i ugradnju solarnih ploča u blizini takvih objekata, prostora i zgrada. Dakle, obuhvat Direktive je ograničen isključivo na solarne ploče, a ne na širu kategoriju prateće opreme, pa je nacrt zakona već u potpunosti usklađen sa Direktivom u dijelu koji se odnosi na solarne panele.

Takođe, predlog da se snižena stopa primjenjuje na isporuku električne energije krajnjim kupcima u periodu visoke tržišne volatilnosti nije u skladu sa Direktivom 2006/112/EZ, jer Direktiva ne predviđa selektivnu i privremenu primjenu sniženih stopa po odluci Vlade. Stope moraju biti stalne i opšte, a ne zavisne od tržišnih okolnosti, dok bi uvođenje takve fleksibilne mjere zahtijevalo posebnu derogaciju i odobrenje Evropske komisije. Iz tih razloga, oba predložena proširenja se odbijaju, a rješenje iz nacrta zakona ostaje u potpunosti usklađeno sa pravom Evropske unije.

12. PRIMJEDBE, PREDLOZI I SUGESTIJE ELEKTROPRENOSNI SISTEM CRNE GORE

Primjedba/predlog/sugestija 1: U članu 23 poslije stava 2 dodaje se novi stav 3 koji glasi:

„[3] Kada se, u skladu sa propisima kojima se uređuje energetika, cijena električne energije utvrdi kao negativna vrijednost, iznos koj isporučilac električne energije plaća kupcu, preuzimaocu ili drugom učesniku

na tržištu smatra se naknadom za promet usluge koju vrši lice koje taj iznos prima, ako postoji neposredna veza između izvršena radnja, propuštanja ili trpljenja i primljene naknade."

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Direktiva 2006/112/EZ ne poznaje institut negativne cijene dobara. Član 73 Direktive propisuje: "U pogledu isporuke dobara ili usluga, osim onih iz članova od 74. do 77., poreska osnovica obuhvata sve što čini naknadu koju je dobavljač primio ili će primiti od kupca ili trećeg lica za isporuku, uključujući subvencije koje su neposredno povezane sa cijenom isporuke." Dakle, osnovica se uvijek utvrđuje na naknadi koju dobavljač primi ili treba da primi, a ne na negativnoj vrijednosti."

Član 24 Direktive: „Isporuka usluga znači svaka transakcija koja ne predstavlja isporuku dobara.“

Član 25 Direktive: „Isporuka usluga može se sastojati, između ostalog, od jedne od sljedećih transakcija: (b) obaveza da se neko suzdrži od određenog čina ili da trpi određeni čin ili stanje.“

U skladu sa tim, situacija u kojoj dobavljač plaća kupcu da preuzme električnu energiju ne može se tretirati kao negativna osnovica za isporuku dobara, već se prema važećim odredbama nacrta zakona kvalifikuje kao naknada za uslugu.

Član 23 stav 2 Nacrta Zakona o PDV propisuje da se prometom usluga smatra i „suzdržavanje od neke radnje ili trpljenje neke radnje ili stanja“.

Član 17 stav 1 nacrta zakona propisuje da se električna energija smatra materijalnom imovinom, odnosno dobrom.

Dakle, kada isporučilac električne energije plaća kupcu da preuzme energiju, radi se o naknadi za uslugu (preuzimanje, trpljenje ili balansiranje sistema), a ne o negativnoj osnovici za dobro.

Primjedba/predlog/sugestija 2: U članu 66 Nacrta zakona, postojeći tekst postaje stav 1, a poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koja glasi: "2) promet usluga omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje;"

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona o porezu na dodatu vrijednost propisane su stope PDV-a i dobara i usluge koje podležu pojedinoj stopi PDV-a. Direktivom Savjeta 2006/112/EZ o zajedničkom sistemu poreza na dodatu vrijednost, u Dodatku II, propisano je da se snižena stopa PDV-a može primijeniti na određene isporuke, uključujući:

- isporuku električne energije, centralizovanog grijanja i hlađenja, kao i bioplina proizvedenog iz sirovina navedenih u dijelu A Priloga IX Direktive 2018/2001 Evropskog parlamenta i Savjeta;
- isporuku i ugradnju visokoeфикаsnih sistema grijanja sa niskim emisijama koji ispunjavaju referentne vrijednosti emisija (PM) utvrđene u relevantnim uredbama Komisije (EU) 2015/1189 i 2015/1185, te im je dodijeljena oznaka EU-a za energetska efikasnost;
- do 1. januara 2030. godine, prirodni gas i drvo koje se koristi kao ogrjevno drvo.

Iz navedenog proizlazi da se snižena stopa PDV-a, pa samim tim ni nulta stopa PDV-a, ne može propisivati na promet usluga omogućavanja pristupa i korišćenja sistema koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje.

U nacrtu zakona propisane su odredbe o prenosu obaveze PDV-a na primaoca isporuke kada se radi o prekograničnim transakcijama. Kada se radi o transakcijama unutar Crne Gore, prenos poreske obaveze se ne primjenjuje.

Shodno navedenom, prijedlog da se propiše nulta stopa PDV-a, odnosno da se zadrži postojeće stanje na promet usluga koje vrši posrednik za račun operatora sistema za prenos prirodnog gasa, električne energije i energije za grijanje ili hlađenje, odbija se, budući da ne bi bio u skladu sa odredbama Direktive 2006/112/EZ.

Primjedba/predlog/sugestija 3: U članu 215 poslije stava 1 dodaje se novi stav 2 koji glasi: "Izuzetno od stava 1 ovog člana, član 23 stav 3 i član 58 stav 2 ovog zakona primjenjuju se od dana stupanja na snagu ovog zakona."

Odgovor Ministarstva finansija: Navedeni predlog se ne prihvata.

Obrazloženje: imajući u vidu da su u prethodnim obrazloženjima Ministarstva finansija odbijeni predlozi za dodavanje novih stavova tj. stava 3 u članu 23 i stava 2 članu 58, uz to da i uvođenje izuzetaka za primjenu određenih odredbi odmah po stupanju zakona na snagu dovodi do odstupanja od harmonizovanog sistema PDV-a u EU i narušava pravnu sigurnost poreskih obveznika, navedena primjedba se odbija. Direktivom 2006/112/EZ se zahtijeva jedinstvena i dosljedna primjena odredbi u svim državama članicama i državama koje usklađuju svoj sistem PDV-a, pa bi prihvatanje ove primjedbe bilo suprotno obavezi Crne Gore da svoj pravni okvir uskladi sa pravom EU.

MJESTO I DATUM SAČINJAVANJA IZVJEŠTAJA:

Podgorica, 15. jun 2026. godine.

NAZIV ORGANIZACIONE JEDINICE MINISTARSTVA FINANSIJA KOJA JE ODGOVORNA ZA PRIPREMU NACRTA ZAKONA, ODNOSNO STRATEGIJE:

Direktorat za poreski i carinski sistem – Direkcija za poreski sistem i poresku politiku.

MINISTAR
mr Navica Vuković

